

سازمان حفاظت محیط زیست

آیین نامه خود اظهاری در پایش آلودگی محیط زیست
و
شیوه نامه های آزمایشگاه های معتمد

تهیه و تدوین :

معاونت محیط زیست انسانی
دفتر پایش فراگیر محیط زیست

آبان ماه ۱۳۹۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵	مقدمه.....
بخش اول: تعاریف و مفاهیم	
۸	تعاریف.....
بخش دوم: خود اظهاری در پایش آلودگی ها و تخریب محیط زیست	
۱۰	۲-۱- اهداف.....
۱۱	۲-۲- تاریخچه.....
۱۱	۲-۳- مستندات قانونی.....
۱۲	۲-۴- گردش کار و فرایند خود اظهاری در پایش آلودگی.....
۱۳	۲-۵- چارچوب آیین نامه خوداظهاری واحدها در پایش آلودگی.....
۱۴	۲-۶- پارامترهای مشمول خوداظهاری در پایش آلودگی.....
۱۴	۲-۷- واحدهای مشمول نصب و راه اندازی سیستم های پایش لحظه ای و پیوسته.....
۱۵	۲-۸- دستورالعمل های فنی و استانداردها جهت اندازه گیری آلاینده های محیط زیست.....
۱۵	۲-۹- خوداظهاری در پایش آلودگی در مورد طرح ها و واحدهای مشمول ارزیابی زیست محیطی.....
۱۵	۲-۱۰- دستورالعمل خوداظهاری در تخریب محیط.....
۱۵	۲-۱۱- موارد تفویض اختیار به ادارات کل حفاظت محیط زیست استانها.....
بخش سوم : شیوه نامه های آزمایشگاه های معتمد	
۱۶	۳-۱- شیوه نامه داخلی شورای سیاست گذاری و راهبردی آزمایشگاه های معتمد.....
۱۷	۳-۲- شیوه نامه شرایط عمومی صدور، تمدید و ارتقاء گواهینامه آزمایشگاه های معتمد.....
۱۹	۳-۳- شیوه نامه تعیین پایه آزمایشگاه های معتمد.....
۲۷	۳-۴- شیوه نامه رویه ممیزی و نظارت بر آزمایشگاه های معتمد.....
۳۳	۳-۵- شیوه نامه انضباطی آزمایشگاه های معتمد و نحوه رسیدگی به تخلفات.....
۳۵	۳-۶- شیوه نامه تشویقات آزمایشگاه های معتمد.....
۴۱	۳-۷- دستورالعمل ها، روش ها و تجهیزات پیشنهادی به منظور اندازه گیری آلاینده های زیست محیطی.....
۴۳	۳-۸- تعیین پارامترهای مشمول خود اظهاری در پایش آلودگی.....
۵۳	۳-۹- دستورالعمل خوداظهاری در پایش و صحه گذاری بی خطر سازی پسماندهای پزشکی.....
۷۴	

بخش چهارم : فرم ها و نمودارها

الف : فرم ها

۸۵	
۸۷	۱- فرم درخواست دریافت گواهینامه آزمایشگاه معتمد .....
۸۸	۲- فرم ارزیابی آزمایشگاه معتمد .....
۸۹	۳- فرم مشخصات پرسنلی .....
۹۰	۴- فرم های پارامترهای مورد درخواست در گروه های تخصصی .....
۹۴	۵- فرم های اعلام نتایج آزمایشگاه معتمد .....
۹۷	۶- فرم های عملکرد یکساله آزمایشگاه معتمد .....
۱۰۵	۷- فرم تعیین پایه آزمایشگاه های معتمد .....
۱۰۶	۸- فرم نظارت بر عملکرد آزمایشگاه معتمد در محل اندازه گیری .....
۱۰۷	۹- فرم بازدید از مکان آزمایشگاه معتمد جهت نظارت .....
۱۰۸	۱۰- فرم صورتجلسه انجام پایش خوداظهاری .....
۱۰۹	۱۱- فرم اطلاعات کالیبراسیون تجهیزات .....
۱۱۲	۱۲- فرم نحوه گزارش دهی نتایج خوداظهاری توسط آزمایشگاه های معتمد .....
۱۱۳	۱۳- فرم گزارش خوداظهاری و پایش بی خطر سازی پسماندهای پزشکی .....

ب : نمودارها

۱۱۴	۱- گردش کار خود اظهاری در پایش آلودگی .....
۱۱۵	۲- گردش کار صدور، تمدید و ارتقاء گواهینامه آزمایشگاه معتمد .....

امروزه موفقیت و اثر بخشی هرگونه برنامه مدیریتی در حفاظت و صیانت از محیط زیست و منابع طبیعی در گروی پایش بهینه و مناسب کمی و کیفی می باشد. مدیریت و برنامه ریزی برای رفع و کاهش آلودگی های زیست محیطی، بدون اتکاء بر اندازه گیریهای درست و قابل اطمینان ممکن نیست. در سند چشم انداز ایران ۱۴۰۴ بر خورداری از سلامت فردی و سلامت جامعه و محیط، همراه با بهره مندی از محیط زیست سالم از جمله اصول مهم می باشد و پایش آلودگیهای محیط زیست از ابزارهای صحت و سقم آن محسوب می شود. از آن جا که آنالیز اطلاعات پایش، مبنای مدل سازی و پیش بینی و اطلاع رسانی به جامعه و اولیای امور و تصمیم گیری های کلان کشور واقع می شوند، از این رو پایش، نقش و اهمیت زیادی در امر مدیریت آلودگی و حفظ کیفیت محیط ایفا می کند. به بیان ساده تر زمانی می توان مدیریت مطلوب و تصمیم گیری بهنگام در حوزه آلودگی های زیست محیطی اعمال نمود، که داده های پایش اعم از پایش منابع محیطی (آب، خاک، هوا) و پایش منابع نشر آلاینده (صنایع و خدمات) به لحاظ صحت و دقت از اعتبار کافی و قابل قبول برخوردار باشد. بر این اساس در کلیه مراحل پایش آلودگی ها اعم از حضور فرد پایشگر در عرصه مورد پایش، مکان یابی محل نمونه برداری، نمونه برداری، آماده سازی نمونه، انتقال نمونه به آزمایشگاه، آنالیز، پردازش و تحلیل صحت (Accuracy) و دقت (Precision) اندازه گیری ها بسیار مهم می باشد.

توسعه و گسترش منابع آلودگی از یک طرف و لزوم کوچک شدن مسئولیت های دولت از طرف دیگر، موجب شد تا به استناد بند الف ماده ۶۱ قانون برنامه چهارم توسعه و بمنظور ارتقای کمی و کیفی پایش های محیط زیست، خوداظهاری در پایش آلودگی در فعالیت های مختلف تولیدی، خدماتی و زیربنایی آغاز شود، براین اساس «کلیه واحدهای تولیدی، خدماتی و زیر بنایی باید بر اساس دستورالعمل سازمان حفاظت محیط زیست نسبت به نمونه برداری و اندازه گیری آلودگی ها و تخریب های خود اقدام و نتیجه را به سازمان مذکور ارائه دهند». این مهم در بند ب ماده ۱۹۲ قانون برنامه پنجم نیز تصریح گردیده است.

مقوله «خوداظهاری» یکی از شاخصهای توسعه یافتگی جوامع امروزی محسوب می گردد، این امر با هدف تقویت برون سپاری، واگذاری امور تصدی گری و جلب هر چه بیشتر مشارکت بخش خصوصی و ایجاد آزمایشگاههای معتمد سازمان

حفاظت محیط زیست در زمینه انجام پایش ها و خوداظهاری واحدهای صنعتی، تولیدی و خدماتی برای منابع بالقوه در ایجاد آلودگی شکل گرفت. با این حال طی سالهای گذشته عدم توجه به کیفیت در حوزه پایش های محیط زیست علیرغم رشد روزافزون آزمایشگاههای معتمد در سطح کشور، متأسفانه موجب شد که خوداظهاری در پایش نتواند اطمینان ما را از صحت اندازه گیری های انجام شده در پایش ها فراهم نماید.

نظر به ضرورت ارتقای جایگاه حاکمیتی سازمان در امر پایش خوداظهاری در دوره جدید مدیریتی در دولت تدبیر و امید تلاش گردید تا با در نظر گرفتن کلیه عوامل اثرگذار دخیل در این حوزه بالاخص پیش بینی سازوکار مناسب و شفاف میان سه ضلع مثلث محیط زیست - آزمایشگاه معتمد - صنعت، از طریق ابزارهای قانونی و تدوین دستورالعمل های اجرایی مناسب نسبت به رفع مشکلات موجود و رشد کیفی پایش های خوداظهاری اقدام شود. براین اساس بازنگری دستورالعمل خوداظهاری در پایش و شیوه نامه های مرتبط با فعالیت آزمایشگاههای معتمد، و همچنین تصویب تعرفه خدمات آزمایشگاهی در شورایی عالی محیط زیست با هدف رفع ابهامات و کاهش مشکلات موجود در این حوزه صورت گرفت و آیین نامه موصوف، طی جلسات مستمر کارشناسی با کلیه بخش های مرتبط درون و برون سازمانی بررسی گردید و نهایتاً در بیستمین جلسه شورای محترم معاونین سازمان در تاریخ ۱۳۹۴/۵/۲۴ به تصویب رسید.

لازم می دانم از مساعی و تلاش های مدیرکل و همکارانم در دفتر پایش فراگیر آلودگی محیط زیست که زحمات زیادی را در تهیه و تدوین آیین نامه مزبور متحمل شدند تشکر و قدردانی نمایم، از همکاری مدیران کل استانی و کارشناسان ذیربط در ادارات کل استان ها و همچنین دفاتر تخصصی معاونت و نیز سایر ذی نفعان برای ارائه نقطه نظرات و پیشنهادات ارزنده تقدیر و سپاسگزاری می کنم. امید است بهبود وضعیت پایش آلودگی های محیط زیست که از اهداف کلیدی تدوین این آیین نامه می باشد زمینه های حصول داده های پایش قابل اتکا و صحیح و امکان مدیریت، کنترل و حفاظت شایسته و موثر محیط زیست و متعاقباً تحقق حکمرانی مطلوب زیست محیطی را میسر سازد.

سعید متصدی

معاون محیط زیست انسانی

بخش اول

تعاریف

تعاریف

- آزمایشگاه معتمد: آزمایشگاهی است که در بخش های دولتی و غیر دولتی کشور وجود دارد و توانایی آن جهت سنجش پارامترهای زیست محیطی بر اساس آیین نامه و مقررات جاری، مورد تایید سازمان قرار گیرد.
- سازمان: سازمان حفاظت محیط زیست کشور که مرجع تائید فعالیت آزمایشگاه معتمد می باشد.
- متقاضی (اخذ گواهینامه آزمایشگاه معتمد): هر شخص حقوقی که درخواست اخذ صلاحیت انجام پایش پارامترهای زیست محیطی را مطابق با شرایط احراز گواهینامه دارد.
- درخواست کننده (واحد): مسئولین (حقوقی و حقیقی) کلیه واحدهای تولیدی، خدماتی، عمرانی، زیربنایی و ..... که مشمول اجرای طرح خوداظهاری در پایش آلودگی محیط زیست بر اساس آیین نامه و مقررات جاری می شوند.
- اداره کل: اداره کل حفاظت محیط زیست استان
- دفتر پایش: دفتر پایش فراگیر آلودگی محیط زیست
- خود اظهاری: خود اظهاری منابع بالقوه آلاینده در پایش آلودگی ها
- پارامترهای مشمول طرح خود اظهاری: پارامترهایی مشمول اجرای طرح خوداظهاری می شوند که جزء استانداردهای اعلامی سازمان باشند.
- کارشناس ذیصلاح: کارشناسی که از سوی آزمایشگاه معتمد به دفتر پایش معرفی گردیده است و سوابق آموزشی، کاری، مدرک تحصیلی و سایر شاخص های تعریف شده و مصوب در شیوه نامه را دارا می باشد
- فضای آزمایشگاهی: مساحتی از ساختمان است که دارای شرایط خاص می باشد و با توجه به نوع فعالیت، توسط متقاضی تهیه می گردد.
- تجهیزات آزمایشگاهی: کلیه دستگاه ها، لوازم و اقلام آزمایشگاهی مورد نیاز جهت سنجش پارامترهای محیط زیست است که با توجه به درخواست و شرح خدمات توسط متقاضی فراهم می گردد.
- گروه های تخصصی: بخش های مختلف آزمایشگاه که در زمینه نمونه برداری، آماده سازی و سنجش پارامترهای زیست محیطی در ۳ گروه تخصصی فیزیکی شیمیایی، بیولوژی، هوا و صدا فعالیت دارند.
- پایه: عددی است که توان آزمایشگاه معتمد را در هر گروه تخصصی تعیین می کند. پایه "یک" نشانگر بالاترین توان فنی در هر گروه تخصصی است.
- کمیته: کمیته کارشناسی آزمایشگاه های معتمد سازمان
- شورا: شورای سیاستگذاری و راهبردی آزمایشگاه های معتمد
- دبیرخانه کمیته: دبیرخانه کمیته آزمایشگاه های معتمد
- گواهینامه: گواهینامه آزمایشگاه های معتمد
- گزارش: گزارش پایش انجام شده در راستای طرح خوداظهاری در قالب فرمت های تعریف شده توسط سازمان حفاظت محیط زیست.
- دفاتر ستادی: دفاتر تخصصی حوزه معاونت محیط زیست انسانی سازمان و دفاتر سایر معاونت ها بر حسب مورد.

- **مدیر فنی آزمایشگاه:** فرد متخصص واجد شرایطی است که مدیریت آزمایشگاه را در زمینه مسائل فنی، کنترل کیفی، تأیید گزارشات و ... را بر عهده دارد.
- **افراد فنی:** افرادی که در زمینه پایش آلودگی در گروه‌های تخصصی دارای مهارت بوده و مسئول ارائه گزارش نتایج آنالیز می‌باشد.
- **سایر افراد:** کارشناسان و تکنسین‌هایی که تحت نظارت افراد فنی آزمایشگاه در زمینه پایش آلودگی همکاری می‌نمایند.
- **ابلاغ:** منظور اطلاع‌رسانی کلیه آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و ... از طریق مکاتبه اداری (مکانیزه یا غیر مکانیزه) و یا درج در سایت رسمی سازمان می‌باشد.
- **آزمایشگاه کارفرما:** آزمایشگاه معتمدی است که جهت انجام بخشی از پایش آلودگی از خدمات آزمایشگاه معتمد دیگر (آزمایشگاه همکار) استفاده می‌نماید.
- **آزمایشگاه همکار:** آزمایشگاه معتمدی است که پایش‌های آلودگی مورد تقاضای آزمایشگاه کارفرما را انجام می‌دهد.
- **تخلف:** هرگونه عدم رعایت آیین‌نامه و شیوه‌نامه‌های ابلاغی از سوی سازمان در خصوص آزمایشگاه‌های معتمد و الزامات و مفاد شیوه‌نامه انضباطی تخلف محسوب می‌گردد.

بخش دوم :

خود اظهاری در پایش آلودگی محیط زیست

۱-۱- اهداف

تغییر نقش دولت از تصدی گری به سیاست گذاری، هدایت و نظارت، توانمندسازی بخشهای مختلف جامعه و تقویت فرهنگ خوداظهاری در پایش آلودگی های زیست محیطی از سوی صاحبان و مسئولین واحدهای تولیدی، عمرانی، خدماتی و زیربنایی و همچنین افزایش توجه به موضوع حفاظت از محیط زیست در کلیه بخش ها و در سطوح مختلف جامعه است.

۱-۲- تاریخچه

توسعه و گسترش منابع آلودگی از یک طرف و لزوم کوچک شدن مسئولیت های دولت از طرف دیگر موجب گردید که در دیدگاه سنتی در انجام کلیه امور توسط دولت تغییری اساسی صورت گیرد. در این راستا به موجب بند الف ماده ۶۱ قانون برنامه چهارم که در واقع نگاهی نو به پایش منابع آلودگی دارد خوداظهاری در پایش مطرح گردید.

- بند الف ماده ۶۱ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی:

دولت مکلف است طرح خوداظهاری برای پایش منابع آلوده کننده را آغاز نماید. کلیه واحدهای تولیدی، خدماتی و زیر بنایی باید بر اساس دستورالعمل سازمان حفاظت محیط زیست نسبت به نمونه برداری و اندازه گیری آلودگی ها و تخریب های خود اقدام و نتیجه را به سازمان مذکور ارائه دهند. واحدهایی که تکالیف این بند را مراعات نمایند، مشمول ماده (۳۰) قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا مصوب ۱۳۷۴/۲/۳ خواهند بود.

- ماده ۳۰ قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا:

کسانی که از انجام بازرسی ماموران سازمان حفاظت محیط زیست برای نمونه برداری و تعیین آلودگی ناشی از فعالیت کارخانجات و کارگاه ها و منابع تجاری بهداشتی و خدمات اماکن عمومی ممانعت به عمل آورده و یا اسناد و مدارک و اطلاعات مورد نیاز سازمان را در اختیار ایشان نگذارند و یا اسناد و مدارک و اطلاعات خلاف واقع ارائه نمایند بر حسب مورد و اهمیت موضوع به جزای نقدی از پانصد هزار ریال تا پنج میلیون ریال و در صورت تکرار به حبس تعزیری از یک ماه تا سه ماه و جزای نقدی مذکور محکوم خواهند شد.

تبصره- در صورتی که ماموران سازمان حفاظت محیط زیست در جرائم موضوع این ماده همکاری یا مشارکت داشته باشند یا گزارش خلاف واقع ارائه نمایند علاوه بر محکومیت در هیات های رسیدگی به تخلفات اداری به حداکثر مجازات مقرر در این ماده محکوم خواهند شد.

۱-۳- مستندات قانونی

-بند ب ماده ۱۹۲ برنامه پنجم توسعه کشور

به منظور کاهش عوامل آلوده کننده و مخرب محیط زیست کلیه واحدهای بزرگ تولیدی، صنعتی، عمرانی، خدماتی و زیربنایی موظفند:

- نسبت به نمونه برداری و اندازه گیری آلودگی و تخریب زیست محیطی خود اقدام و نتیجه را در چارچوب خود اظهاری به سازمان حفاظت محیط زیست ارائه نمایند. واحدهایی که قابلیت و ضرورت نصب و راه اندازی سامانه (سیستم) پایش لحظه ای و مداوم را دارند تا پایان سال سوم برنامه، نسبت به نصب و راه اندازی سامانه (سیستم) های مذکور اقدام نمایند. متخلفین مشمول ماده ۳۰ قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا خواهند بود.

- مشخصات فنی خود را به نحوی ارتقاء دهند که با ضوابط و استانداردهای محیط زیست و کاهش آلودگی و تخریب منابع پایه بالاخص منابع طبیعی و آب تطبیق یابد.

- سایر قوانین مرتبط:

- اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (واگذاری فعالیتهای دولتی به بخشهای غیر دولتی به جز موارد استثنا شده مطابق این قانون)

- ماده ۲۴ قانون مدیریت خدمات کشوری و آئین نامه های مربوطه

- ماده ۸۸ قانون برنامه چهارم توسعه (واگذاری امور تصدی گری)

۴-۱- گردش کار و فرایند خود اظهاری در پایش آلودگی

طرح خوداظهاری در پایش با استفاده از توانایی آزمایشگاه های معتمد مطابق گردش کار ذیل به اجرا گذاشته می شود (نمودار ۲):

- ابلاغ به واحد جهت انجام خود اظهاری از طرف سازمان: اداره کل از واحدها درخواست گزارش خوداظهاری می کند. اگر اداره کل پارامترهای مورد نظر برای سنجش را مطابق شیوه نامه مربوطه اعلام کند، واحد باید نتایج اندازه گیری همان پارامترها را ارائه نماید. در غیر اینصورت باید نتایج اندازه گیری پارامترهای تعیین شده در شیوه نامه تعیین پارامترهای مشمول خوداظهاری را ارائه دهد. همچنین فواصل زمانی ارائه گزارش پایش توسط اداره کل نیز مطابق شیوه نامه مربوطه اعلام می گردد.

- درخواست پایش خروجی واحد: واحد از یکی از آزمایشگاه های معتمد درخواست می کند تا نسبت به پایش خروجی های واحد اقدام نموده و در صورت توافق، با عقد قرارداد (اعم از فاکتور و یا سایر اسناد مالی مربوطه) طبق آیین نامه و مقررات خوداظهاری نسبت به انجام موضوع اقدام می نماید.

- اعلام برنامه ۱۰ روزه پایش به سازمان از طرف آزمایشگاه معتمد: لازم است حداقل ۱۰ روز قبل از انجام پایش، برنامه زمانی (ترجیحا ماهانه) به همراه ساعت مراجعه به صنعت از سوی آزمایشگاه معتمد به ادارات کل و دفتر پایش اعلام گردد. در مواقع استثناء، مراتب از طریق اداره کل به دفتر پایش منعکس خواهد شد.

تبصره ۱: در صورتیکه نمونه برداری از واحد صنعتی در تاریخ مشخص شده انجام نپذیرد، آزمایشگاه معتمد می بایست علت عدم انجام نمونه برداری را به ادارات کل و دفتر پایش اعلام نماید.

تبصره ۲: در صورت استفاده از آزمایشگاه همکار درج نام آزمایشگاه همکار و پارامترهایی که توسط آن آزمایشگاه اندازه گیری می شود در نامه اعلام زمان نمونه برداری الزامی می باشد.

- **پایش واحد:** آزمایشگاه معتمد پس از اعلام برنامه زمانی ده روزه در زمان مقرر نسبت به پایش خروجی های واحد متقاضی اقدام خواهد نمود. به هنگام انجام عملیات پایش خوداظهاری در واحد، می بایست توسط نماینده آزمایشگاه معتمد و نماینده واحد مورد پایش، فرم «صورتجلسه انجام عملیات خوداظهاری در پایش» تکمیل و امضاء گردد.

تبصره: آزمایشگاه معتمد در صورت عدم همکاری واحد در امضای فرم، باید مراتب را با اداره کل محیط زیست استان مربوطه مطرح و نتیجه را در بخش توضیحات اعلام نماید.

- **اعلام نتایج پایش حداکثر ۲۰ روز کاری پس از اندازه گیری از طرف آزمایشگاه معتمد:** در خصوص ارائه گزارش پایش واحدها در قالب طرح خود اظهاری، آزمایشگاه های معتمد موظفند نتایج پایش خود را حداکثر ظرف مدت ۲۰ روز کاری بعد از اندازه گیری (مطابق فرم ۱۲/۰۲-۴/ف) به ترتیب اولویت به اداره کل استان محل استقرار واحد و واحد متقاضی ارسال نمایند.

- **پردازش و ارسال داده ها به دفتر پایش:** ادارات کل موظفند نتایج اندازه گیری را تجزیه و تحلیل و در صورتی که دال بر آلاینده گی صنعت باشد مراتب را حداکثر ظرف مدت یک هفته به دفتر پایش ارسال نمایند.

- **اعلام نتایج سالیانه پایش:** آزمایشگاه های معتمد موظفند فایل گزارش کامل پایش سالانه خود را به همراه نتایج مربوطه به اداره کل استان محل استقرار آزمایشگاه معتمد و دفتر پایش ارسال نمایند.

- **اعلام نتایج به ادارات کل از طرف واحد:** واحد باید راساً نسبت به ارسال نتایج به اداره کل اقدام نماید.

- **انجام اقدامات قانونی مورد نظر سازمان:** ادارات کل گزارشات پایش را دریافت، کنترل و جهت انجام اقدامات قانونی در اختیار مراجع ذیربط قرار می دهند.

- در طرح های پایشی غیر خوداظهاری نظیر ISO، ارزیابی های اثرات زیست محیطی، طرح های مطالعاتی و تحقیقاتی و غیره رعایت الزامات فنی توسط آزمایشگاه های معتمد الزامی بوده و آزمایشگاه ها موظف به ارائه نتایج این قبیل پایش ها در قالب گزارش عملکرد سه ماهه می باشند. لیکن رعایت الزامات اداری ضروری نمی باشد. بدیهی است در صورت عدم رعایت این الزامات توسط آزمایشگاه های معتمد، مطابق با شیوه نامه انضباطی با آزمایشگاه مورد نظر برخورد خواهد شد.

تبصره ۱: اعلام برنامه زمانی پایش در این موارد الزامی می باشد.

تبصره ۲: رعایت کلیه مفاد آیین نامه خوداظهاری در پایش در حین انجام موضوعات ارجاعی از سوی مراجع قضایی، توسط آزمایشگاه های معتمد الزامی است.

تبصره ۳: تشخیص خوداظهاری و یا غیر خوداظهاری بودن پایش مرتبط با منابع بالقوه آلاینده و یا منابع زیستی در سایر موارد که از طریق آزمایشگاه معتمد انجام می پذیرد، برعهده و تشخیص کمیته آزمایشگاه معتمد می باشد.

۱-۵- چارچوب آیین نامه خوداظهاری واحدها در پایش آلودگی

بر اساس بند ب ماده ۱۹۲ قانون برنامه پنجم توسعه به منظور کاهش عوامل آلوده کننده و مخرب محیط زیست کلیه واحدهای بزرگ تولیدی، صنعتی، عمرانی، خدماتی و زیربنایی موظفند نسبت به نمونه برداری و اندازه گیری آلودگی و تخریب زیست محیطی خود در چارچوب آیین نامه خوداظهاری اقدام و نتایج را به سازمان ارائه نمایند.

نکته: انتخاب واحدهای بالقوه آلاینده مشمول طرح خوداظهاری در پایش آلودگی بنا به صلاحدید ادارات کل محیط زیست استان‌ها یا دفتر پایش فراگیر محیط زیست می باشد.

در این راستا واحدهایی که مشمول طرح خوداظهاری می باشند باید در اجرای این طرح همکاری های لازم را معمول داشته و موارد ذیل را رعایت نمایند:

- به منظور انجام خوداظهاری در پایش از یکی از آزمایشگاه‌های معتمد درخواست نمایند تا نسبت به پایش خروجی‌های آن‌ها اقدام نماید.
- واحدها موظف به انجام همکاری جهت نمونه برداری و پایش کلیه بخش‌ها و خروجی‌ها حسب تشخیص آزمایشگاه‌های معتمد و ادارات کل می باشند.
- در صورتیکه آزمایشگاه معتمد در حین انجام پایش، نمونه برداری‌های صورت گرفته را کافی ندانست، می بایست با ارائه دلایل کارشناسی و با هماهنگی اداره کل استان، نسبت به افزایش تعداد نمونه برداری صورت گرفته اقدام نماید و واحدهای مشمول موظف به انجام همکاری می باشند.
- واحدها موظف می باشند تسهیلات لازم جهت نمونه برداری بویژه از مکان‌هایی که نمونه برداری به سختی انجام می شود را فراهم نمایند از جمله نمونه برداری از دودکش‌ها و ...
- با توجه به لزوم پایش به صورت تصادفی و بدون هماهنگی قبلی، واحدهای مشمول موظف به همکاری لازم می باشند.
- واحدهای مشمول طرح خوداظهاری موظف به انجام پایش خروجی‌های خود در فواصل زمانی سه‌ماهه می باشند. این زمان حسب تشخیص اداره کل قابل کاهش می باشد.

۶-۱- پارامترهای مشمول خوداظهاری در پایش آلودگی

بر اساس تقسیم بندی صورت گرفته در ضوابط و معیارهای استقرار صنایع و مراکز خدماتی، پارامترهای عمومی و شاخص برای منابع مختلف به شرح شیوه نامه شماره ۰۲-۸-۳ می باشد. ادارات کل موظفند با توجه به جداول فوق و نظرات کارشناسی استان نسبت به تعیین نوع پارامترهای مشمول خوداظهاری واحدها اقدام و مراتب را جهت اجرا به واحدها ابلاغ نمایند. در صورت عدم انجام این امر واحدها موظف به پایش پارامترهای مندرج در جداول یاد شده می باشند.

با عنایت به تعیین پارامترهای مشمول طرح خوداظهاری برای هر صنعتی (شیوه نامه شماره ۰۲-۸-۳)، پایش پارامترهای خارج از شیوه نامه مذکور در قالب طرح خوداظهاری تخلف محسوب شده و مطابق با شیوه نامه انضباطی آزمایشگاه‌های معتمد اقدام خواهد شد.

تبصره: در صورت درخواست اداره کل جهت پایش پارامتری علاوه بر پارامترهای مشمول خوداظهاری از یک واحد صنعتی، مراتب می بایست به دفتر پایش فراگیر اعلام گردد.

۷-۱- واحدهای مشمول نصب و راه اندازی سیستم های پایش لحظه ای و پیوسته

بر اساس ماده ۱۹۲ قانون برنامه پنجم توسعه واحدهایی که قابلیت و ضرورت نصب و راه اندازی سامانه (سیستم) پایش لحظه ای و مداوم را دارند باید تا پایان سال سوم برنامه، نسبت به نصب و راه اندازی سامانه (سیستم) های مذکور اقدام نمایند. متخلفین مشمول ماده (۳۰) قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا می شوند. گزارش پیشرفت کار را واحدها باید هر سه ماه یکبار به ادارات کل استان‌ها و دفتر پایش ارسال نمایند.

بند الف: واحد های مشمول مطابق جدول مندرج در شیوه نامه نصب و راه اندازی سیستم های پایش لحظه ای منابع مشخص شده اند که بر حسب مورد و بنا به پیشنهاد ادارات کل و دفتر پایش و با تصویب کمیته آزمایشگاه معتمد قابل تعدیل می باشد.

بند ب: خوداظهاری در پایش آلودگی توسط آزمایشگاه های معتمد برای واحدهایی که اقدام به نصب سامانه پایش لحظه ای نموده اند، الزامی می باشد.

۸-۱- دستورالعمل های فنی و استانداردها جهت اندازه گیری آلاینده های محیط زیست

بمنظور یکسان سازی روش ها، دستورالعمل های فنی و استانداردها جهت اندازه گیری آلاینده های زیست محیطی، فهرستی از پارامترهای بخش های فیزیکی شیمیایی، بیولوژی، هوا و صدا به همراه تجهیزات، روش های پیشنهادی، دستورالعمل فنی و شماره استاندارد تهیه گردیده که به شرح شیوه نامه شماره ۰۲-۷-۳ می باشد.

۹-۱- خوداظهاری در پایش آلودگی در مورد طرح ها و واحدهای مشمول ارزیابی زیست محیطی

کلیه واحدهای بزرگ تولیدی، صنعتی، عمرانی، خدماتی و زیربنایی مشمول ارزیابی اثرات زیست محیطی موظفند در کلیه مراحل انجام طرح در چهارچوب آیین نامه خوداظهاری، از طریق آزمایشگاه های معتمد و یا سامانه پایش لحظه ای نسبت به ارائه نتایج پایش آلودگی اقدام نمایند.

۱۰-۱- دستورالعمل خوداظهاری در تخریب محیط

بررسی های لازم در خصوص میزان تخریب ناشی از فعالیت های تولیدی، خدماتی و زیربنایی طبیعت شامل فعالیت های معدنی، خاک برداری، خاک ریزی، دپوی نخاله، تغییر مسیر رودخانه، قطع درخت و مشابه آن ها باید بر اساس قوانین و مقررات مربوطه توسط مبادی ذیربط انجام و ضوابط و دستورالعمل های لازم تهیه و تدوین گردد.

۱۱-۱- موارد تفویض اختیار به ادارات کل حفاظت محیط زیست استانها

در راستای سیاست های دولت مبنی بر تقویت وظایف حاکمیتی و نظارتی و کاهش تصدی گری ها، موارد ذیل در زمینه آزمایشگاه های معتمد به ادارات کل تفویض می گردد:

الف- انجام امور مربوط به مراحل صدور، ارتقاء و تمدید گواهینامه شامل اطلاع رسانی، بررسی مقدماتی، ممیزی و آزمون (تست) مقایسه ای در خصوص پارامترهای فیزیکی شیمیایی، بیولوژی، هوا و صدا (باستثنای مواردی که شرایط لازم برای سنجش آن پارامتر مهیا نیست) جهت طرح در کمیته آزمایشگاه های معتمد.

ب- اقدام در خصوص میزان تنبیهات مترتب بر تخلفات آزمایشگاه های معتمد مرتبط با بندهای ۱ الی ۳ ماده ۳ شیوه نامه انضباطی و ارائه پیشنهاد میزان تنبیهات در خصوص بندهای ۴، ۵ و ۶ ماده ۳ شیوه نامه مذکور به دفتر پایش.

پ- ارائه پیشنهاد در خصوص میزان تشویقات آزمایشگاه های معتمد به دفتر پایش.

ت- مشارکت در کلیه امور مربوط به رویه ممیزی آزمایشگاه های معتمد مطابق با شیوه نامه مربوطه.

ث- مشارکت در تعیین پایه آزمایشگاه های معتمد براساس شیوه نامه مصوب.

ج- مشارکت در تصمیم گیری در خصوص امور مرتبط با آزمایشگاه های معتمد در قالب عضویت در کمیته و شورای سیاست گذاری و راهبردی آزمایشگاه های معتمد.

بخش سوم :

شیوه نامه های آزمایشگاه های معتمد

۱- مقدمه:

در راستای اجرای مصوبه شورای عالی اداری مبنی بر واگذاری امور غیر حاکمیتی دولت، دستورالعمل آزمایشگاه های معتمد در تاریخ ۱۳۷۹/۸/۱۸ توسط شورای معاونین سازمان مصوب گردید. این دستورالعمل در سال ۱۳۹۰ بسط یافت و در سال ۱۳۹۲ نیز بازنگری گردید. نظر به ضرورت تغییرات اساسی در دستورالعمل های پیشین بمنظور ارتقای جایگاه نظارتی سازمان، دستورالعمل مزبور بازنگری شد و در تاریخ ۱۳۹۴/۵/۲۴ با عنوان «آیین نامه خوداظهاری در پایش و شیوه نامه های آزمایشگاه های معتمد» به تصویب شورای معاونین سازمان رسید.

۲- شورای سیاست گذاری و راهبردی آزمایشگاه های معتمد:

شورای سیاست گذاری و راهبردی آزمایشگاه های معتمد دارای گروه کاری بنام کمیته کارشناسی آزمایشگاه های معتمد جهت بررسی کارشناسی موضوعات می باشد.

۱-۲- وظایف شورای سیاست گذاری و راهبردی آزمایشگاه های معتمد

بررسی و تصویب کلیه موارد نظیر ضوابط، مقررات، دستورالعمل ها، آئین نامه ها و نیز صدور، تمدید و ارتقاء گواهینامه ها و سایر موضوعات مرتبط با آزمایشگاه های معتمد و طرح خوداظهاری در پایش آلودگی از وظایف این شورا می باشد. تصمیمات نهایی پس از تصویب در شورا لازم الاجرا می باشد.

۲-۲- اعضای شورا:

- معاون محیط زیست انسانی (رئیس شورا)
  - مدیر کل دفتر پایش (دبیر و نایب رئیس شورا)
  - مدیران کل دفاتر حوزه معاونت محیط زیست انسانی (ارزیابی اثرات زیست محیطی، بررسی آلودگی هوا، بررسی آلودگی آب و خاک)
  - مدیر کل دفتر حقوقی
  - مدیر کل دفتر بازرسی، ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات
  - مدیران کل حفاظت محیط زیست استان ها بر حسب تشخیص ریاست شورا
  - مدیران کل سایر دفاتر ستادی بر حسب مورد و بنا به صلاح دید ریاست شورا
  - مدیر کل دفتر ایمنی، بهداشت و محیط زیست (HSE) وزارت صنعت، معدن و تجارت بر حسب مورد و بنا به صلاح دید ریاست شورا
  - مدیر کل دفتر ایمنی، بهداشت و محیط زیست (HSE) وزارت نفت بر حسب مورد و بنا به صلاح دید ریاست شورا
- تبصره ۱: شورا با حضور ۲/۳ اعضا ثابت تشکیل و تصمیمات آن با اکثریت آراء رسمیت خواهد یافت.
- تبصره ۲: دبیرخانه شورا در دفتر پایش می باشد.

تبصره ۳: بنا بر صلاحدید رئیس شورا برخی از وظایف شورا قابل تفویض به کمیته خواهد بود.

۳-۴- اعضای کمیته آزمایشگاه های معتمد :

اعضای اصلی کمیته :

- مدیر کل دفتر پایش تحت عنوان ریاست کمیته آزمایشگاه های معتمد
- معاون دفتر پایش
- دبیر کمیته آزمایشگاه های معتمد
- مسئولین بخش های تخصصی دفتر پایش
- اعضای فرعی کمیته کارشناسی (اعضایی که حسب مورد جهت حضور در جلسه کمیته از آنها دعوت بعمل می آید):
- نمایندگان دفاتر حوزه معاونت محیط زیست انسانی
- نمایندگان ادارات کل حفاظت محیط زیست
- نماینده دفتر حقوقی سازمان
- نماینده دفتر بازرسی، ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات

تبصره: ادارات کل استانی حسب نیاز موضوعات مرتبط با آزمایشگاه معتمد را در کمیته های کارشناسی متناظر در استان ها مطرح می نمایند و سپس جهت بررسی در کمیته کارشناسی آزمایشگاه های معتمد به دفتر پایش فراگیر ارسال می نمایند.

ماده ۳: فرایند بررسی و تصویب موضوعات

۳-۱- درخواست صدور، تمدید و ارتقاء گواهینامه آزمایشگاه های معتمد از سوی متقاضی به اداره کل ارائه و پس از بررسی کارشناسی، ممیزی (در قالب فرم های ارائه شده) و انجام تست مقایسه ای در استان، پرونده به دبیرخانه کمیته ارسال و پس از بررسی توسط کارشناس اقدام کننده جهت تصمیم گیری نهایی به کمیته کارشناسی ارجاع می گردد و سپس جهت تصویب به شورا ارجاع خواهد گردید.

۳-۲- در ارتباط با شیوه نامه ها و دستورالعمل های مرتبط با آزمایشگاه های معتمد موضوع در کمیته کارشناسی بررسی و پیش نویس اولیه تهیه و برای تصویب به شورا ارسال خواهد شد.

ماده ۴: تایید گواهینامه آزمایشگاه معتمد

گواهینامه آزمایشگاه های معتمد بر اساس پارامترهای تایید شده مندرج در صورتجلسه تنظیمی که به امضاء اعضای ثابت کمیته رسیده است تهیه، توسط معاونت محیط زیست انسانی و مدیرکل دفتر پایش فراگیر ممهور گردیده، صادر خواهد شد.

عنوان: شرایط عمومی صدور، تمدید و ارتقاء گواهینامه آزمایشگاه معتمد

این شیوه نامه، در خصوص روند اجرایی صدور، تمدید و ارتقاء گواهینامه در ۹ ماده تهیه گردیده است.

ماده ۱- شرایط احراز گواهینامه

متقاضی آزمایشگاه معتمد در بخش های دولتی و غیر دولتی جهت دریافت گواهینامه باید دارای شرایط عمومی و فنی به شرح ذیل باشد:

۱-۱- فضای آزمایشگاهی

هر آزمایشگاه با توجه به نوع کاربری و حجم فعالیتهای جاری خود، باید از لحاظ فنی، ایمنی و ساختار آزمایشگاهی، مطابق استاندارد ملی ایران ویژگیها و امکانات خاصی را از جمله موارد ذیل دارا باشد.

۱-۱-۱- مساحت لازم مجموعاً برای بخش های مختلف آزمایشگاهی و اداری متعارف ۷۵ مترمربع (بطور متوسط) می باشد که این میزان پس از بازدید کارشناسی اداره کل و یا دفتر پایش با توجه به نوع فعالیت، تعداد پارامترهای قابل سنجش و بخش های مورد تقاضا تا حداقل ۴۰ متر مربع قابل تغییر می باشد. به استثناء موارد خاص که از طریق کمیته آزمایشگاه معتمد مورد بررسی و تصمیم گیری قرار خواهد گرفت.

۱-۱-۲- مجزا بودن فضای آزمایشگاهی از فضای اداری

۱-۱-۳- عدم ایجاد آزمایشگاه در مجتمع مسکونی (زیرزمین، پارکینگ و ...)

۱-۱-۴- دارا بودن کلیه استانداردهای لازم جهت تایید صلاحیت یک آزمایشگاه نظیر متناسب بودن ابعاد آزمایشگاه با نوع آنالیزها و حجم فعالیت های آزمایشگاهی، فضای مناسب آزمایشگاهی جهت آماده سازی نمونه و قرار دادن تجهیزات حساس، سکوبندی مناسب آزمایشگاهی با پوشش مناسب و قابل شستشو، تامین شرایط مناسب دمایی، رطوبت و نور، تامین سیستم های تهویه مناسب، و دفع مناسب پساب های آلوده، پسماندها.

۱-۱-۵- لحاظ نمودن تدابیر ایمنی در آزمایشگاه از جمله نصب جعبه کمک های اولیه، چشم شور، دوش اضطراری و کپسول های آتش نشانی

تبصره ۱: لازم به ذکر است جهت اخذ پایه مورد نظر لازم است حداقل شرایط فضا و سکوبندی به میزانی که در ماده ۸ شیوه نامه تعیین پایه آزمایشگاه های معتمد ذکر شده، وجود داشته باشد.

تبصره ۲: در خصوص آزمایشگاههایی که متقاضی دریافت گواهینامه آزمایشگاه معتمد پس از تاریخ تصویب "آیین نامه خوداظهاری در پایش آلودگی های محیط زیست و شیوه نامه های آزمایشگاه های معتمد" می باشند مفاد بند فوق، لازم الاجرا می باشد.

تبصره ۳: در خصوص آزمایشگاه هایی که دارای گواهینامه آزمایشگاه معتمد می باشند، تا زمان تمدید گواهینامه و یا ارتقاء پارامترهایی که نیاز به فضای بیشتری دارند، فرصت داده می شود تا موارد فوق الذکر را اعمال نمایند.

۱-۲- نیروی متخصص

- ۱-۲-۱- هر متقاضی آزمایشگاه معتمد ملزم به معرفی افراد متخصص مرتبط با موضوع به عنوان مسئول فنی، افراد فنی الزامی و سایر افراد، مطابق با شیوه نامه تعیین پایه آزمایشگاه‌های معتمد می باشد.
- ۱-۲-۲- مدیر فنی آزمایشگاه ملزم به حضور تمام وقت در آزمایشگاه می باشد.
- ۱-۲-۳- آزمایشگاه متقاضی موظف است نمونه بردار ذیصلاح و آموزش دیده خود را در بخش های مختلف مورد تقاضا معرفی نماید (پیوست ۳/۰۲-۴/ف).
- ۱-۲-۴- در صورت عدم توانمندی آزمایشگاه معتمد در اندازه گیری پارامترهای خوداظهاری برای یک واحد صنعتی، آن آزمایشگاه (آزمایشگاه معتمد کارفرما) می تواند از خدمات آزمایشگاه معتمد همکار استفاده نماید.
- تبصوه:** آزمایشگاه معتمد کارفرما اجازه دارد فقط در زمینه پارامترهایی که معتمد است اقدام نماید در غیر اینصورت به هنگام استفاده از همکار کلیه موارد به معتمد همکار محول می شود.
- ۱-۲-۵- آزمایشگاه هایی می توانند به عنوان کارفرما نسبت به عقد تفاهم نامه اقدام نمایند که توانایی انجام ۶۰٪ پارامترهای مشمول پایش خوداظهاری واحد صنعتی (مندرج در شیوه نامه تعیین پارامترهای مشمول خوداظهاری در پایش آلودگی) و یا ۵۰٪ حجم ریالی قرارداد را دارا باشند.
- ۱-۲-۶- کارشناسان آزمایشگاه معتمد باید دارای کارت شناسایی عکس دار معتبر صادر شده توسط آزمایشگاه معتمد باشند تا در حین کنترل و نظارت، احراز هویت آنان امکان پذیر باشد.
- ۱-۲-۷- پرسنل آزمایشگاههای معتمد می بایست در زمینه تخصص مورد تقاضا دارای گواهینامه های آموزشی از مراجع معتبر علمی و دانشگاهی باشند.

۱-۳- الزامات مدیریتی

- ۱-۳-۱- کلیه آزمایشگاه های معتمد می بایست مراحل ثبت شرکت ها و روزنامه رسمی را طی نموده و مدارک کپی برابر با اصل را ارائه نماید.
- ۱-۳-۲- ارائه اساسنامه شرکت و روزنامه رسمی ثبت شرکت (کپی برابر با اصل در دفاتر اسناد رسمی) به همراه معرفی نامه صاحبان امضاء مجاز، برای مؤسسات غیر دولتی الزامی می باشد.
- ۱-۳-۳- موضوع انجام پایش های زیست محیطی و درج آن در اساسنامه الزامی می باشد.
- ۱-۳-۴- در مورد آزمایشگاه های غیر دولتی، مدیریت آزمایشگاه متقاضی موظف است کلیه برگه های اساسنامه، فرم ها و مدارک ارسالی را امضاء و مهور نماید.
- ۱-۳-۵- مؤسسات دولتی می بایست کلیه مجوزهای لازم را از بالاترین مقام دستگاهی استان اخذ و ارائه نمایند.
- ۱-۳-۶- معرفی و ارائه استانداردهای مورد نیاز و دستورالعمل های لازم برای انجام هر آزمایش به زبان فارسی و ارائه کاتالوگ تجهیزات به زبان اصلی ضروری می باشد.
- ۱-۳-۷- دستورالعمل های مورد استفاده حتما باید بر اساس استانداردهای مصوب داخلی یا بین المللی تهیه و تدوین گردد.
- ۱-۳-۸- اصل مدارک باید به رؤیت کارشناس ذیصلاح استان رسیده و کپی آن به دبیرخانه کمیته ارسال گردد.

۹-۳-۱- هر گونه تغییر و اصلاح در مدارک ارائه شده توسط آزمایشگاه متقاضی (روش های نمونه برداری، آزمون، تجهیزات آزمایشگاهی، پرسنل و موارد مشابه که قبلاً مورد تایید سازمان قرار گرفته است) باید به اطلاع اداره کل رسانیده و پس از تایید اداره کل به دبیرخانه کمیته ارائه گردد.

۱۰-۳-۱- مدیر عامل آزمایشگاه متقاضی مکلف است علاوه بر ارسال مدارک مورد نیاز، طبق فرم ۱/۰۲-۴/ف متعهد گردد که کلیه موارد مندرج در "آیین نامه خود اظهاری در پایش آلودگی محیط زیست و شیوه نامه های آزمایشگاه های معتمد" را مطالعه نموده و موظف به رعایت آن می باشد.

۴-۱- تجهیزات مورد نیاز

۱-۴-۱- بسته به نوع پارامتر قابل سنجش و روش مورد تایید برای هر آزمایش، تجهیزات، دستگاه ها و مواد مورد نیاز آن باید معرفی گردد.
۲-۴-۱- برای تجهیزات آزمایشگاه های دولتی ذکر شماره سریال و شماره اموال و در خصوص تجهیزات مؤسسات غیر دولتی ذکر شماره سریال آنها الزامی می باشد.

۳-۴-۱- کالیبراسیون کلیه تجهیزات مورد استفاده در آزمایشگاه های معتمد در دوره زمانی مشخص شده در فرم اطلاعات کالیبراسیون تجهیزات الزامی است (مطابق فرم شماره ۱۱/۰۲-۴/ف).

تبصره: ادارات کل موظفند کلیه گواهی های کالیبراسیون تجهیزات مورد استفاده در آزمایشگاه های معتمد را در پایان سری زمانی مشخص شده از آنها دریافت نموده و برای دبیرخانه کمیته ارسال نمایند.

۴-۴-۱- در مورد مؤسسات غیر دولتی، فاکتور خرید همراه با ذکر مدل و شماره سریال دستگاه ها باید ارسال گردد. در صورت درخواست اداره کل یا دفتر پایش باید کاتالوگ و دستورالعمل کار با دستگاه نیز ارسال گردد.

۵-۱- دقت و صحت آزمایشات

۱-۵-۱- لازم است به منظور بررسی صحت و دقت روند آزمایشات و نتایج آزمایشگاه متقاضی، مقایسه بین آزمایشگاهی با نظارت کارشناسان ادارات کل استان ها و یا کارشناسان دفتر پایش صورت پذیرد.

تبصره: مقایسه بین آزمایشگاهی، توسط اداره کل استان مربوطه و در بعضی موارد مستقیماً توسط دفتر پایش انجام می پذیرد.
۲-۵-۱- مراحل سنجش و نحوه انجام آزمایشات، صحت، دقت نتایج و کالیبره بودن دستگاه ها به انضمام مدارک مربوطه باید به تایید دفتر پایش برسد.

۶-۱- نمونه برداری

نمونه برداری از آب، پساب، خاک و هوا جهت سنجش پارامترهای مختلف باید طبق ضوابط، روش ها و استانداردهای علمی معتبر و مورد تایید سازمان انجام پذیرد.

ماده ۲- اعتبار نتایج

۱-۲- نتایج اندازه گیری ها برای مدت حداکثر فاصله زمانی بین دو پایش متوالی خوداظهاری که بر اساس آیین نامه خوداظهاری در پایش تعیین می گردد دارای اعتبار می باشد.

تبصره: در فاصله زمانی بین دو پایش متوالی خوداظهاری، در صورتیکه اداره کل یا دفتر پایش اقدام به انجام پایش از صنعت مذکور نماید در صورت مغایرت، نتایج اداره کل یا دفتر پایش ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

- ۲-۲- نتایج آزمایشات به همراه کلیه اطلاعات مربوطه با امضاء مدیر عامل و کارشناسان ذیربط در آزمایشگاه بایستی با رعایت اصول امانتداری محفوظ مانده و فقط به اداره کل، دفتر پایش و درخواست کننده ارائه شود.
- ۲-۳- نتایج اندازه گیری‌های آزمایشگاه معتمد در صورت رعایت کلیه اصول اعلام شده، مورد تأیید سازمان می باشد، ولی آزمایشگاه معتمد مجاز به اعلام نظر در خصوص تطابق یا عدم تطابق نتایج با استانداردهای سازمان نخواهد بود.
- ۲-۴- آزمایشگاه در زمان تعلیق، مجاز به انجام هیچ گونه پایش زیست محیطی تحت عنوان آزمایشگاه معتمد نمی باشد و نتایج ارائه شده در این خصوص فاقد اعتبار می باشد و در صورت انجام پایش مطابق با شیوه نامه تخلفات اقدام خواهد شد.
- ۲-۵- در صورت انقضای تاریخ اعتبار گواهینامه آزمایشگاه معتمد، نتایج آزمایشات انجام شده پس از آن در صورت ارائه درخواست تمدید در مهلت مقرر تا ۱۵ روز مورد پذیرش می باشد و پس از آن فاقد هرگونه اعتباری خواهد بود.

ماده ۳- جرائم و تشویقات

- براساس گزارشات ارائه شده، بازبازرسی‌های موردی و بررسی‌های صورت گرفته بر روی عملکرد سالانه آزمایشگاه‌های معتمد، با پیشنهاد ادارات کل و تأیید کمیته آزمایشگاه‌های معتمد و با صلاحدید معاون محیط زیست انسانی، هر ساله بهترین آزمایشگاه‌ها مورد تقدیر قرار خواهند گرفت.
- اعمال تنبیهات و تشویقات آزمایشگاه‌های معتمد مطابق شیوه نامه انضباطی و شیوه نامه تشویقات خواهد بود.

ماده ۴- انعقاد قرارداد خوداظهاری

- ۴-۱- آزمایشگاه‌های معتمد در قراردادها و تفاهم نامه‌های موضوع آیین نامه خوداظهاری در پایش آلودگی (اعم از فاکتورها و یا سایر اسناد مالی مربوطه) مکلف به رعایت آیین نامه، شیوه نامه‌ها و الزامات مربوطه (از جمله نوع پایش، پارامترهای مورد پایش و رعایت تعرفه خدمات آزمایشگاهی) می باشند.
- ۴-۲- آزمایشگاه معتمد موظف است پس از عقد قرارداد خوداظهاری با صنعت مورد پایش، مراتب را حداکثر ظرف مدت یک هفته به اداره کل استان مربوطه و دفتر پایش فراگیر اعلام نماید.
- تبصره: آزمایشگاه معتمد موظف است تصویر گواهینامه معتبر خود را به عنوان پیوست، ضمیمه قرارداد نماید.
- ۴-۳- کنترل پارامترهای مورد درخواست واحد صنعتی، در قرارداد خوداظهاری، مطابق با پارامترهای شاخص مندرج در "آیین نامه خوداظهاری در پایش آلودگی محیط زیست و شیوه نامه‌های آزمایشگاه‌های معتمد" می باشد.

ماده ۵- الزامات

- ۵-۱- فهرست آزمایشگاه‌های معتمد توسط دفتر پایش بعد از تشکیل هر کمیته حداکثر طی ۱۰ روز با اعمال آخرین اصلاحات در وب سایت سازمان قرار می گیرد.
- ۵-۲- سازمان هیچ گونه مسئولیتی در خصوص کارایی برای آزمایشگاه معتمد ندارد.
- ۵-۳- انجام کلیه الزامات مربوط به قانون کار به عهده مدیر عامل آزمایشگاه معتمد می باشد و این سازمان هیچگونه تعهدی در زمینه الزامات قانون کار مرتبط با آزمایشگاه معتمد ندارد.
- ۵-۴- آزمایشگاه معتمد ملزم به رعایت الزامات مربوط به ماده ۱۹۰ قانون برنامه پنجم توسعه کشور مبنی بر مدیریت سبز و الکترونیکی کردن کلیه مدارک و مستندات موجود در آزمایشگاه می باشد.

۵-۵- هرگونه تغییر در آدرس، شماره تلفن، فعالیت‌های آزمایشگاه، پرسنل و موارد مشابه باید حداکثر طی ۲۰ روز به دفتر پایش و اداره کل اعلام گردد تا در صورت لزوم نسبت به بررسی مجدد، بازدید، ممیزی و به روز رسانی در سایت اقدام لازم صورت گیرد.

۵-۶- تمام هزینه‌های مربوطه در طول مراحل صدور، تمدید و ارتقاء گواهینامه و نظارت‌های پس از آن صرفاً به عهده متقاضی آزمایشگاه معتمد می‌باشد.

۵-۷- در صورتی که هم آزمایشگاه معتمد و هم آزمایشگاه سازمان واحدی را همزمان پایش نمایند و یا اختلاف و شکایتی در زمینه نتایج اندازه گیری‌های مربوطه به واحد درخواست کننده پیش آید، تصمیم گیری نهایی بر اساس نتایج آزمایشگاه سازمان خواهد بود.

۵-۸- دستگاه‌های مشمول ماده ۵ قانون خدمات کشوری (آزمایشگاه‌های وابسته در دستگاه‌های دولتی) در صورت کسب شرایط مندرج در گواهینامه آزمایشگاه معتمد می‌توانند به عنوان آزمایشگاه معتمد عمل نمایند.

تبصره ۱: این آزمایشگاه‌ها مجاز به پایش واحدهای تابعه و یا تحت پوشش خود در قالب طرح خود اظهاری نمی‌باشند و این مورد در گواهینامه آنها نیز قید می‌گردد.

۵-۹- آزمایشگاه‌های وابسته به واحدهای صنعتی و غیر صنعتی دارای ماهیت آلاینده‌گی از جمله شهرک‌های صنعتی، بیمارستان‌ها و مواردی از این قبیل نمی‌توانند معتمد سازمان در انجام پایش‌های زیست محیطی شوند.

۵-۱۰- آزمایشگاه‌های متقاضی معتمد در سال فقط ۳ مرتبه، به ترتیب ۴۵-۶۰ روز، ۴ ماه و ۶ ماه پس از عدم تایید نتایج حق شرکت در آزمون مقایسه‌ای را دارند.

۵-۱۱- در خصوص آزمایشگاه‌های متقاضی معتمدی که توسط اداره کل استان‌ها بررسی و تایید شده‌اند، دفتر پایش می‌تواند به صورت موردی و بر اساس نظر کارشناسی بخش مربوطه مجدداً اقدام به بازدید و انجام آزمون مقایسه‌ای نماید.

۵-۱۲- آزمایشگاه معتمد می‌تواند در خصوص پایش پارامترهایی که مجوز اندازه گیری آنها را ندارد با لحاظ شرایط مندرج در بند ۵-۲-۱ این شیوه نامه از خدمات سایر آزمایشگاه‌های معتمد در قالب تفاهم نامه به عنوان همکار برخوردار گردد.

تبصره: در هر پایش خوداظهاری، آزمایشگاه معتمد کارفرما می‌تواند تنها با یک آزمایشگاه معتمد دیگر همکاری داشته باشد.

۵-۱۳- ارائه نتایج آزمایشات دو آزمایشگاه معتمد کارفرما و همکار باید روی سربرگ هر آزمایشگاه به طور جداگانه و به امضای مدیر شرکت مربوطه رسیده و ممهور گردد.

۵-۱۴- در صورت انجام تخلف توسط هر یک از آزمایشگاه‌های معتمد کارفرما و همکار، هر دو آزمایشگاه معتمد بر حسب نوع تخلف انجام پذیرفته مسئول خواهند بود.

۵-۱۵- در خصوص ارائه گزارش پایش واحدهای مشمول طرح خوداظهاری، آزمایشگاه‌های معتمد موظفند نتایج پایش خود را حداکثر ظرف مدت ۲۰ روز کاری بعد از نمونه برداری در فرم‌های ارائه شده توسط سازمان به اداره کل استان ارسال نمایند. همچنین آزمایشگاه‌های معتمد موظفند فایل گزارش کامل پایش سه ماهه و یکساله خود را به همراه نتایج مربوطه در قالب فرم‌های ارائه شده توسط سازمان به اداره کل استان و دفتر پایش ارسال نمایند.

۵-۱۶- رعایت کلیه موارد ذکر شده در شیوه نامه انضباطی توسط آزمایشگاه‌های معتمد الزامی می‌باشد.

۱۷-۵- در خصوص کنترل و نظارت آزمایشگاه‌های معتمد مطابق با رویه ممیزی و نظارت بر آزمایشگاه‌های معتمد اقدام می‌گردد.

ماده ۶- مراحل صدور، تمدید و ارتقاء گواهینامه

۶-۱- بررسی مقدماتی

متقاضیان آزمایشگاه‌های معتمد موظفند فرم‌های اولیه و جداول مربوطه را از ادارات کل یا از پورتال سازمان محیط زیست اخذ نموده و پس از تکمیل به همراه مدارک مورد نیاز ذکر شده به ادارات کل تحویل نمایند.

۶-۱-۱- بررسی فرم‌های تکمیل شده همراه با مدرک ارائه شده توسط متقاضی و ارزیابی آن‌ها جهت بازدید باید توسط ادارات کل محیط زیست استانها و یا حسب مورد توسط دفتر پایش مورد بررسی قرار گیرد.

۶-۱-۲- در صورت تأیید اداره کل یا دفتر پایش اصل درخواست منضم به رونوشت مدارک لازم مطابق با ماده ۱ شیوه نامه شرایط عمومی صدور، تمدید و ارتقاء گواهینامه آزمایشگاه معتمد همراه با نتایج آزمایش‌های ممیزی جهت انجام مراحل بعدی صدور گواهینامه به دبیرخانه کمیته ارسال خواهد شد. ضمناً در صورت صلاحدید، بازدید مجدد از آزمایشگاه متقاضی توسط کارشناسان دفتر پایش صورت خواهد گرفت.

۶-۲- ممیزی

با توجه به بند ۲-۱-۶ پس از هماهنگی‌های بعمل آمده از سوی اداره کل و با نظارت دقیق، مقایسه بین آزمایشگاهی انجام و با هماهنگی دفتر پایش تایید نهایی صورت می‌پذیرد.

۶-۲-۱- جهت کنترل و بررسی صحت و دقت روش و نتایج آزمون، کالیبره بودن دستگاه‌ها و موارد فنی دیگر، حداقل یک مورد مقایسه بین آزمایشگاهی برای هر پارامتر درخواستی مندرج در شرح خدمات متقاضی، بسته به نوع فعالیت آن انجام خواهد شد.

۶-۲-۲- انجام مقایسه بین آزمایشگاهی و بررسی دوره ای عملکرد توسط اداره کل و حسب مورد توسط دفتر پایش صورت خواهد پذیرفت.

تبصره: پس از دریافت نمونه توسط آزمایشگاه متقاضی جهت تست مقایسه ای، آزمایشگاه متقاضی موظف است نتایج را ظرف مدت دو هفته به اداره کل یا دفتر پایش ارسال نماید. لازم به ذکر است در خصوص موارد ارسالی پس از موعد مقرر نتیجه ارائه شده باطل اعلام می‌گردد.

۶-۲-۳- اظهارنظر کارشناس واحد آزمایشگاه اداره کل و یا حسب مورد کارشناس دفتر پایش در زمینه تسلط کارشناس آزمایشگاه معتمد در زمینه‌های مرتبط با نمونه برداری و سنجش، به همراه تایید مدیر کل استان و مدیر کل دفتر پایش، ضروری است.

۶-۳- صدور گواهینامه

پس از وصول درخواست مجوز اعطای آزمایشگاه معتمد توسط افراد حقیقی و حقوقی متقاضی، ادارات کل موظفند ظرف مدت ۲۰ روز کاری نسبت به بررسی مدارک اقدام و در صورت نیاز به تکمیل مدارک مراتب را به متقاضی اعلام نمایند. متقاضی مکلف است ظرف مدت ۱۰ روز کاری نسبت به برطرف نمودن نواقص و تکمیل مدارک و ارسال آن به ادارات کل اقدام نماید. در غیر اینصورت می‌بایست مجدداً و پس از تکمیل کلیه مدارک نسبت به ارائه درخواست خود اقدام نماید.

پس از بررسی مدارک توسط ادارات کل و تکمیل بودن آن، مراتب جهت بررسی نهایی و صدور مجوز به دبیرخانه کمیته آزمایشگاه های معتمد اعلام می گردد.

در صورت تایید توسط کمیته کارشناسی آزمایشگاه معتمد، مطابق با موارد ۱-۶ و ۲-۶، نسبت به صدور گواهینامه آزمایشگاه معتمد اقدام خواهد گردید.

۱-۳-۶- جلسات کمیته کارشناسی به صورت دوره ای و بسته به تعداد پرونده ها در دفتر پایش تشکیل خواهد شد.

۲-۳-۶- مدت اعتبار گواهینامه دو سال خواهد بود که در صورت صلاح دید کمیته به صورت دو سالانه تمدید می گردد.

ماده ۷- ارائه گزارش عملکرد

در خصوص ارائه گزارش پایش واحدها در قالب طرح خود اظهاری، آزمایشگاه های معتمد موظفند نتایج پایش خود را حداکثر ظرف مدت ۲۰ روز کاری بعد از اندازه گیری در قالب فرم های ارائه شده توسط سازمان به اداره کل استان ارسال نمایند. همچنین آزمایشگاه های معتمد موظفند گزارش کامل پایش سه ماهه و سالانه خود را به همراه نتایج مربوطه در فرم های ارائه شده توسط سازمان به اداره کل استان و فایل گزارش را هم به همراه نتایج مربوطه به دفتر پایش ارسال نمایند.

تبصره: آزمایشگاه معتمد می بایست یک نسخه از اصل صورتجلسه انجام خوداظهاری در پایش (موضوع بند ۴-۱ آیین نامه خود اظهاری) را ضمیمه گزارش خوداظهاری نماید و در صورت اعلام نیاز دفتر پایش فراگیر، تصویر این صورتجلسه از سوی آزمایشگاه معتمد به دفتر پایش ارسال گردد.

۱-۷- در طول مدت اعتبار گواهینامه ضروری است بررسی های دوره ای از عملکرد آزمایشگاه های معتمد (شامل کلیه مراحل نمونه برداری، آنالیز، پرسنل، تجهیزات و ..) توسط اداره کل و حسب مورد توسط دفتر پایش صورت پذیرد و نتایج جهت درج در پرونده به دبیرخانه کمیته منعکس گردد.

تبصره ۱: در صورت مشاهده هرگونه تخلف مطابق با شیوه نامه تخلفات با آزمایشگاه معتمد برخورد خواهد شد.

تبصره ۲: در صورت وجود مغایرت در نتایج تست مقایسه ای، پارامتر مربوطه از گواهینامه آزمایشگاه معتمد مذکور حذف خواهد شد.

۲-۷- پایش های انجام شده توسط آزمایشگاه معتمد همکار جزء عملکرد همان آزمایشگاه محسوب می گردد.

۳-۷- رسیدگی به کلیه تخلفات و یا شکایات واصله در زمینه عملکرد آزمایشگاه معتمد بر اساس شیوه نامه انضباطی انجام خواهد پذیرفت و آزمایشگاه ملزم به تبعیت از مفاد این شیوه نامه می باشد.

ماده ۸- تمدید گواهینامه

۱-۸- جهت تمدید گواهینامه، متقاضی باید حداقل سه ماه قبل از پایان اعتبار گواهینامه، در خواست کتبی خود را به اداره کل استان اعلام نماید و اداره کل باید بعد از بررسی های لازم و تایید موارد درخواستی چهل و پنج روز قبل از پایان اعتبار گواهینامه، مدارک را به دفتر پایش ارسال و دفتر پایش حداکثر یک ماه پس از دریافت مدارک، نظر خود را در خصوص تایید و یا عدم تمدید گواهینامه به متقاضی اعلام نماید. در صورت عدم درخواست آزمایشگاه متقاضی جهت تمدید در موعد مقرر، نام آزمایشگاه معتمد و کد مربوط به آن آزمایشگاه از فهرست آزمایشگاه های معتمد سازمان حذف می گردد.

تبصره ۱: چنانچه آزمایشگاه معتمد پس از تاریخ انقضاء گواهینامه جهت تمدید آن اقدام نماید، کلیه مراحل مربوط به صدور گواهینامه می بایست مجدداً انجام گردد.

تبصره ۲: جهت تمدید گواهینامه معتمد، ارائه عملکرد توسط آزمایشگاه معتمد (انجام پایش در زمینه خوداظهاری) الزامیست در صورتیکه در طول یک دوره اعتبار مجوز، آزمایشگاه معتمد فاقد عملکرد باشد بررسی تمدید گواهینامه انجام نمی پذیرد.

تبصره ۳: در طول مدت زمان اعتبار گواهینامه، آزمایشگاه معتمد موظف است گواهی کالیبراسیون معتبر تجهیزات قابل کالیبره را به ادارات کل ارسال نماید.

تبصره ۴: در صورتیکه هر یک از آزمایشگاه های معتمد دارای پرونده مفتوح حقوقی در سازمان باشند بررسی تقاضای تمدید و ارتقاء گواهینامه آنها منوط به حل و فصل موضوع خواهد بود.

ماده ۹: ارتقاء گواهینامه

آزمایشگاه معتمد می تواند در صورت احراز شرایط لازم برای افزایش تعداد پارامترهای قید شده در گواهینامه، مشابه مراحل صدور، درخواست و مدارک لازم را به اداره کل ارسال نماید تا در خصوص ارتقاء گواهینامه اقدام گردد.

تبصره ۱: افزایش پارامترهای مورد تقاضا در هر نوبت در خواست، بایستی با رعایت فواصل زمانی ۶ ماهه صورت پذیرد. ضمناً بر حسب مورد بنا به پیشنهاد ادارات کل و صلاحدید کمیته، این مدت قابل تغییر می باشد.

تبصره ۲: در صورت ارتقاء، اصل گواهینامه قبلی از متقاضی اخذ و گواهینامه جدید مشتمل بر پارامترهای اولیه و ارتقاء یافته با سقف اعتبار گواهینامه قبلی صادر خواهد شد.

شماره شیوه نامه: ۰۲-۳-۳

عنوان: تعیین پایه آزمایشگاه‌های معتمد

مقدمه: به منظور ساماندهی نحوه ارجاع پایش‌های خوداظهاری به آزمایشگاه‌های معتمد، شورای سیاست‌گذاری و راهبردی آزمایشگاه‌های معتمد «شیوه‌نامه تعیین پایه آزمایشگاه‌های معتمد» را به شرح زیر تصویب می‌نماید.

ماده ۱: مقررات این شیوه‌نامه برای تعیین پایه آزمایشگاه‌های معتمدی به کار می‌رود که برای انجام پایش‌های زیست‌محیطی مطابق با آیین‌نامه خوداظهاری در پایش، از سازمان گواهی‌نامه دریافت می‌کنند. تعاریف و اصطلاحات این متن مطابق با مجموعه آیین‌نامه خوداظهاری در پایش آلودگی می‌باشد.

ماده ۲: فهرست پایه هر یک از آزمایشگاه‌های معتمد در هر یک از گروه‌های تخصصی، به وسیله دفتر پایش و با همکاری ادارات کل تهیه و از طریق سایت سازمان منتشر می‌شود.

ماده ۳: گروه‌های تخصصی مورد نظر در این شیوه‌نامه شامل گروه فیزیکوشیمیایی، گروه بیولوژی، و گروه هوا و صدا است و کمیته، آزمایشگاه‌های معتمد را در قالب ضوابط این شیوه‌نامه، در پایه‌های «چهار»، «سه»، «دو» و «یک» در هر گروه تخصصی تعیین صلاحیت می‌نماید.

ماده ۴: هر آزمایشگاهی که موفق به اخذ گواهی‌نامه گردد، در صورت عدم احراز پایه سه، به عنوان پایه چهار تلقی می‌گردد.

ماده ۵: عوامل مؤثر بر تعیین پایه به شرح جدول ۱ می‌باشد. آزمایشگاه معتمد باید در تمامی عوامل مؤثر، حداقل شرایط لازم را برای بدست آوردن پایه مورد نظر، مطابق این جدول احراز نموده باشد. به عبارت دیگر، پایه نهایی قابل کسب، معادل پیشوهرترین پایه در این چهار عامل مؤثر خواهد بود. بدین منظور فرم شماره ۰۲-۷/۴-ف استفاده و تکمیل می‌شود.

جدول ۱: نحوه تعیین پایه آزمایشگاه‌های معتمد سازمان

ردیف	عوامل مؤثر	پایه ۳	پایه ۲	پایه ۱
۱	حداقل سابقه به عنوان آزمایشگاه معتمد (سال)	صفر	یک	سه
۲	نیروهای تخصصی	ماده ۶	ماده ۶	ماده ۶
۳	تعداد پارامترهای قابل اندازه‌گیری	ماده ۷	ماده ۷	ماده ۷
۴	فضای آزمایشگاه	ماده ۸	ماده ۸	ماده ۸

ماده ۶: وضعیت سابقه و تعداد نیروی انسانی متخصص جهت تعیین پایه در هر یک از گروه‌های تخصصی، بر اساس جدول ۲ تعیین می‌گردد.

تبصره ۱: آزمایشگاه معتمد باید سمت و مشخصات پرسنل خود را به تفکیک مسئول فنی، افراد فنی و سایر افراد، در هر یک از گروه‌های تخصصی معرفی نماید. تخصص‌های مورد تأیید و ضرائب اولویت در جدول شماره ۳ آورده شده است.

تبصره ۲: دارا بودن تحصیلات تخصصی طبق جدول شماره ۲ برای هریک از اشخاص شامل مسئول فنی، افراد فنی و سایر افراد آزمایشگاه‌های معتمد الزامی است. آزمایشگاه معتمد می‌تواند از افراد فنی دارای مدرک کاردانی به عنوان تکنیسین استفاده نماید.

تبصره ۳: در خصوص پایه ۲ و ۳، مسئول فنی هر یک از گروه‌های تخصصی، می‌تواند سمت مسئول فنی در سایر گروه‌ها را نیز بطور همزمان داشته باشد. ولی در پایه ۱، احراز شرایط ضریب اولویت برای مسئول فنی در هر یک از گروه‌ها الزامی است.

تبصره ۴: در خصوص پایه ۲ و ۳، چنانچه مسئول فنی آزمایشگاه، دارای مدرک دکتری و یا با حداقل سه برابر سابقه کار مفید مندرج در جدول ۲ باشد، ضریب اولویت ۲ نیز قابل پذیرش است.

تبصره ۵: در خصوص سمت افراد فنی و سایر افراد، در صورت احراز شرایط و امتیازات لازم، یک نفر می‌تواند در هر دو گروه تخصصی فیزیکوشیمیایی و بیولوژی قرار گیرد.

تبصره ۶: صرفاً سوابق کار معتبر (از آزمایشگاه‌های معتمد، آزمایشگاه‌های سازمان، بخش‌های آزمایشگاهی مرتبط با محیط زیست کلیه ارگانها، یا مراکز علمی - تحقیقاتی) مورد قبول می‌باشد.

تبصره ۷: آزمایشگاه معتمد موظف است در صورت خروج هر یک از پرسنل تخصصی، بر اساس ضوابط شیوه‌نامه شرایط عمومی صدور، تمدید و ارتقاء آزمایشگاه‌های معتمد اقدام و موارد را اعلام نماید.

جدول ۲: حداقل شرایط نیروهای تخصصی آزمایشگاه معتمد برای تعیین پایه در هر یک از گروه‌های تخصصی

گروه تخصصی	پایه	مسئول فنی	افراد فنی	سایر افراد
فیزیکوشیمیایی بیولوژی هوا و صدا	۳	یک نفر کارشناس با ۲ سال سابقه کار مفید با ضریب اولویت* ۱ در گروه تخصصی مورد تقاضا	یک نفر کارشناس با ۱ سال سابقه کار مفید با ضریب اولویت ۲ در گروه تخصصی مورد تقاضا	نیازی ندارد
	۲	یک نفر کارشناس با ۳ سال سابقه کار مفید با ضریب اولویت ۱ در گروه تخصصی مورد تقاضا	یک نفر کارشناس با ۲ سال سابقه کار مفید با ضریب اولویت ۲ در گروه تخصصی مورد تقاضا	یک نفر کارشناس با ۱ سال سابقه کار مفید با ضریب اولویت ۳ در گروه تخصصی مورد تقاضا
	۱	یک نفر کارشناس با ۴ سال سابقه کار مفید با ضریب اولویت ۱ در گروه تخصصی مورد تقاضا	دو نفر کارشناس با ۳ سال سابقه کار مفید با ضریب اولویت ۲ در گروه تخصصی مورد تقاضا	دو نفر کارشناس با ۲ سال سابقه کار مفید با ضریب اولویت ۳ در گروه تخصصی مورد تقاضا

* ضرائب اولویت در جدول شماره ۳ ارائه شده است.

جدول ۳: مدرک تحصیلی مورد تأیید برای نیروهای تخصصی

ردیف	رشته تحصیلی*	ضریب اولویت در گروه تخصصی**		
		فیزیکوشیمیایی	بیولوژی	هوا و صدا
۱	مهندسی محیط زیست - آلودگی هوا	۳	۳	۱
۲	مهندسی محیط زیست - آب و فاضلاب	۱	۲	۳
۳	مهندسی محیط زیست - مواد زائد جامد	۱	۳	۳
۴	مهندسی منابع طبیعی - محیط زیست	۲	۲	۱
۵	علوم محیط زیست	۲	۲	۲
۶	شامل عنوان محیط زیست (مرتبط با پایش)	۲	۲	۲
۷	بهداشت محیط	۱	۲	۱
۸	بهداشت حرفه ای	۳	۳	۱
۹	شیمی (کلیه گرایشها)	۱	۳	۲
۱۰	زیست شناسی (کلیه گرایشها)	۳	۱	---
۱۱	علوم دریایی (گرایش بیولوژی، اکولوژی، ...)	۲	۱	---
۱۲	علوم دریایی (گرایش شیمی و آلودگی)	۱	۳	۳
۱۳	علوم آزمایشگاهی	۲	۱	---
۱۴	شیلات - دامپزشکی	۲	۲	---
۱۵	کشاورزی (خاکشناسی، صنایع غذایی و...)	۲	۲	---
۱۶	زمین شناسی - عمران - علوم خاک	۳	---	---
۱۷	هواشناسی - مکانیک - صنایع	---	---	۳
۱۸	سایر رشته‌های مرتبط***			

* رشته تحصیلی ذکر شده در این جدول عنوان دقیق مدرک تحصیلی نبوده و می‌تواند (بنا به تشخیص کمیته آزمایشگاه‌های معتمد) شامل رشته‌هایی که منطبق با این عناوین کلی است، باشد.

** بدیهی است در جدول ۲، فرد با ضریب اولویت یک قابل جایگزینی در اولویت‌های دو و سه و فرد با ضریب اولویت دو قابل جایگزینی در اولویت سه می‌باشد.

*** در خصوص سایر رشته‌های مرتبط، بر حسب مورد از طریق کمیته آزمایشگاه معتمد تصمیم‌گیری خواهد شد.

ماده ۷: وضعیت پارامترهای قابل سنجش جهت تعیین پایه آزمایشگاه‌های معتمد، در گروه تخصصی فیزیکوشیمیایی بر اساس جدول ۴، در گروه تخصصی بیولوژی بر اساس جدول ۵ و در گروه تخصصی هوا و صدا بر اساس جدول ۶ است. نهایتاً در جدول ۷ حداقل شرایط لازم از نظر پارامترهای قابل سنجش، برای تعیین پایه آزمایشگاه معتمد در هر یک از گروه‌های تخصصی تعیین شده است.

تبصره ۱: در جدول ۴ کسب امتیاز هر ردیف صرفاً از پارامترهای همان ردیف میسر است.

تبصره ۲: در جداول ۴ و ۵ و ۶ احراز پارامترهای اجباری در هر ردیف برای لحاظ امتیاز آن ردیف الزامی است.

تبصره ۳: در جدول ۷ در پایه ۱ گروه تخصصی فیزیکوشیمیایی، احراز حداقل ۱ امتیاز از هر یک از ردیف‌های ۱، ۲ و ۳ جدول ۴ الزامی است.

جدول ۴: پارامترهای قابل اندازه‌گیری توسط آزمایشگاه‌های معتمد در گروه تخصصی فیزیکوشیمیایی

ردیف	پارامتر	پارامترهای اجباری	سقف امتیاز
۱	پارامترهای شیمی: COD, BOD ₅ , pH, TSS, TDS, DO، کدورت، دما، کلسیم، منیزیم، کلراید، نترات، نیتريت، آمونیم، فسفات، سولفات، چربی و روغن، دترجنت، فنل، سیانید، سولفید، سولفیت، فلوراید، فرمالدئید، رنگ	pH, TSS, BOD ₅ , COD	۶ (هر چهار پارامتر یک امتیاز)
۲	خاک: درصد رطوبت، درصد اشباع، pH، EC، چگالی ذرات، مواد آلی، افت حرارتی، TNV، بافت خاک، کلسیم، منیزیم، سدیم، پتاسیم، کلراید، سولفات، بیکربنات	درصد اشباع، EC, pH	۳ (هر چهار پارامتر یک امتیاز)
۳	فلزات: Ag, Al, As, B, Ba, Be, Cd, Co, Cr, Cu, Fe, Hg, Li, Mn, Mo, Ni, Pb, Se, V, Zn	حداقل ۴ پارامتر	۴ (هر چهار پارامتر یک امتیاز)
۴	PAHs شامل: Acenaphthylene, Acenaphthene, Fluorene, Phenanthrene, Anthracene, Fluoranthene, Pyrene, Chrysene, Benzo (b) Fluoranthene, Benzo (a) Pyrene, Naphthalene بنزن، تولوئن، اتیل بنزن، زایلن	حداقل ۴ پارامتر	۳ (هر پنج پارامتر یک امتیاز)
۵	PCBs و سموم شامل: PCB28, PCB52, PCB44, PCB101, PCB118, PCB153, PCB138, PCB180 Endrin, Dieldrin, Heptachlor, p,p'-DDT, Aldrin, Lindane, HCB, Endosulfan	حداقل ۴ پارامتر	۳ (هر پنج پارامتر یک امتیاز)
۱۹	جمع امتیازها		

جدول ۵: پارامترهای قابل اندازه‌گیری توسط آزمایشگاه‌های معتمد در گروه تخصصی بیولوژی

ردیف	پارامتر	پارامترهای اجباری
۱	کلیرم گوارشی، کلیرم کل	کلیرم گوارشی کلیرم کل
۲	باسیلوس استارو ترموفیلوس، باسیلوس سوبتلیس	هر دو

جدول ۶: پارامترهای قابل اندازه‌گیری توسط آزمایشگاه‌های معتمد در گروه تخصصی هوا و صدا**

بخش	ردیف	پارامتر	پارامترهای اجباری	سقف امتیاز**
آلاینده‌های خروجی منابع ثابت	۱	گازهای آلاینده خروجی منابع ثابت شامل: CO, CO ₂ *, NO _x , NO*, SO ₂ , H ₂ S, H ₂ SO ₄ , HCl, NH ₃ , F ₁ , F ₂ , HF, CF ₂ , CS ₂ , HCN, O ₂ *	CO, NO _x , SO ₂ , O ₂ * (۵ امتیاز)	۱۰
	۲	دی‌اکسید و فوران	هر دو (۴ امتیاز)	۴
	۳	فتالیک انیدرید (PA)، مالئیک انیدرید (MA)، اتیلن اکساید (EO)، تولوئن دی ایزو سیانات (TDI)، اتیل بنزن، استایرن، تولوئن و ترکیبات آروماتیک، پارافین، استن، الفین، منو وینیل کلراید، هیدروکربن‌های منتشره از منابع آلوده کننده هوا مطابق کتاب ضوابط و استانداردهای زیست‌محیطی (گروه‌های ۱ و ۲ و ۳)	حداقل ۱ پارامتر (۱ امتیاز)	۱۰
	۴	ذرات (۵ امتیاز) فلزات (هر فلز ۱ امتیاز)	ذرات (۵ امتیاز)	۱۲
آلاینده‌های محیطی	۵	گازهای آلاینده شامل: NO ₂ , CO, O ₃ , SO ₂ ، بنزن، بنزوآلفاپیرن	CO, NO ₂ , SO ₂ (۵ امتیاز)	۷
	۶	PM ₁₀ , PM _{2.5} ، سرب	PM ₁₀ , PM _{2.5} (۲ امتیاز)	۳
صوت	۷	صوت زیست‌محیطی شامل: L _{eq} , L _{min} *, L _{max} *	L _{eq} (۲ امتیاز)	۲
آگروز	۸	CO, HC (در خودروهای بنزینی)	CO, HC (۳ امتیاز)	۳
	۹	تیرگی (در خودروهای دیزلی)	تیرگی (۱ امتیاز)	۱
		جمع امتیازها		۵۲

* موارد ستاره دار مشتمل بر پارامترهایی است که استاندارد ملی مصوب ندارد، ولی به منظور محاسبه و یا اصلاح نتایج، باید مورد اندازه‌گیری قرار گیرد.

** پارامترهای اضافه بر موارد اجباری، هر پارامتر یک امتیاز دارد؛ مگر مواردی که صراحتاً قید شده باشد.

جدول ۷: حداقل شرایط لازم برای تعیین پایه آزمایشگاه معتمد در خصوص تعداد پارامترهای قابل اندازه‌گیری

گروه تخصصی	پایه ۳	پایه ۲	پایه ۱
فیزیکوشیمیایی	۲ امتیاز از ۱۹ امتیاز جدول ۴	۷ امتیاز از ۱۹ امتیاز جدول ۴	۱۲ امتیاز از ۱۹ امتیاز جدول ۴
بیولوژی	یک ردیف از دو ردیف جدول ۵	دو ردیف از دو ردیف جدول ۵	دو ردیف از دو ردیف جدول ۵ و دو پارامتر غیراجباری
هوا و صدا	۷ امتیاز از ۵۲ امتیاز جدول ۶	۲۰ امتیاز از ۵۲ امتیاز جدول ۶	۳۰ امتیاز از ۵۲ امتیاز جدول ۶

ماده ۸: حداقل شرایط لازم از نظر وضعیت فضای آزمایشگاه، جهت تعیین پایه آزمایشگاه‌های معتمد بر اساس جداول ۸ و ۹ تعیین می‌گردد.

تبصره ۱: آزمایشگاه معتمد می‌تواند براساس امتیاز کسب شده طبق جدول ۸، در هر یک از گروه‌های تخصصی مطابق جدول ۹، پایه متناظر با امتیاز را احراز نماید.

تبصره ۲: برای گروه‌های تخصصی فیزیکوشیمیایی و بیولوژی، وجود سکوبندی در حد ضرورت الزامی است.

جدول ۸: مشخصات و امتیازهای فضای آزمایشگاه

مالکیت محل	سکوبندی	فضا	ردیف
استیجاری: ۱ امتیاز شخصی - حقوقی: ۲ امتیاز	هر ۵ متر ۰/۵ امتیاز	هر ۲۰ متر مربع ۰/۵ امتیاز	۱

جدول ۹: حداقل شرایط لازم برای تعیین پایه آزمایشگاه‌های معتمد در خصوص فضای آزمایشگاه

پایه ۱	پایه ۲	پایه ۳	گروه تخصصی
۷ امتیاز جدول ۸	۴/۵ امتیاز جدول ۸	۳ امتیاز جدول ۸	فیزیکوشیمیایی
۴ امتیاز جدول ۸	۳ امتیاز جدول ۸	۲ امتیاز جدول ۸	هوا و صدا/ بیولوژی

شماره شیوه نامه: ۳-۴-۰۲

عنوان: رویه ممیزی و نظارت بر آزمایشگاه‌های معتمد

به منظور کنترل صحت اطلاعات ارائه شده و عملکرد آزمایشگاه معتمد در طول مدت اعتبار گواهینامه لازم است ادارات کل در خصوص ممیزی عملکرد آزمایشگاه در موارد ذیل اقدام نماید. همچنین در صورت لزوم، دفتر پایش می تواند راساً بر عملکرد آزمایشگاه معتمد در این زمینه نظارت داشته باشد.

۱- مکان، فضا، تجهیزات و مواد مصرفی:

۱-۱- ممیزی صحت آدرس آزمایشگاه معتمد

۱-۲- ممیزی تجهیزات معرفی شده در پرونده از نظر شماره سریال، گواهی کالیبراسیون با تاریخ معتبر و عمر مفید سنسورها در زمان بازدید.

۱-۳- ممیزی صحت عملکرد تجهیزات

۱-۴- ممیزی مواد و محلول‌های شیمیایی از نظر تاریخ مصرف، شرایط نگهداری و غیره

۱-۵- ممیزی شرایط مناسب آزمایشگاه بر اساس بند ۱ ماده ۱ شیوه نامه شرایط عمومی صدور، تمدید و ارتقاء گواهینامه

۲- پرسنل:

۲-۱- مطابقت پرسنل آزمایشگاه معتمد با فهرست اسامی ارائه شده به سازمان با رعایت فعالیت در سمت و حوزه مشخص شده در زمان بازدید

۲-۲- ارزیابی توانمندی پرسنل در اجرای روش های آزمون براساس استانداردهای مورد تایید در زمان بازدید

۲-۳- ممیزی عدم فعالیت مدیرعامل آزمایشگاه معتمد به عنوان مدیرعامل و یا عضو هیئت مدیره آزمایشگاه معتمد دیگر

۲-۴- ممیزی عدم فعالیت کارشناس فنی آزمایشگاه معتمد در آزمایشگاه دیگر

۳- قرارداد:

۳-۱- ممیزی عقد قرارداد (مدارک و مستندات مربوط به آن) بین آزمایشگاه معتمد و صنایع مجری خود اظهاری

۳-۲- ممیزی رعایت مفاد قرارداد

۳-۳- ممیزی گواهینامه آزمایشگاه معتمد کارفرما و همکار در زمان عقد قرارداد و اجرای آن

۳-۴- ممیزی پارامترهای مورد پایش و تطبیق آن با مفاد گواهینامه

۳-۵- ممیزی پارامترهای مورد سنجش توسط معتمد با توجه به نوع واحد

۴- نمونه برداری:

۴-۱- ممیزی انجام نمونه برداری

۴-۲- ممیزی حضور نمونه بردار معرفی شده

۴-۳- ممیزی صلاحیت نمونه بردار از نظر نحوه نمونه برداری و تشخیص محل نمونه برداری

۴-۴- ممیزی تجهیزات نمونه برداری

۴-۵- ممیزی نحوه نگهداری و انتقال نمونه

تبصره: در موارد خاص که حضور کارشناس اداره کل در زمان آنالیز الزامی است نمونه پلمپ و جهت آزمون (تست) در اختیار آزمایشگاه معتمد قرار گیرد.

۵- آنالیز :

۵-۱- ممیزی از طریق انجام آزمون (تست) همزمان آزمایشگاه معتمد با ادارات کل در یک محل در خصوص گروه هوا، صدا و امواج

۵-۲- ممیزی صحت آنالیز از طریق ارائه نمونه های مجهول یا استاندارد توسط ادارات کل یا دفتر پایش

تبصره ۱: در خصوص بند ۲-۵ بازرسی های نظارتی بدون هماهنگی با آزمایشگاه های معتمد از طریق اداره کل یا دفتر پایش فراگیر انجام می گردد.

۶- مستندات:

۶-۱- ممیزی اعلام برنامه پایش خوداظهاری ترجیحا ماهانه و الزاما حداقل ۱۰ روز قبل از نمونه برداری

۶-۲- ممیزی نتایج ارسالی به منظور مطابقت پایش های صورت پذیرفته با پارامترهای مورد نظر در دستورالعمل طرح خود اظهاری در واحد مورد پایش

۶-۳- ممیزی قراردادهای فیما بین آزمایشگاه معتمد با واحد مورد پایش از لحاظ مطابقت با رویه های مورد نظر سازمان

۶-۴- ممیزی گزارش خود اظهاری انجام شده توسط آزمایشگاه معتمد از لحاظ مطابقت با رویه های مورد نظر با فرم های ارائه شده توسط سازمان

۶-۵- ممیزی بایگانی شرکت در خصوص فرم صورتجلسه انجام پایش خوداظهاری

۶-۶- ممیزی مفاد تفاهم نامه مابین آزمایشگاه کار فرما و همکار

۶-۷- ممیزی گزارش خوداظهاری ارائه شده توسط آزمایشگاه های معتمد به ادارات کل یا دفتر پایش طبق فرم ارائه شده توسط دفتر پایش (۱۲/۰۲-۴/ف)

۶-۸- ممیزی رعایت الزامات مربوط به ماده ۱۹۰ قانون برنامه پنجم توسعه کشور

ادارات کل یا دفتر پایش موارد مغایر با این شیوه نامه را به کمیته بررسی تخلفات آزمایشگاه های معتمد ارجاع و کمیته در این موارد بر اساس شیوه نامه انضباطی تصمیم گیری لازم را بعمل می آورد.

ماده ۱

کلیات :

در راستای ایجاد اعتماد متقابل جهت بسط و توسعه خوداظهاری در پایش آلودگی و همچنین نظارت بر عملکرد آزمایشگاه‌های معتمد، جلوگیری از تخلفات احتمالی و برخورد با متخلفین، شیوه نامه انضباطی توسط کمیته آزمایشگاه‌های معتمد تهیه و پس از تصویب در شورای سیاست‌گذاری و راهبردی آزمایشگاه‌های معتمد، جهت اجرا توسط دفتر پایش و ادارات کل ابلاغ می‌گردد.

۱-۱- **تخلف** : هرگونه عدم رعایت آیین نامه و شیوه نامه های ابلاغی از سوی سازمان در خصوص آزمایشگاه‌های معتمد و الزامات و مفاد شیوه نامه انضباطی، تخلف تلقی گردیده و متناظر با نوع تخلف تنبیهات متناسب اعمال می‌گردد.

- **کمیته رسیدگی به تخلفات**: هیأتی است متشکل از مدیر کل دفتر پایش فراگیر بعنوان رئیس کمیته، دبیر کمیته تخلفات، مسئولین بخش های تخصصی (با یک حق رأی)، نمایندگان دفاتر تخصصی معاونت (با یک حق رای)، نماینده دفتر حقوقی، نماینده دفتر بازرسی، ارزیابی عملکرد و رسیدگی به شکایات و نماینده اداره کل حفاظت محیط زیست استانی که پایش در آن انجام گرفته است. این هیأت به کلیه گزارشات تخلفات آزمایشگاه‌های معتمد که از سوی دفتر پایش واصل می‌شود رسیدگی و اظهار نظر خواهد نمود.

۱-۲- **کمیته تجدید نظر**: هیأتی است متشکل از معاونت محیط زیست انسانی سازمان (رئیس کمیته)، مدیر کل دفتر پایش فراگیر (دبیر کمیته)، مدیر کل دفتر حقوقی، مدیر کل دفتر ارزیابی عملکرد و رسیدگی به شکایات، مدیر کل استان ذیربط که تخلف در آن صورت پذیرفته است.

ماده ۲

نحوه رسیدگی به تخلفات :

۲-۱- در هر زمان دفتر پایش این حق را دارد تا نسبت به کنترل نامحسوس فعالیت های آزمایشگاه معتمد و کنترل پارامترهای قابل اندازه گیری توسط آزمایشگاه معتمد اقدام نماید.

۲-۲- تهیه گزارش مربوط به تخلفات موضوع این شیوه نامه حسب مورد توسط ادارات کل ذیربط یا دفتر پایش صورت خواهد گرفت.

تبصره : اداره کل ذیربط موظف است گزارش تخلفات صورت گرفته را به همراه مستندات جهت بررسی و طرح در کمیته یاد شده به دفتر پایش ارسال نماید.

۳-۲- از مدیریت آزمایشگاه معتمد ذیربط یا نماینده قانونی آن در صورت نیاز جهت ارائه توضیحات در کمیته های مورد اشاره، دعوت به عمل خواهد آمد.

۴-۲- تصمیمات کمیته در خصوص تنبیهات مترتب بر تخلفات انضباطی آزمایشگاه های معتمد ماده فوق قطعی می باشد مگر در مورد مجازات های بندهای ۴ الی ۶ ماده ۳ این شیوه نامه که قابل بررسی در کمیته تجدید نظر می باشد.

تبصره ۵: تجدید نظرخواهی از تصمیمات کمیته رسیدگی به تخلفات به شرح ذیل خواهد بود:

- عدم توجه به اسناد و مدارک ابرازی، توسط کمیته.

- ارائه مدارک و اسناد جدیدی که مؤثر در تصمیمات کمیته باشد.

۵-۲- آزمایشگاه معتمد محکوم علیه، حق درخواست تجدید نظر در خصوص تصمیم کمیته رسیدگی به تخلفات را دارد.

تبصره ۱: آزمایشگاه مذکور در صورت درخواست تجدید نظر موظف است تا بیست روز قانونی پس از ابلاغ تصمیم کمیته، درخواست خود را به دبیرخانه کمیته تخلفات ارائه نماید. دبیرخانه مربوطه ظرف مدت یک هفته پرونده را جهت رسیدگی به کمیته تجدیدنظر تقدیم خواهد نمود.

تبصره ۲: در صورت درخواست تجدید نظر توسط آزمایشگاه معتمد مدت زمان تنبیه پس از ابلاغ رای کمیته تجدید نظر اعمال خواهد گردید.

۶-۲- در صورتیکه در حین اجرای حکم تعلیق آزمایشگاه معتمد، مدارک جدیدی مبنی بر انجام تخلف دیگر از آزمایشگاه مذکور به دفتر پایش ارسال گردد، کمیته می تواند نسبت به تشدید تنبیه متناظر با تخلف صورت گرفته اقدام نماید.

۷-۲- در صورت تعلیق یا ابطال، کلیه قراردادهای آزمایشگاه معتمد پس از صدور حکم کمیته، ملغی می گردد و ضرر و زیان ناشی از آن بر عهده آزمایشگاه معتمد می باشد.

۸-۲- در صورت ارتکاب چند تخلف با هم، تنبیهات اعمالی، تلفیقی از تنبیهات متناظر با هر تخلف خواهد بود.

۹-۲- در صورت صدور ۱ تذکر برای آزمایشگاه معتمد و ارتکاب مجدد تخلفی که تنبیهات آن تذکر می باشد، تنبیه اخطار اعمال خواهد شد.

۱۰-۲- در فاصله زمانی یک سال در صورت صدور ۲ اخطار برای آزمایشگاه معتمد و ارتکاب مجدد تخلفی که تنبیهات آن اخطار باشد، تنبیه تعلیق اعمال خواهد شد.

۱۱-۲- در فاصله زمانی ۲ سال در صورتیکه آزمایشگاه معتمدی بر اساس نظر کمیته ۲ بار تعلیق (۶ ماهه) گردد تعلیق دوم، تعلیق ۲ ساله در نظر گرفته خواهد شد.

۱۲-۲- در فاصله زمانی چهار سال در صورتیکه آزمایشگاه معتمدی بر اساس نظر کمیته ۲ بار تعلیق (۲ ساله) گردد، مجوز آزمایشگاه معتمد ابطال خواهد شد.

ماده ۳

تنبیهات :

تنبیهات مترتب بر تخلفات انضباطی آزمایشگاه‌های معتمد حسب تشخیص به شرح ذیل اعمال می‌گردد:

۱- تذکر

۲- اخطار اول

۳- اخطار دوم

۴- تعلیق (حداقل ۶ ماه)

۵- تعلیق ۲ ساله (پس از پایان دوره تعلیق فعالیت مجدد آزمایشگاه معتمد منوط به اجرای فرآیند صدور می‌باشد).

۶- ابطال

تبصره ۱: تنبیهات مربوط به بندهای ۱ الی ۳ این ماده رأساً از سوی ادارات کل و یا دفتر پایش قابل اعمال می‌باشد.

تبصره ۲: تنبیهات مربوط به بندهای ۱ الی ۳ پس از گذشت ۳ سال از پرونده آزمایشگاه معتمد حذف می‌گردد.

تبصره ۳: تنبیهات مربوط به بندهای ۴ الی ۶ بنابه پیشنهاد ادارات کل از طریق دفتر پایش و یا راساً از سوی دفتر پایش پس از تصویب در کمیته تخلفات اعمال خواهد شد.

تبصره ۴: کمیته تجدید نظر نسبت به بررسی و اعمال تنبیه متناظر در خصوص تخلفاتی که تنبیه مترتب بر آن منظور نگردیده است اقدام خواهد نمود.

ماده ۴: مصادیق تخلف :

- عدم رعایت الزامات اداری به شرح ذیل :

۱- عدم اعلام تغییر آدرس یا شماره تلفن به ادارات کل و یا دفتر پایش

۲- عدم اعلام تغییر پرسنل به ادارات کل

۳- عدم اعلام تغییر اساسنامه به ادارات کل

۴- عدم اعلام تغییر مدیرعامل یا نماینده تام‌الاختیار به ادارات کل

۵- عدم تهیه و ارسال کلیه مکاتبات اداری مطابق با سربرگ شرکت

۶- عدم ارائه کارت شناسایی کارشناسان آزمایشگاه معتمد به ماموران سازمان در حین پایش

۷- عدم درج نام آزمایشگاه همکار و پارامترهای مربوط آن آزمایشگاه در نامه اعلام زمان نمونه برداری

۸- فعالیت همزمان کارشناس یک آزمایشگاه معتمد در دیگر آزمایشگاه‌های معتمد

تبصره: ارتکاب هر یک از موارد بند ۱ الی ۶ موجب صدور یک تذکر و در خصوص بند ۷ موجب صدور یک اخطار خواهد گردید.

- عدم رعایت الزامات نمونه برداری به شرح ذیل:

- ۱- عدم اعلام برنامه پایش در طرح های ISO، ارزیابی های اثرات زیست محیطی، طرح های مطالعاتی و تحقیقاتی و غیره
- ۲- انجام نمونه برداری در زمانیکه آزمایشگاه معتمد فاقد فضای آزمایشگاهی مناسب باشد.
- ۳- عدم اعلام عنوان دقیق پایش در نامه اعلام زمان نمونه برداری
- ۴- عدم اعلام برنامه ۱۰ روزه پایش طرح های خوداظهاری
- ۵- عدم انجام نمونه برداری از واحد در زمان مقرر
- ۶- عدم رعایت زمان بندی اعلام شده توسط آزمایشگاه همکار
- ۷- عدم انجام نمونه برداری توسط کارشناس ذیصلاح
- ۸- عدم رعایت شرایط استاندارد انتقال نمونه
- ۹- عدم رعایت پایش تصادفی و بدون هماهنگی قبلی
- ۱۰- عدم وجود تجهیزات لازم جهت نمونه برداری در محل پایش
- ۱۱- عدم انجام نمونه برداری از مکان مناسب
- ۱۲- برداشت و یا تهیه نمونه غیر واقعی
- ۱۳- انجام پایش از واحدهایی که آزمایشگاه معتمد مجاز به پایش آن واحد نمی باشد.

۱۴- نمونه برداری هنگام اصلاح، تعمیرات و بازسازی سیستم و یا توقف فرایند

۱۵- انجام هرگونه مشاوره (اعم از راهبری، بهینه سازی و به راندمان رساندن سیستم های کنترل آلودگی و ...) و یا طراحی و ساخت یک سیستم کنترل آلودگی در یک واحد و پایش خوداظهاری آن سیستم در همان واحد صنعتی.

تبصره ۱: در خصوص طراحی و ساخت یک سیستم کنترل آلودگی، شرکت ذیربط بمیزان دو برابر مدت زمان قرارداد مجاز به پایش خوداظهاری آن سیستم در همان واحد صنعتی نمی باشد.

تبصره ۲: ارتکاب هر یک از موارد بندهای ۱ الی ۳ موجب صدور یک اخطار، بندهای ۴ الی ۱۰ موجب صدور یک اخطار و عدم پذیرش نتایج و در خصوص بندهای ۱۱ الی ۱۵ موجب تعلیق گواهینامه آزمایشگاه معتمد و عدم پذیرش نتایج خواهد گردید .

- عدم رعایت الزامات تجهیزات و دستگاهها به شرح ذیل:

- ۱- عدم استفاده از تجهیزات معرفی شده توسط آزمایشگاه معتمد کار فرما یا معتمد همکار به سازمان
  - ۲- عدم استفاده از تجهیزات دارای گواهینامه کالیبراسیون معتبر
  - ۳- استفاده از تجهیزاتی با سنسور و ملحقیات دارای عمر منقضی شده و یا فاقد تاییدیه های لازم.
- تبصره: ارتکاب در خصوص بند ۱ موجب صدور یک اخطار و عدم پذیرش نتایج و در خصوص بندهای ۲ و ۳ موجب تعلیق گواهینامه آزمایشگاه معتمد و عدم پذیرش نتایج می گردد.

- عدم رعایت الزامات مربوط به قرارداد به شرح ذیل :

- ۱- عدم تهیه و ثبت قراردادها

۲- عدم ارائه قرارداد فیمابین آزمایشگاه معتمد و واحد صنعتی در صورت درخواست اداره کل

۳- عدم رعایت تعرفه خدمات آزمایشگاهی سازمان حفاظت محیط زیست مصوبه شماره ۳۸۱ شورای عالی حفاظت محیط زیست

تبصره ۱: ارتکاب هر یک از موارد بندهای ۱ الی ۲ موجب صدور اخطار خواهد گردید.

تبصره ۲: ارتکاب تخلف بند ۳ در مرحله اول موجب صدور اخطار و در صورت تکرار موجب تعلیق گواهینامه آزمایشگاه معتمد و عدم پذیرش نتایج خواهد گردید.

- عدم رعایت الزامات تهیه و ارسال گزارشات پایش در قالب طرح خوداظهاری به شرح ذیل :

۱- عدم ارسال گزارش پایش به همراه نتایج حداکثر تا ۲۰ روز کاری بعد از نمونه برداری به ادارات کل

۲- عدم ارسال فایل گزارش عملکرد سالیانه آزمایشگاه معتمد در قالب طرح خوداظهاری (مطابق با فرم‌های ارائه شده) به دفتر پایش و ادارات کل استان‌هایی که آزمایشگاه معتمد در آن مستقر است

۳- مقایسه نتایج اندازه گیری با استانداردهای زیست محیطی

۴- درج استانداردهای زیست محیطی در گزارش پایش

۵- عدم ارائه گزارش آنالیز خوداظهاری بطور جداگانه از آنالیز ایزو، ارزیابی های اثرات زیست محیطی، طرح‌های مطالعاتی - تحقیقاتی و ...

۶- عدم ارسال فرم گزارش دهی مطابق با فرمت و فهرست سازمان (فرم ۱۲/۰۲-۴/ف)

۷- پایش و ارائه گزارش در خصوص پارامترهایی که جزء پارامترهای مشمول طرح خوداظهاری در واحد صنعتی مذکور نمی باشند.

۸- عدم اعلام دقیق نوع پایش (خوداظهاری، ایزو، ارزیابی و...) در فرم اعلام نتایج

۹- عدم اعلام گزارش نتایج پایش واحد مورد نظر، با سربرگ، مهر و امضاء آزمایشگاه معتمد همکار، توسط آزمایشگاه معتمد کارفرما

۱۰- عدم تطابق موارد مندرج در گزارش با شرایط واقعی اندازه گیری از واحد مورد پایش

۱۱- انجام پایش در خصوص پارامترهایی که صلاحیت انجام آن در گواهینامه آزمایشگاه معتمد درج نشده است

تبصره: ارتکاب هر یک از موارد بندهای ۱ الی ۲ موجب صدور تذکر، در خصوص بندهای ۳ الی ۷ موجب صدور اخطار، در خصوص بندهای ۸ و ۹ موجب صدور اخطار و عدم پذیرش نتایج و در خصوص بندهای ۱۰ و ۱۱ موجب تعلیق گواهینامه آزمایشگاه معتمد و عدم پذیرش نتایج می گردد.

- عدم رعایت الزامات تفاهم نامه به شرح ذیل :

۱- عدم رعایت توان پایش ۶۰٪ پارامترهای مشمول خوداظهاری و یا ۵۰٪ حجم ریالی قرارداد در یک واحد صنعتی توسط آزمایشگاه کارفرما.

۲- عدم مشخص نمودن پارامترهای مورد پایش توسط آزمایشگاه معتمد همکار و کارفرما

۳- همکاری با بیش از یک آزمایشگاه معتمد همکار در پایش خوداظهاری یک واحد صنعتی توسط آزمایشگاه معتمد کارفرما

۴- عدم اعتبار گواهینامه آزمایشگاه معتمد همکار در طول مدت زمان اجرای تفاهم نامه منعقدہ فیما بین آزمایشگاه معتمد کارفرما و همکار.

تبصره: ارتکاب هر یک موارد بندهای ۱ تا ۳ موجب صدور اخطار و عدم پذیرش نتایج و در خصوص بند ۴ موجب تعلیق گواهینامه آزمایشگاه معتمد و عدم پذیرش نتایج می گردد.

شماره شیوه نامه: ۳-۶-۰۲

عنوان: تشویقات آزمایشگاه‌های معتمد

مقدمه: به منظور تشویق آزمایشگاه‌های معتمد، شورای سیاست‌گذاری و راهبردی آزمایشگاه‌های معتمد، شیوه نامه تشویقات آزمایشگاه‌های معتمد را به شرح ذیل تصویب نمود.

ماده ۱: مقررات این شیوه نامه برای تشویق آزمایشگاه‌های معتمدی به کار می رود که برای انجام پایش‌های زیست محیطی مطابق با آیین نامه خوداظهاری در پایش، از سازمان گواهینامه دریافت می کنند.

ماده ۲: تشویق آزمایشگاه‌های معتمد توسط شورای سیاست‌گذاری و راهبردی آزمایشگاه‌های معتمد صورت می گیرد. **تبصره:** موضوع و موارد تشویقات توسط ادارات کل، آزمایشگاه معتمد و یا به هر نحو مقتضی به کمیته آزمایشگاه‌های معتمد پیشنهاد و پس از طرح در کمیته جهت تصویب به شورای سیاست‌گذاری و راهبردی آزمایشگاه‌های معتمد ارائه می گردد.

ماده ۳: شورای سیاست‌گذاری و راهبردی آزمایشگاه‌های معتمد، آزمایشگاه‌های معتمد را مطابق با جداول مندرج در این شیوه نامه در درجات یک تا سه مورد تشویق یا تخفیف تنبیهات قرار می دهد.

جدول ۱: مصادیق مشمول تشویق

ردیف	مصادیق تشویق	معیار	سقف امتیاز
۱	گواهینامه ایزو ۱۷۰۲۵	اخذ گواهینامه	۱۰
۲	سایر گواهینامه‌های مورد تایید کمیته	به ازای هر گواهینامه دو امتیاز	۶
۳	عضویت در شبکه‌های آزمایشگاهی ملی و بین‌المللی	به ازای هر عضویت ۵ امتیاز	۱۰
۴	برگزاری همایش‌های زیست محیطی	به ازای هر همایش ده امتیاز	۱۰
۵	کارگاه‌های آموزشی زیست محیطی مورد تایید دفتر پایش	به ازای هر کارگاه پنج امتیاز	۱۰
۶	برگزاری سمینارهای زیست محیطی و مشارکت در نمایشگاه‌ها و...	به ازای هر سمینار و نمایشگاه سه امتیاز	۱۰
۷	نوآوری در زمینه پایش‌های زیست محیطی	به ازای هر مورد ۵ امتیاز	۱۰
۸	عدم تخلف در طول سال	-	۵
۹	دریافت تشویقات از مراکز علمی، پژوهشی	به ازای هر تشویق دو امتیاز	۸
۱۰	همکاری با سازمان در زمینه پایش‌های زیست محیطی مورد تقاضا	به ازای هر مورد دو امتیاز	۱۵
۱۱	سایر موارد بنا به تشخیص کمیته		۶
	جمع کل		۱۰۰

جدول ۲: تعیین درجه تشویقات

نوع تشویقات			حداقل امتیاز	درجه تشویقات
تمدید اعتبار گواهینامه به ماه	درج در سایت	درجه تشویق نامه		
۲۴	✓	۱	۹۰	۱
۱۸	✓	۲	۷۰	۲
۱۲	✓	۳	۵۰	۳

جدول ۳: حذف سابقه تنبیهات آزمایشگاه‌های معتمد

حداقل امتیاز	حذف تنبیهات
۳۰	تذکر
۵۰	اخطار اول
۶۰	اخطار دوم

شماره شیوه نامه: ۳-۷-۰۲

عنوان: دستورالعمل‌ها، روش‌ها و تجهیزات پیشنهادی به منظور اندازه‌گیری آلاینده‌های زیست محیطی

مقدمه:

این شیوه نامه در راستای هماهنگ‌سازی تجهیزات، روش‌های پیشنهادی و دستورالعمل‌های فنی آزمایشگاه‌های معتمد و به منظور ارتقای سطح کمی و کیفی فعالیت‌های مرتبط با خوداظهاری در پایش آلاینده‌های زیست محیطی، در کمیته آزمایشگاه‌های معتمد تدوین گردیده و به تصویب رسیده است. لازم به ذکر است هرگونه دستورالعمل و روش پیشنهادی با ارائه مستندات علمی قابل بررسی و تأیید می‌باشد.

جدول دستورالعمل‌ها، روش‌ها و تجهیزات پیشنهادی به منظور اندازه‌گیری آلاینده‌های زیست محیطی

شماره استاندارد	دستورالعمل‌های فنی	روش‌های پیشنهادی	نوع تجهیزات	پارامتر	بخش مربوطه	گروه تخصصی
4500-H ⁺ B	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	دستگاهی	pH متر	pH	بیمه	فیزیک شیمیایی
2550B	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	دستگاهی	pH متر	دما		
2520B	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	دستگاهی	EC متر	شوری		
2510 B	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	دستگاهی	EC متر	هدایت الکتریکی		
5220 B	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	تعیین COD به روش هضم برگشتی باز، روش فتومتر	هیتر مانتلی، راکتور، اسپکتروفتومتر	COD		
5210 D	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	دستگاهی - ۵ روزه	BOD متر	BOD		

شماره استاندارد	دستورالعمل های فنی	روش های پیشنهادی	نوع تجهیزات	پارامتر	بخش مربوطه	گروه تخصصی
2540 D	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	گراویمتری، روش اسپکتروفوتومتری	فیلتر هولدر، کاغذ صافی با مش ۰/۴۵ میکرون، آون، ترازو	TSS	بهداشتی	فیزیکوشیمیایی
2540 C	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	گراویمتری	آون	TDS		
4500-NO ₃ ⁻ B	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	تعیین نیترات به روش اسپکتروفوتومتری ماوراء بنفش	اسپکتروفومتر	نیترات		
4500-NO ₂ ⁻ B	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	تعیین نیتريت با NED	اسپکتروفومتر	نیتريت		
4500-SO ₄ ²⁻ C	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	تعیین سولفات با روش وزن سنجی پس از سوزاندن رسوب ، اسپکتروفوتومتری	فیلتر هولدر، اسپکتروفوتومتر	سولفات		
4500-NH ₃ C	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	تعیین آمونیاك با روش نسلریزاسیون	اسپکتروفومتر	آمونیاك		
4500-Cl ⁻ B	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	تعیین کلرید به روش آرژانومتری	تیترومتر	کلراید		
	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	رنگ سنجی ، اسپکتروفوتومتری	کیت کلر، اسپکتروفوتومتر	کلر آزاد		
4055C. Anionic Surfactants as MBAS	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	اسپکتروفوتومتری	اسپکتروفومتر	دترجنت		
5520B	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	روش گراویمتری، اسپکتروفوتومتری	ترازو، اسپکتروفوتومتر IR	OIL		
3500-Ca B	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	تعیین کلسیم به روش حجم سنجی با استفاده EDTA	تیترومتر	کلسیم		

شماره استاندارد	دستورالعمل های فنی	روش های پیشنهادی	نوع تجهیزات	پارامتر	بخش مربوطه	گروه تخصصی
3500-Mg E	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	تعیین منیزیم به روش محاسباتی حجم سنجی با استفاده از EDTA	تیترومتر	منیزیم	پستی	فیزیکوشیمیایی
4500-P D	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	تعیین فسفر به روش مولیبدات آمونیوم	اسپکتروفتومتر	فسفات		
2130B	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	کدورت به روش نفلومتری	کدورت سنج	کدورت		
4500-O B	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	تعیین اکسیژن محلول به روش اصلاح با آزاید، وینکلر، اسپکتروفتومتری	DO متر، تیترومتر	DO		
-	-	دستگاهی	دبی متر	دبی		
4500-S ²⁻ D	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	رنگ سنجی، اسپکتروفتومتری	اسپکتروفتومتر	سولفید		
5530 D	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	فتومتری مستقیم، اسپکتروفتومتری	اسپکتروفتومتر	فنل		
4500-P D	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	تعیین فسفر به روش مولیبدات آمونیوم	اسپکتروفتومتر	فسفات		
2130B	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	کدورت به روش نفلومتری	کدورت سنج	کدورت		
4500-SO ₃ ²⁻ C	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	رنگ سنجی (فنانترولین)، اسپکتروفتومتری	اسپکتروفتومتر	سولفیت		
4500-CN ⁻ E	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	رنگ سنجی، اسپکتروفتومتری	اسپکتروفتومتر	سیانید		
4500-F ⁻ D	Standard Methods For The Examination Of Water And Waste Water	روش اسپادنز، رنگ سنجی با اسپکتروفتومتر	اسپکتروفتومتر	فلوراید		

گروه تخصصی	بخش مربوطه	پارامتر	نوع تجهیزات	روش های پیشنهادی	دستورالعمل های فنی	شماره استاندارد
فیزیوشیمیایی	انرژی	درصد رطوبت خاک	آون، ترازو	کاهش وزن دردمای ۱۰۵ درجه سانتی گراد	استاندارد ملی ایران	شماره ۷۸۸۳
		درصد اشباع خاک	آون، ترازو	کاهش وزن دردمای ۱۰۵ درجه سانتی گراد	نشریه مؤسسه تحقیقات خاک و آب	نشریه ۸۹۳
		EC خاک	EC متر	در عصاره اشباع	نشریه مؤسسه تحقیقات خاک و آب	نشریه ۸۹۳
		pH خاک	pH متر	در عصاره اشباع	نشریه مؤسسه تحقیقات خاک و آب	نشریه ۸۹۳
		مواد آلی خاک	تیتراسیون	روش والکلی بلاک	نشریه مؤسسه تحقیقات خاک و آب	نشریه ۸۹۳
		چگالی حقیقی ذرات خاک	پیکنومتر	با استفاده از پیکنومتر	ISO	ISO 11508
		افت حرارتی خاک	کوره الکتریکی	کاهش وزن دردمای ۴۴۰ درجه سانتی گراد	استاندارد ملی ایران	شماره ۱۰۸۱۳
		کل مواد خنثی شونده خاک	تیتراسیون	اسید و سود	ASTM	ASTM D2974
		بافت خاک	هیدرومتری	هیدرومتری	نشریه مؤسسه تحقیقات خاک و آب	نشریه ۸۹۳
		قلیائیت خاک	تیتراسیون	روش حجم سنجی - در عصاره اشباع	نشریه مؤسسه تحقیقات خاک و آب	نشریه ۸۹۳
		کلراید خاک	تیتراسیون	روش آرژانومتری - در عصاره اشباع	نشریه مؤسسه تحقیقات خاک و آب	نشریه ۸۹۳
		سولفات خاک	فیلتر هولدر، اسپکتروفتومتر	روش وزن سنجی - در عصاره اشباع	نشریه مؤسسه تحقیقات خاک و آب	نشریه ۸۹۳
		کلسیم خاک	تیتراسیون	روش حجم سنجی با استفاده از EDTA - در عصاره اشباع	نشریه مؤسسه تحقیقات خاک و آب	نشریه ۸۹۳
		منیزیم خاک	تیتراسیون	روش محاسباتی - در عصاره اشباع	نشریه مؤسسه تحقیقات خاک و آب	نشریه ۸۹۳
		سدیم خاک	فلیم فتومتر، جذب اتمی	روش نورسنجی نشری شعله - در عصاره اشباع	نشریه مؤسسه تحقیقات خاک و آب	نشریه ۸۹۳
		پتاسیم خاک	فلیم فتومتر، جذب اتمی	روش نورسنجی نشری شعله - در عصاره اشباع	نشریه مؤسسه تحقیقات خاک و آب	نشریه ۸۹۳

شماره استاندارد	دستورالعمل های فنی	روش های پیشنهادی	نوع تجهیزات	پارامتر	بخش مربوطه	گروه تخصصی
بخش آماده سازی نمونه های بیولوژی، گیاهی و رسوب	MOOPAM	خشک کردن به روش انجماد	فریز درایر	جهت سنجش هیدروکربنهای نفتی و فلزات سنگین	آماده سازی نمونه	فیزیکوشیمیایی
بخش فلزات کلیه روش های فوق	MOOPAM, Standard Method, EPA	مطابق با دستور کار دستگاه مورد استفاده و دستورالعمل فنی مربوطه	جذب اتمی یا ICP یا آیون کروماتوگراف یا پلاروگراف	نقره	فلزات	
بخش فلزات کلیه روش های فوق	MOOPAM, Standard Method, EPA	مطابق با دستور کار دستگاه مورد استفاده و دستورالعمل فنی مربوطه	جذب اتمی یا ICP یا آیون کروماتوگراف یا پلاروگراف	برلیوم		
بخش فلزات کلیه روش های فوق	MOOPAM, Standard Method, EPA	مطابق با دستور کار دستگاه مورد استفاده و دستورالعمل فنی مربوطه	جذب اتمی یا ICP یا آیون کروماتوگراف یا پلاروگراف	آرسنیک		
بخش فلزات کلیه روش های فوق	MOOPAM, Standard Method, EPA	مطابق با دستور کار دستگاه مورد استفاده و دستورالعمل فنی مربوطه	جذب اتمی یا ICP یا آیون کروماتوگراف یا پلاروگراف	بر		
بخش فلزات کلیه روش های فوق	MOOPAM, Standard Method, EPA	مطابق با دستور کار دستگاه مورد استفاده و دستورالعمل فنی مربوطه	جذب اتمی یا ICP یا آیون کروماتوگراف یا پلاروگراف	سلنیوم		
بخش فلزات کلیه روش های فوق	MOOPAM, Standard Method, EPA	مطابق با دستور کار دستگاه مورد استفاده و دستورالعمل فنی مربوطه	جذب اتمی یا ICP یا آیون کروماتوگراف یا پلاروگراف	کادمیم		
بخش فلزات کلیه روش های فوق	MOOPAM, Standard Method, EPA	مطابق با دستور کار دستگاه مورد استفاده و دستورالعمل فنی مربوطه	جذب اتمی یا ICP یا آیون کروماتوگراف یا پلاروگراف	نیکل		
بخش فلزات کلیه روش های فوق	MOOPAM, Standard Method, EPA	مطابق با دستور کار دستگاه مورد استفاده و دستورالعمل فنی مربوطه	جذب اتمی یا ICP یا آیون کروماتوگراف یا پلاروگراف	وانادیم		
بخش فلزات کلیه روش های فوق	MOOPAM, Standard Method, EPA	مطابق با دستور کار دستگاه مورد استفاده و دستورالعمل فنی مربوطه	جذب اتمی یا ICP یا آیون کروماتوگراف یا پلاروگراف	مس		
بخش فلزات کلیه روش های فوق	MOOPAM, Standard Method, EPA	مطابق با دستور کار دستگاه مورد استفاده و دستورالعمل فنی مربوطه	جذب اتمی یا ICP یا آیون کروماتوگراف یا پلاروگراف	روی		

شماره استاندارد	دستورالعمل های فنی	روش های پیشنهادی	نوع تجهیزات	پارامتر	بخش مربوطه	گروه تخصصی
بخش فلزات کلیه روش های فوق	MOOPAM, Standard Method, EPA	مطابق با دستور کار دستگاه مورد استفاده و دستورالعمل فنی مربوطه	جذب اتمی یا ICP یا آیون کروماتوگراف یا پلاروگراف	آهن	فلزات	فیزیک شیمیایی
بخش فلزات کلیه روش های فوق	MOOPAM, Standard Method, EPA	مطابق با دستور کار دستگاه مورد استفاده و دستورالعمل فنی مربوطه	جذب اتمی یا ICP یا آیون کروماتوگراف یا پلاروگراف یا آنالایزر جیوه	جیوه		
بخش فلزات کلیه روش های فوق	MOOPAM, Standard Method, EPA	مطابق با دستور کار دستگاه مورد استفاده و دستورالعمل فنی مربوطه	جذب اتمی یا ICP یا آیون کروماتوگراف یا پلاروگراف	سرب		
بخش فلزات کلیه روش های فوق	MOOPAM, Standard Method, EPA	مطابق با دستور کار دستگاه مورد استفاده و دستورالعمل فنی مربوطه	جذب اتمی یا ICP یا آیون کروماتوگراف یا پلاروگراف	آلومینیوم		
بخش فلزات کلیه روش های فوق	MOOPAM, Standard Method, EPA	مطابق با دستور کار دستگاه مورد استفاده و دستورالعمل فنی مربوطه	جذب اتمی یا ICP یا آیون کروماتوگراف یا پلاروگراف	کروم		
بخش فلزات کلیه روش های فوق	MOOPAM, Standard Method, EPA	مطابق با دستور کار دستگاه مورد استفاده و دستورالعمل فنی مربوطه	جذب اتمی یا ICP یا آیون کروماتوگراف یا پلاروگراف	کبالت		
بخش فلزات کلیه روش های فوق	MOOPAM, Standard Method, EPA	مطابق با دستور کار دستگاه مورد استفاده و دستورالعمل فنی مربوطه	جذب اتمی یا ICP یا آیون کروماتوگراف یا پلاروگراف	آنتیموان		
بخش فلزات کلیه روش های فوق	MOOPAM, Standard Method, EPA	مطابق با دستور کار دستگاه مورد استفاده و دستورالعمل فنی مربوطه	جذب اتمی یا ICP یا آیون کروماتوگراف یا پلاروگراف	قلع		
بخش فلزات کلیه روش های فوق	MOOPAM, Standard Method, EPA	مطابق با دستور کار دستگاه مورد استفاده و دستورالعمل فنی مربوطه	جذب اتمی یا ICP یا آیون کروماتوگراف یا پلاروگراف	تالیوم		

شماره استاندارد	دستورالعمل های فنی	روش های پیشنهادی	نوع تجهیزات	پارامتر	بخش مربوطه	گروه تخصصی
	MOOPAM –(section 6) EPA method	کروماتوگرافی	HPLC GC	ترکیبات نفتی آروماتیک	هیدروکربن های نفتی و سموم	فیزیکوشیمیایی
	MOOPAM –(section 6) EPA method	کروماتوگرافی	GC	ترکیبات PCB		
	MOOPAM –(section 6) EPA method	کروماتوگرافی	GC	سموم کلره		
ISIRI42079221B استاندارد متد	M.P.N	M.P.N	اتوکلا و- انکوباتور- آون- هیتر مغناطیسی- هود لامینار	توتال کلیفرم	بهره‌وری	بهره‌وری
ISIRI42079221B استاندارد متد	M.P.N	M.P.N	اتوکلا و- بن ماری- آون- هیتر مغناطیسی- هود لامینار	فکال کلیفرم		
	Guid line C-17	Guid line C-17	انکوباتور- هود لامینار- اتوکلا و - آون- هیتر مغناطیسی	اندیکاتورهای جهت صحه گذارى بیخطر ساز شدن میکروبی دستگاه های بیخطر ساز پسماند پزشکی (باسیلوس استاروترموفیلوس ، باسیلوس سوبتلیس)		

شماره استاندارد	دستورالعمل های فنی	روش های پیشنهادی	نوع تجهیزات	پارامتر	بخش مربوطه		گروه تخصصی
مندهای ۱ (تعیین نقاط نمونه برداری) ، ۵ و ۱۷ از EPA و ISO 9096	EPA و ISO	گراویمتری	دستگاه نمونه بردار ذرات خروجی دودکش	TSP	منبع ثابت		هوا و صدا
-	EPA	سنسور الکتروشیمیایی	دستگاه سنجش گاز	O ₂			
-	EPA	سنسور الکتروشیمیایی یا نوری مادون قرمز	دستگاه سنجش گاز	CO			
-	EPA	محاسبه دستگاهی	دستگاه سنجش گاز	CO ₂			
-	EPA	سنسور الکتروشیمیایی	دستگاه سنجش گاز	NO _x			
-	EPA	سنسور الکتروشیمیایی یا نوری مادون قرمز	دستگاه سنجش گاز	SO ₂			
-	EPA	سنسور الکتروشیمیایی	دستگاه سنجش گاز	H ₂ S			
متد دستگاهی، EPA 207.1, CTM 027	EPA	سنسور الکتروشیمیایی	دستگاه سنجش گاز	NH ₃			
متد دستگاهی و EPA 26	EPA	سنسور الکتروشیمیایی	دستگاه سنجش گاز	HCl			
29	EPA	-	دستگاه نمونه بردار فلزات	نمونه برداری فلزات *			
23	EPA	کروماتوگرافی	دستگاه GC	نمونه برداری دیوکسین و فوران *			
-	دستورالعمل مندرج در کتاب ضوابط و استانداردهای محیط زیست	سنسور الکتروشیمیایی	دستگاه پرتابل	CO	گازها و ذرات محیطی	منابع سيار	
-	دستورالعمل مندرج در کتاب ضوابط و استانداردهای محیط زیست	سنسور الکتروشیمیایی	دستگاه پرتابل	SO ₂			
-	دستورالعمل مندرج در کتاب ضوابط و استانداردهای محیط زیست	سنسور الکتروشیمیایی	دستگاه پرتابل	NO ₂			

شماره استاندارد	دستورالعمل های فنی	روش های پیشنهادی	نوع تجهیزات	پارامتر	بخش مربوطه		گروه تخصصی	
					گازها و ذرات محیطی	منابع سیار		
-	دستورالعمل مندرج در کتاب ضوابط و استانداردهای محیط زیست	سنسور الکترو شیمیایی	دستگاه پرتابل	NO	گازهای خروجی از موتور خودرو	منابع سیار	هوا و صدا	
-	دستورالعمل مندرج در کتاب ضوابط و استانداردهای محیط زیست	سنسور الکترو شیمیایی	دستگاه پرتابل	O ₃				
NIOSH-1501	NIOSH-EPA	NIOSH-EPA	پمپ SKC، دستگاه GC	بنزن، اتیل بنزن، زایلن، تولوئن				
-	دستورالعمل مندرج در کتاب ضوابط و استانداردهای محیط زیست	لیزری	دستگاه پرتابل	ذرات محیطی (PM ₁₀ - PM _{2.5})				
سری استانداردهای OIML	دستورالعمل مندرج در کتاب ضوابط و استانداردهای محیط زیست	سنسور الکترو شیمیایی	دستگاه پرتابل	O ₂				
سری استانداردهای OIML	دستورالعمل مندرج در کتاب ضوابط و استانداردهای محیط زیست	IR (مادون قرمز)	دستگاه پرتابل	CO ₂				
سری استانداردهای OIML	دستورالعمل مندرج در کتاب ضوابط و استانداردهای محیط زیست	IR (مادون قرمز)	دستگاه پرتابل	CO				
سری استانداردهای OIML	دستورالعمل مندرج در کتاب ضوابط و استانداردهای محیط زیست	IR (مادون قرمز)	دستگاه پرتابل	HC				
سری استانداردهای OIML	دستورالعمل مندرج در کتاب ضوابط و استانداردهای محیط زیست	سنسور الکترو شیمیایی	دستگاه پرتابل	NO _x				
سری استانداردهای OIML	دستورالعمل مندرج در کتاب ضوابط و استانداردهای محیط زیست	محاسباتی	دستگاه پرتابل	لامبدا				

شماره استاندارد	دستورالعمل های فنی	روش های پیشنهادی	نوع تجهیزات	پارامتر	بخش مربوطه		گروه تخصصی
					صدا	منابع سیر	
ANSI IEC-61672	دستورالعمل مندرج در کتاب ضوابط و استانداردهای محیط زیست	دستگاهی یا آنالیزور	آنالیزور صدا	Leq	صدا	منابع سیر	هوا و صدا
ISIRI ۸۵۶۷	دستورالعمل سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی و موسسه استاندارد ایران	دستگاهی	آنالیزور امواج	شدت میدان الکتریکی	امواج رادیویی	منابع سیر	
۴۰CFR	EPA	NDIR مادون قرمز غیر پخشی	Automated analyzer	CO	گازها و ذرات محیطی	ایستگاهها	
۴۰CFR	EPA	فلورسانس ماورای بنفش	Automated analyzer	SO ₂			
۴۰CFR	EPA	لومینسانس شیمیایی	Automated analyzer	NO ₂			
۴۰CFR	EPA	جذب اوزن	Automated analyzer	O ₃			
۴۰CFR	EPA	کاهش جذب اشعه بتا	Automated analyzer	ذرات محیطی PM ₁₀ , PM _{2.5}			

* در خصوص سنجش فلزات سنگین و دی اکسین و فوران استاندارد ارائه شده جهت نمونه برداری پارامترهای مذکور می باشد.

مقدمه :

به منظور وحدت رویه در انجام خوداظهاری در پایش آلودگی محیط زیست، پارامترهای عمومی و شاخص منابع بالقوه آلاینده، مطابق دسته‌بندی‌های ضوابط استقرار صنایع و مراکز خدماتی، در گروه‌های مختلف فیزیکوشیمیایی، بیولوژی، هوا و صدا برای فرایندهای مختلف تولید و یا عرضه خدمات به تفکیک شرح موارد ذیل تعیین شده است.

ماده ۱: ادارات کل موظفند نسبت به تعیین نوع پارامترهای مشمول خوداظهاری واحدهای تحت پوشش مطابق جداول ذیل اقدام نمایند و مراتب به نحو مقتضی به اطلاع واحدهای مورد نظر رسانده شود.

ماده ۲: کلیه واحدهای صنعتی و غیرصنعتی مشمول موظفند نسبت به انجام خوداظهاری در پایش آلودگی واحد تحت پوشش خود از طریق آزمایشگاه‌های معتمد حداقل در فواصل زمانی سه‌ماهه اقدام و ادارات کل را از نتایج پایش مطلع نمایند.

ماده ۳: چنانچه برخی واحدهای صنعتی و غیرصنعتی در جداول لحاظ نشده و یا پارامترهای شاخصی از آنها در جداول پیوست انتخاب و یا ذکر نشده با توجه به نوع فرآیند تولید و یا مطابق ضوابط و استانداردهای زیست محیطی، بنا بر پیشنهاد ادارات کل مراتب جهت بررسی و اتخاذ تصمیم به کمیته کارشناسی آزمایشگاه‌های معتمد اعلام گردد. تبصره: بدیهی است اندازه‌گیری سایر پارامترهای خارج از جدول با تایید دفتر پایش قابل اجرا می‌باشد.

ماده ۴: اندازه‌گیری پارامترهای آلاینده مندرج در جداول پیوست الزامی است. چنانچه هر یک از پارامترهای مندرج در جداول فوق‌الذکر به نوعی قابل سنجش و اندازه‌گیری نباشد مراتب از سوی واحدها به ادارات کل اعلام می‌گردد و بنا بر پیشنهاد ادارات کل مراتب جهت بررسی و اتخاذ تصمیم به کمیته کارشناسی آزمایشگاه‌های معتمد اعلام گردد.

ماده ۵: نظارت بر حسن اجرای مفاد این شیوه نامه بر عهده ادارات کل می‌باشد.

ملاحظات گروه هوا و صدا :

- پارامترهای عمومی مشمول اندازه‌گیری برای کلیه واحدها در بخش منابع ثابت عبارتند از:

- غلظت $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - ppm - mg/Nm^3
- درصد حجمی اکسیژن $\% \text{VO}_2$
- دما (درجه سانتیگراد)
- فشار دینامیک و فشار محیط
- رطوبت نسبی
- مدت زمان اندازه‌گیری (دقیقه)
- دبی خروجی گاز بر حسب مترمکعب بر دقیقه
- درصد حجمی دی اکسید کربن $\% \text{VCO}_2$

• درصد حجمی هوای اضافه V_{ExAir} %

• درصد راندمان حرارتی Eff % خالص

• قطر داخلی دودکش (D) بر حسب سانتیمتر

• سرعت گاز خروجی دودکش (m/s)

• غلظت ذرات در شرایط خشک (mg/Nm^3)

• غلظت ذرات در شرایط تر (mg/Nm^3)

• اتلاف انرژی (Loss)

- جهت اندازه گیری آلودگی صوتی لازم است براساس استانداردها و معیارهای مورد نظر مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم در سازمان اقدام شود.

ملاحظات گروه فیزیکوشیمیایی :

• در مواردی که فاضلاب بهداشتی با پساب صنعتی ادغام شود پایش پارامترهای دترجنت، چربی و روغن، کلرآزاد، نیتريت، نیترات، فسفات، آمونیاک الزامی است.

• دبی پساب اندازه گیری و گزارش شود.

• منظور از فلزات Zn, V, Pb, Ni, Mn, Mo, Hg, Fe, Cu, Cr, Co, Cd, B, Be, As, Ag, Se, Al, Sn,

... Sb, Tl می باشد. نوع پارامتر بر حسب فرآیند تولید، مواد اولیه و واسطه بنا بر پیشنهاد ادارات کل مراتب جهت بررسی

و اتخاذ تصمیم به کمیته کارشناسی آزمایشگاههای معتمد اعلام گردد. در صورت عدم وجود استاندارد فلز مورد نظر در منابع مختلف، پایش آن فلز صورت نمی پذیرد.

• منظور از هیدروکربن های نفتی ترکیبات آلی فرار مانند بنزن، تولوئن، اتیل بنزن، زایلین (BTEX) و ترکیبات PAH

(شامل Naphthalene, Acenaphthylene, Acenaphthene, Fluorene, Phenanthrene, Anthracene,

Fluoranthene, Benzo (a) Pyrene, Benzo (b) Fluoranthene, Pyrene, Chrysene, می باشد که

اندازه گیری حداقل ۴ مورد از این ترکیبات الزامی است. در خصوص سایر موارد پیشنهادی بر حسب فرآیند تولید، مواد اولیه و واسطه، بنا بر پیشنهاد ادارات کل مراتب جهت بررسی و اتخاذ تصمیم به کمیته کارشناسی آزمایشگاههای معتمد اعلام گردد.

• در خصوص ترکیبات PCB و سموم، آنالیز ۴ مورد از ترکیبات (PCB: 28, 52, 118, 138, 180, 44, 153, 101) و

۴ مورد از سموم کلره (HCB, Aldrin, p,p'- DDT, Heptachlor, Dieldrin, Endrin, Lindane, Endosulfan)

الزامی می باشد و درخصوص سایر موارد پیشنهادی بر حسب فرآیند تولید، مواد اولیه و واسطه، بنا بر پیشنهاد ادارات کل مراتب

جهت بررسی و اتخاذ تصمیم به کمیته کارشناسی آزمایشگاههای معتمد اعلام گردد.

جدول ۱- پارامترهای عمومی و شاخص در گروه هوا و صدا (بخش منابع ثابت)

H ₂ SO ₄	HCN	CS ₂	CF ₂	ذرات	فلزات سنگین	دی اکسید و فوران	NH ₃	HCl	هیدروکربن ها	F ₂	HF	H ₂ S	SO ₂	NO _x	CO	CO ₂	O ₂	نام واحد	نام صنعت	ردیف
				√		√							√	√	√	√	√	دودکش کوره و آسیاب مواد خام در حالت ترکیبی	کارخانجات سیمان	۱
				√												√	√	دودکش کولر کلینکر، آسیاب سیمان		
				√								√		√		√	√	کارخانه تهیه کک	صنایع فولاد و ذوب آهن	۲
				√												√	√	عملیات غربال، خردکردن، کلوخه سازی		
				√		√							√	√	√	√	√	کوره بلند		
				√		√								√		√	√	کوره اصلی اکسیژن		
				√		√								√		√	√	کوره بوته باز		
				√		√								√		√	√	کوره قوس الکتریکی		
				√		√							√	√	√	√	√	دودکش کوره		
				√		√				√	√		√	√	√	√	√	دودکش کوره	ذوب سرب و روی و مس	۳
				√		√				√	√		√	√	√	√	√	دودکش کوره	آلومینا و آلومینیوم	۴
				√									√	√	√	√	√	دودکش کوره	تولید گچ	۵
				√									√	√	√	√	√	واحدهای تولید آهک	تولید آهک	۶
				√												√	√	سیستم خردایش و نقل و انتقال	تولید شن و ماسه	۷
				√		√							√	√	√	√	√	دودکش کوره پخت	کارخانجات آسفالت	۸
				√				√	√				√	√	√	√	√	دودکش کوره پخت	تولید آجر	۹
				√				√	√				√	√	√	√	√	دودکش کوره پخت	کاشی، سرامیک و چینی	۱۰
				√						√	√		√	√	√	√	√		واحدهای تولید شیشه	۱۱

H ₂ SO ₄	HCN	CS ₂	CF ₂	ذرات	فلزات سنگین	دی اکسید و فوران	NH ₃	HCl	هیدروکربن ها	F ₂	HF	H ₂ S	SO ₂	NO _x	CO	CO ₂	O ₂	نام واحد	نام صنعت	ردیف		
													√			√	√	دودکش و سیستم های انتقال مواد	تولید اسید سولفوریک	۱۲		
				√		√										√	√		تولید لاستیک	۱۳		
				√		√		√				√	√	√	√	√	√	دودکش کوره	زباله سوزها	۱۴		
				√		√						√	√	√	√	√	√	دودکش ها و دستگاه های انتقال حرارت	نیروگاه ها	۱۵		
				√		√							√	√		√	√	دودکش منابع احتراقی	پالایشگاه ها و صنایع پتروشیمی	۱۶		
							√	√	√	√	√					√	√	دودکش منابع فرآیندی *		۱۷		
						√		√								√	√	تهیه کلرور فریک	تهیه کلرور فریک	۱۸		
						√		√								√	√	تهیه اسید کلریدریک	تهیه اسید کلریدریک	۱۹		
						√		√								√	√	تهیه PVC	تهیه PVC	۲۰		
						√		√								√	√	تهیه اسید کلریدریک	تهیه کلرور روی	۲۱		
				√		√										√	√	وسایل حمل و نقل شکننده ها ، خردکننده ها، مخازن ذخیره ذغال سنگ، نقاط نقل و انتقال ذغالسنگ، مراحل بارگیری ذغالسنگ	زغالشویی	۲۲		
				√												√	√	خشک کننده های حرارتی				
				√												√	√	وسایل تمیز کننده ذغال بوسیله هوای فشرده				
							√									√	√	تهیه آمونیاک	تهیه آمونیاک	۲۳		
				√									√	√	√	√	√	سایر واحد های صنعتی با هر روند تولید		۲۴		
			√													√	√		تهیه فسفات دی آمونیوم	۲۵		
		√														√	√		تولید سولفور کربن	۲۶		
										√						√	√		تهیه اسید فسفریک به روش تر	۲۷		

ردیف	نام صنعت	نام واحد	O ₂	CO ₂	CO	NO _x	SO ₂	H ₂ S	HF	F ₂	هیدروکربن ها	HCl	NH ₃	دی اکسین و فوران	فلزات سنگین	ذرات	CF ₂	CS ₂	HCN	H ₂ SO ₄	
۲۸	تهیه اسید سوپر فسفریک		✓	✓																	
۲۹	تهیه اسید سیانیدریک		✓	✓															✓		
۳۰	تهیه اسید نیتریک		✓	✓		✓															
۳۱	تهیه کربنات و بی کربنات دو سود		✓	✓									✓								
۳۲	تهیه اسید سوپر فسفات		✓	✓						✓											
۳۳	تهیه اسید سولفوریک**		✓	✓		✓										✓				✓	
۳۴	کاغذ سازی***		✓	✓		✓									✓						
۳۵	ریخته گری ها****		✓	✓											✓						
۳۶	تهیه کلرونیل		✓	✓								✓			✓						
۳۷	تهیه گوگرد		✓	✓			✓	✓													

* در خصوص پالایشگاهها و پتروشیمی علاوه بر پارامترهای مذکور فتالیک انیدرید (PA)، مالتک انیدرید (MA)، تولوئن دی ایزو سیانات (TDI)، اتیلن اکساید (EO)، اتیل بنزن، استایرن، تولوئن و ترکیبات آروماتیک، پارافین، استن، الفین، منو وینیل کلراید نیز باید اندازه گیری شود.

** بسته به نوع فرآیند SO₂ و یا H₂SO₄ اندازه گیری شود.

*** بسته به نوع فرآیند پارامتر SO₂ اندازه گیری شود.

**** در واحدهای ریخته گری چنانچه ذوب ضایعات فلزی انجام پذیرد پارامتر دیوکسین و فوران می بایست اندازه گیری شود.

تبصره: فلزات سنگین خروجی از دودکش شامل پارامترهای Hg, Pb, Cr, Cd, As, Ni, Se, Co, Te, Zn, Cu, Sb, Mn, V, Sn, Ba, Be می باشد.

در خصوص نیروگاهها زمانی که سوخت نفت خام یا مازوت باشد فلزات سنگین نیاز به اندازه گیری دارد.

در خصوص صنعت کاشی، سرامیک و چینی دودکش اسپری درایر نیازمند به اندازه گیری فلزات سنگین می باشد.

جدول ۲- پارامترهای عمومی و شاخص در گروه هوا و صدا (بخش هوای محیط و صوت)

ردیف	نام واحد	PM ₁₀	PM _{2.5}	CO	SO ₂	NO ₂	O ₃	BTEX	بنز و الفایرن	سرب	صوت
۱	کارخانجات سیمان	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓
۲	کارخانجات صنایع فولاد و ذوب آهن	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓
۳	کارخانجات ذوب سرب ، روی و مس	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓
۴	صنایع آلومینا و آلومینیوم	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓
۵	واحدهای تولید گچ	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓
۶	واحدهای تولید آهک	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓
۷	واحدهای تولید شن و ماسه	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓
۸	کارخانجات آسفالت	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۹	واحدهای تولید آجر	✓	✓	✓	✓	✓				✓	
۱۰	واحدهای تولید کاشی ، سرامیک و چینی	✓	✓	✓	✓	✓				✓	
۱۱	واحدهای تولید شیشه	✓	✓	✓	✓	✓					
۱۲	واحدهای تولید اسید سولفوریک	✓	✓	✓	✓	✓					
۱۳	واحد تولید لاستیک	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
۱۴	زباله سوزها	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓
۱۵	نیروگاهها	✓	✓	✓	✓	✓					
۱۶	پالایشگاهها و صنایع پتروشیمی	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۱۷	کارخانه تهیه کلرور فریک	✓	✓	✓	✓	✓					
۱۸	واحد تهیه اسید کلریدریک	✓	✓	✓	✓	✓					

ردیف	نام واحد	PM ₁₀	PM _{2.5}	CO	SO ₂	NO ₂	O ₃	BTEX	بنز و الفایرن	سرب	صوت
۱۹	واحد تهیه پی وی سی	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
۲۰	تهیه کلرور فریک	✓	✓	✓	✓	✓					
۲۱	زغالشویی	✓	✓								
۲۲	کارخانه تهیه آمونیاک	✓	✓	✓	✓	✓		✓			
۲۳	کارخانه تولید ذغال سنگ ، کک و قطران	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۲۴	واحدهای تصفیه دوم روغن	✓	✓	✓	✓	✓		✓			
۲۵	واحد تولید سموم دفع آفات گیاهی	✓	✓	✓	✓	✓		✓			
۲۶	طرح سکوهای نفتی و ذخیره گاههای نفتی ، اسکله های نفتی ، اکتشاف ، حفاری و غیره	✓	✓	✓	✓	✓		✓			✓
۲۷	واحدهای تولید حلالها و مخازن نگهداری حلالها	✓	✓	✓	✓	✓		✓			
۲۸	واحد تولید کاغذ	✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓
۲۹	واحد اسقاط و بازیافت قطعات خودروهای فرسوده	✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓
۳۰	کارگاهها و مجتمع های صنعتی و خدماتی	✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓
۳۱	کارخانه تهیه گوگرد	✓	✓	✓	✓	✓					
۳۲	کارخانه تصفیه فاضلاب	✓	✓	✓	✓	✓					
۳۳	صنایع ماشین سازی با خط کامل تولید اعم از خودرو ، وسایل نقلیه سنگین ، ماشین آلات	✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓
۳۴	واحد تولید سازه های دریایی ، کارگاههای کشتی سازی و تعمیر شناورهای دریایی و لنج های فایبر	✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓
۳۵	سایر واحدهای صنعتی با هر روند تولیدی	✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓

تبصره ۵: در خصوص واحدهای صنعتی دارای دودکش قابل اندازه گیری، ملاک سنجش خروجی دودکش بوده و نیازی به اندازه گیری های محیطی برای پایش این قبیل واحدها نمی باشد. پایش محیطی تنها در مواردی توصیه می شود که واحدی در محدوده شهری یا منطقه مسکونی مستقر بوده و یا فاقد دودکش مناسب برای اندازه گیری باشد.

جدول ۳- پارامترهای عمومی و شاخص در گروه فیزیکو شیمیایی

نوع صنعت	نام واحد	هیدروکربنهای نفتی*	*PCB	سموم کلره *	DO	pH	دما	TSS	COD	BOD ₅	امونیم	O&G	ABS	فل	فرمالدئید	سولفید	فسفات	فلزات *	فلوراید	کدورت	رنگ	*TDS	سیانید	Mg, Ca	نیتريت	سولفات	کلراید	سولفیت	نترات	
صنایع غذایی و کشاورزی	قند				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					✓	✓	✓		✓	✓	✓				✓	✓	✓	✓	
	روغن نباتی				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓	✓									✓	✓	✓	
	کنسرو سازی				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓	✓	✓								✓	✓	✓	
	کشتارگاه				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓							✓	✓	✓				✓	✓	✓	
	واحدهای دامداری پرواری بالای ۴۰۰ رأس و واحدهای دامداری شیری با ظرفیت بیش از ۱۰۰۰ رأس					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓										✓				✓		
	واحدهای پرورش مرغ مادر و مرغ تخمگذار بالای ۶۰ هزار و واحدهای پرورش مرغ گوشتی بالای ۱۰۰ هزار قطعه					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓													✓			
	سایت های پرورش میگو (در مناطق خزری بیش از ۱۰ هکتار و در نوار ساحلی جنوب بیش از ۲۰ هکتار)					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓									✓				✓			
	استخرهای پرورش ماهی و آبزیان					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓															✓			
	مجتمع های کشت و صنعت					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓															✓			
	صنایع تولید قند و شکر					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				✓										✓	✓	✓	
	واحدهای پرورش صدف					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓															✓			
	واحدهای پرورش تمساح					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓															✓			
	آرد					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					✓							✓			✓	✓	✓	
	کیک و بیسکویت					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				✓										✓	✓	✓	
نوشابه سازی					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					✓										✓	✓	✓		

نوع صنعت	نام واحد	هیدروکربنهای نفتی*	*PCB	سموم کلره *	DO	pH	دما	TSS	COD	BOD ₅	امونیم	O&G	ABS	فنل	فرمالدئید	سولفید	فسفات	فلزات *	فلوراید	کدورت	رنگ	*TDS	سیانید	Mg , Ca	نیتريت	سولفات	کلراید	سولفیت	نیترات	
	لبنیات				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					✓	✓	✓	✓	✓					✓	✓	✓	✓
	روغن کشی					✓	✓	✓	✓	✓		✓					✓	✓									✓	✓	✓	
	تصفیه روغن					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					✓	✓									✓	✓	✓	
	آب میوه و کنسانتره				✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓					✓	✓					✓				✓	✓	✓	
	قطعات اتومبیل		✓			✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓								✓	✓				✓		
	صنایع ماشین سازی با خط کامل تولید اعم از خودرو ، وسایط نقلیه سنگین ، ماشین آلات راهسازی ، کشاورزی و...					✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓									✓				✓			
	کارخانجات ذوب و نورد فلزات با ظرفیت بیش از ۱۰۰ هزار تن درسال					✓	✓	✓	✓	✓				✓									✓				✓			
	متالورژی (تولید فلزات)					✓	✓	✓	✓	✓				✓									✓				✓			
	آب کاری					✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓									✓	✓			✓			
	مراکز اسقاط خودروهای فرسوده سبک و سنگین با عملیات ذوب و ریخته گری					✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓									✓				✓			
	کارخانجات تولید ژنراتورهای نیروگاهی، موتورهای دیزلی سنگین، الکتروموتورهای سنگین، پرس های سنگین، ماشین ابزارهای سنگین، پمپ های بزرگ					✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓									✓				✓			
	واحد تولید خمیر الکتروود					✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓									✓				✓			
	واحد تولید پوشش لوله های پلی اتیلن و اپوکسی در داخل لوله های فلزی با آبکاری و آنادایزینگ و کوره حرارتی					✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓									✓				✓			
	واحد تولید سازه های دریایی ، کارگاه های کشتی سازی و تعمیر شناورهای دریایی و نیز لنج های فایبر					✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓									✓				✓			
	واحدهای تولید لوله های اسپیرال (درز جوش)					✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓									✓				✓			

فلزی ، فولاد ، ماشین سازی و خودروسازی

نوع صنعت	نام واحد	هیدروکربنهای نفتی*	*PCB	سموم کلره *	DO	pH	دما	TSS	COD	BOD ₅	امونیم	O&G	ABS	فنل	فرمالدئید	سولفید	فسفات	فلزات *	فلوراید	کدورت	رنگ	*TDS	سیانید	Mg, Ca	نیتريت	سولفات	کلراید	سولفیت	نیترات	
	واحدهای تولید ناودانی، نبشی، ورق میلگرد و غیره تا ظرفیت ۱۰۰ هزار تن در سال					✓			✓	✓		✓		✓				✓	✓				✓				✓		✓	
	مجتمع صنعت پروفیل و درب و پنجره سازان					✓			✓	✓				✓				✓	✓				✓				✓		✓	
	واحدهای تولید شمش منیزیوم ، روی و فولاد آلیاژی					✓			✓	✓				✓				✓	✓				✓				✓		✓	
	واحد تولید ورق					✓			✓	✓				✓				✓	✓				✓				✓		✓	
	واحد تولید تانکر ، تیلر و اطاق					✓			✓	✓				✓				✓	✓				✓				✓		✓	
	واحد فرآوری و تولید فلز استرانسیوم					✓			✓	✓				✓				✓	✓				✓				✓		✓	
	واحد فرآوری و بازیافت فلزات مولیبدن ، نیکل ، تنگستن با عملیات کوره ای و ذوب					✓			✓	✓				✓				✓	✓				✓				✓		✓	
	فلز کاری					✓			✓	✓			✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓		✓	✓			✓	✓	✓	✓
	لوازم منزل					✓			✓	✓			✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓		✓				✓	✓	✓	✓
	یخچال – کولر سازی					✓			✓	✓			✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓		✓				✓	✓	✓	✓
	قوطی سازی					✓			✓	✓			✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓		✓				✓	✓	✓	✓
	فولاد و ذوب فلزات					✓			✓	✓			✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓		✓	✓			✓	✓	✓	✓
مبلمان و تجهیزات	رنگرزی نخ												✓	✓				✓	✓	✓		✓				✓	✓	✓	✓	
	رنگرزی و تکمیل پارچه												✓	✓				✓	✓	✓		✓				✓	✓	✓	✓	
	رنگرزی و تکمیل پشم												✓	✓				✓	✓	✓		✓				✓	✓	✓	✓	
	چرم سازی												✓	✓				✓	✓	✓		✓				✓	✓	✓	✓	
	سالامبور سازی												✓	✓				✓	✓	✓		✓				✓	✓	✓	✓	

نوع صنعت	نام واحد	هیدروکربنهای نفتی*	*PCB	سموم کلره *	DO	pH	دما	TSS	COD	BOD ₅	امونیم	O&G	ABS	فنل	فرمالدئید	سولفید	فسفات	فلزات *	فلوراید	کدورت	رنگ	*TDS	سیانید	Mg, Ca	نیتريت	سولفات	کلرید	سولفیت	نیترات		
صنایع پتروشیمی	واحد های تولید مواد اولیه بهداشتی، آرایشی و داروسازی	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	مواد شیمیایی متفرقه	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
صنایع نساجی	چسب و رنگ		✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	پاک کننده ها و شوینده ها					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	لاستیک + پلاستیک + رزین	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	واحد های تولید فنل و تصفیه ترکیبات آلی مازاد تولید فنل و متانول	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	واحد تولید کاشی ، سرامیک و چینی					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	واحد های تولید انواع فلزات از مواد کانی و کنسانتره فلزات					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	واحد های تولید کک و قطران	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	واحد های تصفیه دوم روغن					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	واحدهای تولید PVC و UPVC					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	واحد تولید سموم دفع آفات گیاهی	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	نیرو گاه ها ی حرارتی با ظرفیت تولید بیش از ۱۰۰ مگا وات					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	پالایشگاه ها در هر مقیاس						✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	کارخانجات پتروشیمی در هر مقیاس						✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

نوع صنعت	نام واحد	هیدروکربنهای نفتی*	*PCB	سموم کلره *	DO	pH	دما	TSS	COD	BOD ₅	امونیم	O&G	ABS	فل	فرمالدئید	سولفید	فسفات	فلزات *	فلوراید	کدورت	رنگ	*TDS	سیانید	Mg, Ca	نیتريت	سولفات	کلرید	سولفیت	نیترات
	طرح سکوهای نفتی و ذخیره گاه های نفتی، اسکله های نفتی، اکتشاف، حفاری و سایر فعالیتها در حوزه نفت و گاز	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓					✓	✓							✓		
	واحد نیروگاه گازی					✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓						✓							✓		
	واحد نیروگاه سیکل ترکیبی					✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓						✓							✓		
	واحد تولید بنزین بدون سرب (MTBE)	✓				✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓						✓							✓		
	واحد GTL (تبدیل گاز به مایع)	✓				✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓						✓							✓		
	واحد تولید بنزین، گازوئیل و سایر مشتقات نفتی	✓				✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓						✓							✓		
	واحد تولید هیدروکربور های حلقوی و غیر حلقوی	✓				✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓						✓							✓		
	کارخانجات ساخت تجهیزات نفت، گاز و پتروشیمی					✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓						✓							✓		
✓	واحد تولید کود اوره					✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓						✓							✓		
	واحد تولید قیر صنعتی	✓				✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓						✓							✓		
	واحد تولید آلیاژهای پلی مری					✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓						✓	✓	✓					✓		
	واحد آندسازی و پخت آند آلومینیوم					✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓						✓	✓	✓					✓		
✓	واحد تولید متانول و پروپیلن					✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓						✓							✓		
	واحد تولید شمش تیتانیوم					✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓						✓	✓	✓					✓		
	واحد تولید دو اتیل هگزیل اکریلات					✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓						✓	✓	✓					✓		
	واحدهای تولید روغن ترانس، روغن موتور، مایع شیشه پاک کن، اسید بوریک و انواع عایقهای الکتریکی	✓				✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓						✓							✓		

نوع صنعت	نام واحد	هیدروکربنهای نفتی*	*PCB	سموم کلره *	DO	pH	دما	TSS	COD	BOD ₅	امونیم	O&G	ABS	فل	فرمالدئید	سولفید	فسفات	فلزات *	فلوراید	کدورت	رنگ	*TDS	سیانید	Mg, Ca	نیتريت	سولفات	کلرید	سولفیت	نیترات		
	واحد تولید کاغذ تیشو از الیاف شیشه، محصولات و پارچه سافت بیش از ۵۰۰۰ تن					✓	✓	✓	✓	✓				✓						✓											
	واحد تولید لوله کامپوزیت از رزین اپوکس و الیاف شیشه ای بیش از ۲۵۰۰۰۰ تن در سال					✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓						✓										✓	
	واحد تولید سدیم اسید کربنات					✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓						✓										✓	
	واحد تولید مواد اولیه اسفنج با فولتاسیون، دموسی فایر ، ضد خوردگی ضد کف تا ظرفیت ۲۵۰۰۰ تن در سال						✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓					✓	✓	✓									
	واحد تولید کلر، سود، آب ژاول					✓	✓	✓	✓	✓				✓						✓											
	واحد تولید کود شیمیایی						✓		✓	✓	✓			✓						✓	✓										✓
	واحد تولید روغن و گریس با استفاده از روغن پایه						✓	✓	✓	✓	✓			✓						✓											
	واحد تولید چوب و کاغذ						✓	✓	✓	✓	✓			✓						✓											
	واحد تولید محصولات تجزیه پذیر گیاهی (ظروف یکبار مصرف گیاهی، پلیمرهای گرما فرم زیست تخریب پذیر ، نشاسته ذرت)						✓	✓	✓	✓	✓			✓						✓											
تخمیری	صنایع الکل سازی					✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓					✓												✓
	خمیر مایه					✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓					✓												✓
	اسید سیتریک (تخمیری)					✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓					✓												✓
	واحد تولید میکروارگانیزم حل کننده فسفر					✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓					✓												✓
پتروشیمی	تولید کودهای شیمیایی					✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓					✓												✓
	پلیمرها و PVC					✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓					✓												✓
	مواد حد واسط آلی					✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓					✓												✓

نیترات	سولفیت	کلراید	سولفات	نیتريت	Mg, Ca	سیانید	*TDS	رنگ	کدورت	فلوراید	فلزات *	فسفات	سولفید	فرمالدئید	فنل	ABS	O&G	امونیم	BOD ₅	COD	TSS	دما	pH	DO	سموم کلره *	*PCB	هیدروکربنهای نفتی *	نام واحد	نوع صنعت
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓		متانول		
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	مواد اولیه سموم و علفکشها		
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓		فرمالدئید + ملامین		
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	مواد شیمیایی اولیه	✓	
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓		تولید مواد معدنی		
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓		اسید استیک		
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓		اسیدهای معدنی		
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓				✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓				مواد اولیه معدنی	نیر کانی فازی	
		✓					✓	✓	✓	✓	✓					✓			✓	✓	✓	✓	✓				شیشه سازی، لوازم شیشه ای		
		✓					✓			✓	✓					✓			✓	✓	✓	✓	✓				موزائیک و سفال	کانی غیر فازی، چینی، سرامیک، معدنی	
		✓					✓			✓	✓					✓			✓	✓	✓	✓	✓			✓	سرامیک و کاشی		
		✓					✓	✓	✓	✓	✓					✓			✓	✓	✓	✓	✓			✓	لعاب و رنگ		
✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				✓			✓	✓	✓	✓	✓				صنایع معدنی		
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	پالایش نفت و گاز		
	✓	✓	✓								✓	✓					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	پالایش روغن (تصفیه دوم)	نفت و روغن	
		✓															✓		✓	✓	✓	✓	✓				واحد تولید سوخت بیودیزلی		
		✓															✓		✓	✓	✓	✓	✓				واحد تولید بیواتانول سوختی		

نوع صنعت	نام واحد	هیدروکربنهای نفتی*	*PCB	سموم کلره *	DO	pH	دما	TSS	COD	BOD ₅	امونیم	O&G	ABS	فنل	فرمالدئید	سولفید	فسفات	فلزات *	فلوراید	کدورت	رنگ	*TDS	سیانید	Mg, Ca	نیتريت	سولفات	کلراید	سولفیت	نیترات			
تولید کننده	واحد بازیافت فلزات رنگی (مس)					✓	✓	✓	✓	✓							✓	✓	✓	✓												
	بازیافت ضایعات فلزی با ظرفیت بیش از ۱۰۰ هزار تن در سال					✓	✓	✓	✓	✓							✓	✓	✓	✓												
	واحد بازیافت قطعات خودروهای فرسوده (عملیات ریخته گری ، ذوب و تولید ورق و شمش)					✓	✓	✓	✓	✓								✓	✓													
	واحد تولید ظروف pet از ضایعات بیش از ۵۰۰۰ تن در					✓	✓	✓	✓	✓	✓							✓	✓													
	واحد فرآوری و بازیافت فلزات مولیبدن ، نیکل ، تنگستن با عملیات کوره ای ذوب					✓	✓	✓	✓	✓	✓								✓													
	*کارخانه کمپوست					✓	✓	✓	✓	✓	✓								✓													
سایر خدمات	کار گاه ها و مجتمع های صنعتی و خدماتی با وسعت بیش از ۱۰ هزار متر مربع					✓	✓	✓	✓	✓							✓													✓		
	پایانه های مسافر بری با وسعت بیش از ۱۰ هزار متر مربع					✓	✓	✓	✓	✓		✓																				
	تصفیه خانه های فاضلاب شهری ، شهرک ها و نواحی صنعتی و ...					✓	✓	✓	✓	✓	✓							✓	✓													
	شهرک های توریستی با وسعت بیش از ۱۰ هزار متر مربع					✓	✓	✓	✓	✓								✓														
	شهرک های سینمایی با وسعت بیش از ۵ هزار متر مربع					✓	✓	✓	✓	✓																						
	مراکز پزشکی ، تجهیزات بی خطر سازی با سیستم بخار					✓	✓	✓	✓	✓	✓																					
	بیمارستان					✓	✓	✓	✓	✓	✓							✓														
	بنادر (تجاری ، صنعتی ، نفتی و ...)		✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓																					
	خطوط انتقال نفت ، گاز و تاسیسات مربوطه		✓				✓	✓	✓	✓	✓								✓													

نیترات	سولفیت	کلراید	سولفات	نیتريت	Mg , Ca	سیانید	*TDS	رنگ	کدورت	فلوراید	فلزات *	فسفات	سولفید	فرمالدئید	فنل	ABS	O&G	امونیم	BOD ₅	COD	TSS	دما	pH	DO	سموم کلره *	*PCB	هیدروکربنهای نفتی *	نام واحد	نوع صنعت
✓		✓						✓	✓			✓						✓	✓	✓	✓	✓	✓				سدهای بزرگ با ارتفاع بیش از ۱۵ متر یا مساحت دریاچه بیش از ۴۰۰ هکتار		
		✓								✓									✓	✓	✓	✓	✓		✓	صنایع چاپ و لیتوگرافی			
		✓																	✓	✓	✓	✓	✓			نیروگاه برقابی بیش از ۱۰۰ مگا وات			

* نوع پارامترها بنا به پیشنهاد ادارات کل تعیین و مراتب جهت بررسی و اتخاذ تصمیم به دفتر پایش اعلام می گردد.

** پارامتر فلزات سنگین در تصفیه خانه شهرک های صنعتی می بایست اندازه گیری شود و در خصوص فاضلاب شهری نیازی به اندازه گیری آن نمی باشد.

جدول ۴- پارامترهای عمومی و شاخص در گروه بیولوژی

پارامترهای گروه بیولوژی	ردیف
<p>در خصوص کلیه واحد های صنعتی، خدماتی و بهداشتی که تولید فاضلاب بهداشتی داشته و آنرا جهت تصفیه به تصفیه خانه هدایت می نمایند، اندازه گیری توتال کلیفرم و فکال کلیفرم از خروجی تصفیه خانه الزامی می باشد.</p>	۱
<p>در واحدهای چرم سازی، نساجی و کشتارگاهها اندازه گیری توتال کلیفرم و فکال کلیفرم از خروجی تصفیه خانه الزامی می باشد. درخصوص سایر واحد های صنعتی و غیر صنعتی مراتب از سوی واحدها به ادارات کل و دفتر پایش اعلام می گردد تا بر اساس تصمیمات کمیته اقدام مقتضی بعمل آید.</p>	۲
<p>در خصوص کلیه مراکز درمانی و بیمارستانی که تولید پسماند عفونی داشته و توسط دستگاه های بی خطر ساز، پسماندهای عفونی بی خطر می گردند اندازه گیری اندیکاتورهای میکروبی (باسیلوس استئاروترموفیلوس و باسیلوس سوبتیلیس) در پسماند بی خطر شده این دستگاهها الزامی است.</p>	۳

جدول ۵- منابع تولید آلودگی، مشخصات اصلی پساب و روش معمول تصفیه و دفع در صنایع عمده

نوع صنعت	نام صنعت	عمده ترین منابع تولید آلودگی	مشخصات اصلی پساب	روش معمول تصفیه و دفع
صنعت نفت	پالایش نفت خام تولید انواع فرآورده های نفتی		مصرف زیاد آب، وجود COD و BOD ₅ بالا، pH و روغن بالا	جداسازی، هوادهی، تصفیه بیولوژیکی، بازیافت
صنایع دارویی	داروسازی		مواد آلی معلق بالا شامل انواع ویتامین ها و پروتئین	
صنایع نساجی	نساجی	پخت	مصرف بالای آب، مواد معلق بالا، درجه حرارت و BOD ₅ بالا، pH قلیایی، رنگ در حد به نسبت بالا، مواد آلی و معدنی به نسبت زیاد، دترجنت و مواد شوینده، مواد سمی زیان آور در پاره ای از موارد	خنثی سازی، رسوب شیمیایی، تصفیه بیولوژیکی، هوادهی و یا فیلتر چکنده
صنایع چرم سازی	چرم سازی	غوطه کردن، شستشو و پوست کنی	pH متغیر و بالا، فلزات سنگین از جمله کروم به نسبت زیاد، سختی بالا، BOD ₅ و مواد معلق به نسبت بالا، نمک های سولفات زیاد	متعادل سازی، ته نشینی و تصفیه بیولوژیکی
صنایع سلولزی	کاغذ و خمیر کاغذ	پخت، پالایش شستشوی فیبرها، جدا کردن، خمیر کاغذ	مصرف بالای آب و تولید آلودگی زیاد، pH بالا، COD و BOD ₅ بالا، مواد معلق بالا، کدورت بالا	ته نشینی، لاگون، تصفیه بیولوژیکی
	فیبر		مصرف بالای آب، pH اسیدی، COD و BOD ₅ بالا، مواد جامد و معلق بالا	
صنایع غیر فلزی	محصولات عکاسی	محلول های مصرفی	قلیایها شامل مواد مختلف احیاء کننده آلی و غیر آلی	بازیافت نقره و تخلیه پساب به تصفیه خانه های شهری
	شیشه سازی	صیقل و شستشوی شیشه	رنگ، مواد جامد معلق قلیایی غیر قابل ته نشینی	ته نشینی کلرید کلسیم

نوع صنعت	نام صنعت	عمده ترین منابع تولید آلودگی	مشخصات اصلی پساب	روش معمول تصفیه و دفع
	لاستیک سازی	شستشوی لاستیک خام، کواگولاسیون لاستیک، تراوش ناخالصی ها از لاستیک خام	BOD و بوی زیاد و مواد معلق و کلرایدهای بالا و pH متنوع تکه های فلز، روغن ها و pH فلزات محلول و سورفکتانت های مختلف	هوادهی، کلریتاسیون، سولفوتاسیون و تصفیه بیولوژیکی
	کاشی		حجم بالای فاضلاب تولیدی، وجود مواد معدنی محلول و معلق بالا	
	چینی و سرامیک		حجم بالای فاضلاب تولیدی، وجود مواد معدنی محلول و معلق بالا	
صنایع فلزی	ساخت قوطی فلزی	برش و ذوب فلزات و شستشوی سطح قوطی ها	سورفکتانت های مختلف	جدا کردن روغن، ته نشینی شیمیایی، جمع آوری و مصرف مجدد پساب، تصفیه بالا گون و بالاخره جذب توسط کربن
	فولاد (محصول نهایی بصورت ورقه و مفتول)		مصرف بالای آب و حجم زیاد فاضلاب تولیدی pH پایین، قلیاها، اسیدها، فنل، کک، روغن و چربی	
	محصولات فلزی		اسیدها، قلیاها، فلزات سنگین، رنگ، pH متغیر، COD بالا، فلزات محلول، پاک کننده های شیمیایی	
صنایع شیمیایی	پتروشیمی	پساب حاصل از تولیدات شیمیایی	TDS, DOS و نسبت COD/BOD زیاد	بازیافت و مصرف مجدد، متعادل سازی و خنثی سازی، انعقاد شیمیایی، فلوتاسیون، فلوتاسیون و اکسیداسیون بیولوژیکی - خنثی سازی، سوزاندن وقتی که بعضی مواد آلی وجود داشته باشد.
	انواع رنگهای صنعتی، ساختمانی و اپوکسی		COD بالا، انواع مواد شیمیایی و هیدروکربن های غیر قابل تجزیه بیولوژیکی، Hp متغیر	رقیق سازی، جذب توسط کربن اکتیو، کلریناسیون قلیایی
	پاک کننده ها و شوینده ها		pH بالا، BOD5 و COD زیاد، مواد آلی غیر قابل تجزیه	

نوع صنعت	نام صنعت	عمده ترین منابع تولید آلودگی	مشخصات اصلی پساب	روش معمول تصفیه و دفع
	پلاستیک، لاستیک و رزین		اسیدها و بازها، مواد آلی محلول مانند فنل و فرمالدئید اسیدهای فسفریک، نیتریک، سولفوریک، مواد معدنی مانند فسفر و گوگرد و نیتروژن و آلومینیوم و آمونیاک و نترات و مواد معلق	
	انواع اسیدها			
	کودهای شیمیایی			
	چسب های صنعتی			
	اسیدها	آب های شستشو و رقیق سازی	BOD5 و COD بالا، کروم و سایر مواد معدنی مانند اسیدهای معدنی قوی	
	سموم کشاورزی	شستشو و خالص سازی محصولات	pH پایین، وجود آنیونها و کاتیون های مختلف مواد آلی بالا، ساختمان حلقه های بنزنی سمی برای باکتری ها و ماهی ها	
صنایع تولید انرژی	انرژی بخار	آب خنک کننده، بویلر و پساب حاصل از مصرف زغال	گرما و حجم زیاد پساب، جامدات محلول و آلی زیاد	سرد کردن یا هوادهی، انبار کردن خاکستر، خنثی سازی اسیدهای اضافی
	پروسس ذغال	شستشو و طبقه بندی زغال	مواد معلق به خصوص زغال، pH پایین، H_2SO_4 و $FeSO_4$ بالا عناصر رادیواکتیویته، پساب اسیدی و گرم	ته نشینی، شناورسازی، کنترل پساب
	انرژی هسته ای و مواد رادیواکتیو	تحقیقات آزمایشگاهی، پروسس سوخت و آب های خنک کننده واحدهای تولید انرژی		تخلیظ کردن، رقیق کردن
	تولید قند	انتقال و شستشو، آشغالگیری، آب قسمت عصاره گیری تخلیه لجن (آهکی)، شکر استخراج شده و عصاره آن	بالا بودن مواد معلق و مواد محلول آلی شامل شکر و ...، BOD5 و COD بالا، فکال کلیفرم بالا	بازیابی و استفاده مجدد آب، کواگولاسیون، استفاده از لاگون و سایر روش های بیولوژیکی
صنایع غذایی	نوشابه سازی (غیر الکلی)	شستشوی بطری ها، شستشوی کف و تجهیزات تخلیه محل نگهداری مایع غلیظ	بالا بودن pH، مواد معلق و BOD5. فکال کلیفرم بالا.	آشغالگیری و تخلیه به سیستم فاضلاب شهری، تصفیه بیولوژیکی

نوع صنعت	نام صنعت	عمده ترین منابع تولید آلودگی	مشخصات اصلی پساب	روش معمول تصفیه و دفع
	تولید کمپوست و کسرو	شستشو و جداسازی، جدا کردن مواد از پوست، هسته و ساقه، پلانچینگ، فرآیند پخت	مواد معلق بالا، مواد آلی (محلول و کلوئیدی)، BOD5 بالا، مصرف بالای آب، فکال کلیفرم بالا	آشغالگیری، استفاده از لاگون جذب خاک یا آبیاری بارانی، تصفیه بیولوژیکی
	کارخانجات تولید مواد لبنی	شستشوی مخازن و زمین، آب پنیر، نشت تجهیزات مختلف قسمت بسته بندی و ...	مواد آلی بالا (محلول و کلوئیدی) به خصوص پروتئین، چربی و لاکتوز، بالا بودن pH، فکال کلیفرم بالا	شناورسازی، تصفیه بیولوژیکی
	کشزارگاه ها (گوشت قرمز و سفید)	قسمت ذبح حیوانات، شستشوی امعاء و احشاء، شستشوی زمین	مواد آلی بالا (محلول کلوئیدی) شامل خون، پروتئین و مواد جامد، فکال کلیفرم بالا	آشغالگیری، ته نشینی، تصفیه بیولوژیکی
	تولید فرآورده های گوشتی	تمیز کردن گوشت، مواد موجودی در دیگ های پخت، شستشو	مواد آلی بالا (شامل خون چربی)، فکال کلیفرم بالا	آشغالگیری، ته نشینی، تصفیه بیولوژیکی
	تولید خیارشور	آب آهک، آب نمک، آلوم، آب خیارشور و متصل به خیار	HPمتغیر، مواد معلق بالا، رنگ و مواد آلی بالا. فکال کلیفرم بالا	آشغالگیری، متعادل سازی روش های بیولوژیکی
	تولید تن ماهی	شستشو، جدا کردن سر ماهی، تمیز کردن امعاء و احشاء، جدا کردن پوست و استخوان	مواد آلی (معلق و محلول) شامل خون، چربی، پولک فکال کلیفرم بالا.	آشغالگیری، ته نشینی، تصفیه بیولوژیکی
	تولید روغن نباتی	شستشوی زمین و دستگاه ها، آب سیستم خنک کننده	مواد آلی بالا، روغن بال فکال کلیفرم بالا	شناورسازی، تصفیه بیولوژیکی
	شیرینی پزی	شستشو و تمیز کردن ظروف و سینی ها	BOD5 بالا، چربی بالا، حاوی شکر، آرد و مواد شوینده، فکال کلیفرم بالا	تصفیه بیولوژیکی
	تولید نشاسته	قسمت پاک کردن (حبوبات یا سیب زمینی)، خیساندن، جداسازی و شستشو	مواد آلی (معلق و محلول) بالا، فکال کلیفرم بالا	روش های شیمیایی و بیولوژیکی
	تولید مخمرنان	استریلیزاسیون ملاس، تخمیر، تفکیک و فیلتراسیون خشک کردن، بسته بندی	بالا بودن مواد آلی، مواد مغذی و مواد معدنی، فکال کلیفرم بالا	روش های شیمیایی (تنظیم PH)، روش بیولوژیکی (لجن فعال سه مرحله ای، روش تبخیر و برکه هوادهی)

عنوان: دستورالعمل خوداظهاری در پایش و صحه گذاری بی خطر سازی پسماندهای پزشکی

تعاریف و اصطلاحات مندرج در این دستورالعمل برگرفته از قانون مدیریت پسماندها (مورخ ۱۳۸۳، مصوب مجلس شورای اسلامی)، آئین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها (مورخ ۱۳۸۴، مصوب هیات وزیران) و ضوابط و روش های مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی و پسماندهای وابسته (مورخ ۱۳۸۶، مصوب کمیسیون امور زیر بنایی، صنعت و محیط زیست) می باشد.*

۱- **مقدمه:** بمنظور نظارت بر حسن اجرای قانون مدیریت پسماند در زمینه پایش آلودگی و صحه گذاری بر بی خطر سازی پسماندهای پزشکی و نیز در راستای امر خود اظهاری واحدهای بالقوه آلوده کننده محیط زیست، ضروریست پسماندهای پزشکی که اثرات نامطلوب بر روی محیط زیست و سلامت عمومی دارند از مرحله تولید، حمل و نگهداری، بی خطر سازی و دفع، مورد پایش قرار گیرند تا ضمن اطمینان از تفکیک مناسب، فرآیند بی خطر سازی، امحاء و دفع هر یک از انواع پسماندهای پزشکی بطور اصولی و بر اساس استانداردهای موجود مورد ارزیابی قرار گیرد تا از ایجاد هر گونه آلودگی پیشگیری و یا در صورت وقوع آلودگی اقدامات لازم جهت رفع آن و جبران خسارات احتمالی بعمل آید.

۲- **تعاریف:** تعاریف در این دستورالعمل مطابق با تعاریف مندرج در آئین نامه خوداظهاری در پایش آلودگی محیط زیست، شیوه نامه های آزمایشگاه معتمد و همچنین تعاریف ضوابط و روش های مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی و پسماندهای وابسته می باشد.

۳- مستندات قانونی:

۳-۱- **تاریخچه:** از سال ۱۳۸۴ با توجه به بند الف ماده ۶۱ قانون برنامه چهارم توسعه، دولت مکلف گردید که در طول برنامه چهارم طرح خوداظهاری برای پایش منابع آلوده کننده را آغاز نماید و کلیه واحدهای تولیدی، خدماتی و زیربنایی بایستی بر اساس دستورالعمل سازمان حفاظت محیط زیست نسبت به نمونه برداری و اندازه گیری آلودگی ها و تخریب های خود اقدام و نتیجه را به سازمان مذکور ارائه دهند. واحدهایی که تکالیف این بند را مراعات ننمایند، مشمول ماده ۳۰ قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا مصوب ۱۳۷۴/۲/۳ خواهند بود.

۳-۲- **ماده ۲۳ قانون مدیریت پسماندها:** نظارت و مسئولیت حسن اجرای این قانون بر عهده سازمان می باشد.

۳-۳- **ماده ۲۰ آئین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها:** کلیه تولیدکنندگان، وارد کنندگان و توزیع کنندگان کالا و مواد باید مشخصات، مقدار و نحوه مدیریت پسماند ویژه خود را به شرح مندرج در اظهارنامه به سازمان و دستگاه ذیربط ارائه نمایند. متخلفین از مفاد این ماده به مجازات های مقرر در ماده (۱۶) قانون محکوم خواهند شد

* بر حسن اجرا و رعایت مفاد قانون مدیریت پسماندها، آئین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها و ضوابط و روش های مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی و پسماندهای وابسته تاکید ویژه می گردد.

۴-۳- ماده ۲۴ آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها: سازمان حسب مورد مرجع تشخیص حد تبدیل پسماند ویژه و عادی به یکدیگر براساس تعیین میزان و غلظت عامل خطرناک در پسماند می باشد.

۳-۵- سایر قوانین:

- بند ب ماده ۱۹۲ برنامه پنجم توسعه کشور:

به منظور کاهش عوامل آلوده کننده و مخرب محیط زیست کلیه واحدهای بزرگ تولیدی، صنعتی، عمرانی، خدماتی و زیربنایی موظفند نسبت به نمونه برداری و اندازه گیری آلودگی و تخریب زیست محیطی خود اقدام و نتیجه را در چهارچوب خوداظهاری به سازمان حفاظت محیط زیست ارائه نمایند. واحدهایی که قابلیت و ضرورت نصب و راه اندازی سامانه پایش لحظه ای و مداوم را دارند باید تا پایان سال سوم برنامه، نسبت به نصب و راه اندازی سامانه های مذکور اقدام نمایند. متخلفین مشمول ماده (۳۰) قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا مصوب ۱۳۷۴/۲/۳ می شوند.

۳-۶- ضمانت اجرایی:

- ماده ۱۶ قانون مدیریت پسماندها:

نگهداری، مخلوط کردن، جمع آوری، حمل و نقل، خرید و فروش، دفع، صدور و تخلیه پسماندها در محیط، بر طبق مقررات این قانون و آیین نامه اجرایی آن خواهد بود. در غیر این صورت اشخاص متخلف به حکم مراجع قضایی به جزای نقدی در بار اول پسماندهای عادی از پانصد هزار (۵۰۰۰۰۰) ریال تا یکصد میلیون (۱۰۰۰۰۰۰۰) ریال و برای سایر پسماندها از دو میلیون (۲۰۰۰۰۰۰) ریال تا یکصد میلیون (۱۰۰۰۰۰۰۰) ریال و در صورت تکرار، هر بار دو برابر مجازات قبلی در این ماده محکوم می شوند.

- ماده ۳۰ قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا:

کسانی که از انجام بازرسی مأموران سازمان حفاظت محیط زیست برای نمونه برداری و تعیین میزان آلودگی ناشی از فعالیت کارخانجات و کارگاه ها منابع تجاری بهداشتی و خدمات و اماکن عمومی ممانعت به عمل آورده و یا اسناد و مدارک و اطلاعات مورد نیاز سازمان را در اختیار ایشان نگذارند و یا اسناد و مدارک و اطلاعات خلاف واقع ارائه نمایند بر حسب مورد و اهمیت موضوع به جزای نقدی از پانصد هزار ریال تا پنج میلیون ریال و در صورت تکرار به حبس تعزیری از یک ماه تا سه ماه و جزای نقدی مذکور محکوم خواهند شد.

تبصره - در صورتی که مأموران سازمان حفاظت محیط زیست در جرائم موضوع این ماده همکاری یا مشارکت داشته یا گزارش خلاف واقع ارائه نمایند علاوه بر محکومیت در هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری به حداکثر مجازات مقرر در این ماده محکوم خواهند شد.

- ماده ۳۶ آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها:

نیروهای انتظامی و مأمورین سازمان، همچنین مأمورین وزارت کشور، شهرداری ها، دهیاری ها و بخشداری ها در صورتی که وظایف ضابطین قوه قضاییه را زیر نظر دادستان تعلیم گرفته باشند از لحاظ اجرای قانون و آیین نامه و شیوه نامه های ناشی از آن در ردیف ضابطین قوه قضاییه قرار می گیرند. وزارتخانه های کشور و دادگستری باید زمینه های آموزش، تنظیم و تدوین

شیوه نامه نحوه اقدام مأموران مذکور را فراهم آورند. مأمورین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - وزارت جهاد کشاورزی و وزارت نیرو باید نسبت به شناسایی، گزارش و پیگیری از تخلف های مرتبط با این قانون اقدام نمایند.

متخلفین از حکم ماده (۱۳) به جزای نقدی از دو میلیون (۲۰۰۰۰۰۰) ریال تا یکصد میلیون (۱۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال و در صورت تکرار به دو برابر حداکثر مجازات و در صورت تکرار مجدد هر بار به دو برابر مجازات بار قبل محکوم می شوند.

- ماده ۶۸۸ قانون مجازات اسلامی :

هر اقدامی که تهدید علیه بهداشت عمومی شناخته شود از قبیل : آلوده کردن آب آشامیدنی یا توزیع آب آشامیدنی آلوده، دفع غیربهداشتی فضولات انسانی و دامی و مواد زاید، ریختن مواد مسموم کننده در رودخانه ها، زباله در خیابان ها و کشتار غیرمجاز دام ، استفاده غیرمجاز فاضلاب خام یا پس آب تصفیه خانه های فاضلاب برای مصارف کشاورزی ممنوع می باشد . و مرتکبین چنانچه طبق قوانین خاص مشمول مجازات شدیدتری نباشند ، به حبس تا یک سال محکوم خواهند شد.

تبصره ۱: تشخیص اینکه اقدام مزبور تهدید علیه بهداشت عمومی و آلودگی محیط زیست شناخته می شود و نیز غیرمجاز بودن کشتار دام و دفع فضولات دامی و همچنین اعلام جرم مذکور حسب مورد بر عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان دامپزشکی خواهد بود .

تبصره ۲: منظور از آلودگی محیط زیست عبارتست از : پخش یا آمیختن مواد خارجی به آب یا هوا یا خاک یا زمین به میزانی که کیفیت فیزیکی، شیمیایی یا بیولوژیک آن را بطوری که به حال انسان یا سایر موجودات زنده یا گیاهان یا آثار یا ابنیه مضر باشد، تغییر دهد .

۴- فرآیند نظارت و پایش پسماند های پزشکی

۴-۱- پایش پسماندهای پزشکی در مرحله تولید

جهت صحت گذاری بر صحیح بودن تفکیک در محل تولید ضروریست پایش از این مرحله آغاز گردد. هریک از پسماندهای پزشکی در مرحله تولید با رعایت موارد زیر جمع آوری، تفکیک و بسته بندی می گردند:

۴-۱-۱- پسماند عفونی

این نوع پسماند در کیسه پلاستیکی مقاوم به رنگ زرد با ظرفیت دو سوم کیسه جمع آوری گردد.

۴-۱-۲- پسماند تیز و برنده

این نوع پسماند در ظروف ایمن (safety Box) به رنگ زرد با درب قرمز جمع آوری گردد.

۴-۱-۳- پسماندهای دارویی و شیمیایی:

این نوع پسماند در کیسه پلاستیکی مقاوم به رنگ سفید یا قهوه ای جمع آوری گردد.

۴-۱-۴- پسماندهای عادی:

این نوع پسماند با کارکرد خانگی می باشد و در مبداء تولید در کیسه های مشکی جمع آوری گردد.

تبصره ۱: اعضاء و اندام های قطع شده بدن و جنین مرده بصورت مجزا جمع آوری و برای دفن به گورستان حمل می گردد و جزء چهار دسته اصلی پسماندهای پزشکی نمی باشد.

تبصره ۲: پسماندهای حاوی فلزات سنگین در همان مبداء بطور مجزا جمع آوری می گردند و ضروریست با سایر پسماندها در تماس نباشند.

تبصره ۳: مسئولان موظفند برچسب مشخصات پسماند (نام محل، نوع و تاریخ تولید پسماند) را در مبداء تولید قبل از تحویل به محل نگهداری بر روی کیسه ها نصب نمایند.

۲-۴- نحوه پایش پسماندهای پزشکی در محل نگهداری و ضوابط استقرار تجهیزات بی خطر ساز

۱-۲-۴- مدت زمان نگهداری پسماند، در محل نگهداری مورد بررسی قرار می گیرد. در صورت عدم وجود سیستم سرد کننده، زمان نگهداری موقت پسماندهای عفونی (فاصله زمانی بین تولید و بی خطر سازی) در شرایط آب و هوای گرم ۲۴ ساعت و سرد ۴۸ ساعت می باشد در برخی موارد (مطابق ضوابط و روش های مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی و پسماندهای وابسته) این زمان قابل تغییر است.

۲-۲-۴- ضروریست بررسی گردد هر نوع پسماند بصورت جداگانه نگهداری شده باشد بخصوص پسماند های عفونی، سیستم توکسیک، شیمیایی و رادیو اکتیو به هیچ وجه در تماس با یکدیگر قرار نگیرد.

۳-۲-۴- کیسه های زرد مربوط به پسماند عفونی در سطل های مخصوص زرد رنگ نگهداری و برچسب "پسماند عفونی" بر روی آنها نصب گردد.

۴-۲-۴- ظروف ایمن (safety Box) در سطل های مخصوص زرد رنگ نگهداری و برچسب "تیز و برنده - دارای خطر زیست محیطی" بر روی آنها نصب گردد.

۵-۲-۴- کیسه های سفید یا قهوه ای مربوط به پسماند دارویی و شیمیایی در سطل های مخصوص سفید یا قهوه ای رنگ نگهداری می شوند و برچسب "پسماند دارویی و شیمیایی" بر روی آنها نصب گردد.

۶-۲-۴- کیسه های مشکی مربوط به پسماند عادی در سطل های مشکی یا آبی رنگ نگهداری و برچسب "پسماند عادی" بر روی آنها نصب می گردد.

۷-۲-۴- مراکز تولید کننده پسماندهای پزشکی موظفند بمنظور جلوگیری از هرگونه دخل و تصرف در پسماندهای پزشکی بی خطر شده، محموله مذکور را پلمپ و به نحوه مطلوب (با نشانه بی خطر شده) نشانه گذاری نمایند.

۸-۲-۴- جایگاه نگهداری پسماندهای پزشکی و دستگاه بی خطر سازی پسماندهای عفونی بدور از محل خدمت کارکنان، سیستم تهویه و تبرید، آشپزخانه و محل رفت و آمد پرسنل بیمارستانی و مراجعان می باشد.

تبصره: لازم است جایگاه نگهداری پسماندها و دستگاه بی خطر سازی پسماندهای عفونی در برابر شرایط نامساعد آب و هوایی مانند باران، برف، گرما، تابش خورشید و غیره محافظت گردد و امکان کنترل دما و نور کافی، دارای سقف محکم و سیستم فاضلاب باشد. دسترسی، حمل و نقل پسماند آسان و امکان بارگیری توسط خودروهای باربری وجود داشته باشد.

۹-۲-۴- مکان استقرار بی خطر سازی پسماندهای عفونی در شهرهای متوسط و بزرگ، در مراکز عمده تولید کننده مانند بیمارستان ها می باشد تا از مخاطرات ناشی از حمل و نقل جلوگیری شده و هزینه های مربوطه به حداقل برسد.

۱۰-۲-۴- در شهرهای کوچک، روستاها و مراکز کوچک، پسماندها می توانند در سایت مرکزی بی خطر گردند.

۱۱-۲-۴- سایر مراکز تولید پسماند عفونی اعم از درمانگاه ها، مراکز بهداشت، آزمایشگاه ها، مراکز تریق، رادیولوژی ها، دندانپزشکی ها، فیزیوتراپی ها، مطب ها و غیره می توانند در سایت های منطقه ای یا مرکزی، زباله تولیدی را بی خطر کنند یا از امکانات بی خطر سازی بیمارستان های مجاور استفاده کنند و مستندات مربوطه را به سازمان ارائه نمایند.

تبصره ۱: مکان استقرار سیستم مورد استفاده در خصوص سیستم های متمرکز از نظر فنی و خروجی آلاینده ها به تایید

سازمان برسد

تبصره ۲: تحویل پسماند عفونی جهت بی خطر سازی به واحدهای مرکزی فاقد مجوز محیط زیست ممنوع است.
تبصره ۳: حمل و نقل در واحد تولید کننده پسماند مطابق مواد مندرج در فصل هفتم ضوابط و روش های مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی و پسماند های وابسته می باشد.

۵- پایش بی خطر سازی میکروبی پسماندهای عفونی مراکز پزشکی:

با استفاده از اندیکاتورهای باکتریایی می توان بی خطر شدن میکروبی پسماند های پزشکی را صحت گذاری نمود هر دستگاه بی خطر ساز باید قابلیت غیرفعال سازی میکروبی اسپورهای باکتری به میزان حداقل تا ۶ کاهش لگاریتمی در پایه ۱۰ را داشته باشد ($6\log_{10}$).

تبصره ۱: پسماند های عفونی، تیز و برنده بایستی در مرحله تولید تفکیک گردند و در زمان بی خطر سازی فاقد هر گونه پسماند دارویی و شیمیایی، فلزات سنگین، مواد رادیواکتیو و سیستم توکسیک باشد.

تبصره ۲: بی خطر سازی توسط دستگاه بی خطر ساز جهت پسماند عفونی و تیز و برنده می باشد و برای سایر پسماند ها کار برد ندارد.

۶- ضوابط عمده بی خطر سازی پسماندهای عفونی مراکز پزشکی

۶-۱- هر یک از انواع دستگاه های بی خطر ساز بایستی مجهز به تجهیزات ثبت کامپیوتری یا گرافیک باشد تا بطور اتوماتیک و مداوم پایش شود و تاریخ، زمان، روز، تعداد بار در زمان مشخص شده و پارامترهای عملیاتی را بطور کامل در سراسر دوره کاری ثبت نماید.

۶-۲- دستگاه بی خطر ساز حداقل سالی یکبار کالیبره شود و مستندات در زمان بازدید موجود باشد. محصولات جانبی سمی یا خطرناک در حین بی خطر سازی تولید نگردد.

۶-۳- در زمان های اپیدمی و موارد خاص معیار جدید و موقت متناسب با شرایط در خصوص باکتریهای خاص به میزان حداقل ($6\log_{10}$) توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام و موقتاً تا رفع شرایط خاص، غیر فعال سازی آن باکتری های خاص توسط دستگاه بی خطر سازی مورد پایش قرار می گیرد.

۷- ضوابط و معیارهای پایش سایر روش های امحاء پسماندهای پزشکی

۷-۱- دفن بهداشتی

مطابق با ضوابط ماده ۲۳ آئین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماند می باشد.

۷-۲- زباله سوزها

۷-۲-۱- در روش امحاء توسط زباله سوزها، پسماندها بایستی فاقد ترکیبات هالوژن دار، فلزات سنگین، املاح نقره و پرتو نگاری باشد پسماندهای شیمیایی واکنش دهنده نباید در مقادیر زیاد سوزانده شود.

۷-۲-۲- آلاینده های خروجی های هوا (جدول ۳) و فلزات سمی موجود در خاکستر حاصل از سوزاندن بایستی با استاندارد های موجود مطابقت داشته باشد.

۷-۳- روش محافظه سازی

یک ظرف پلاستیکی یا فلزی را تا سه چهارم از پسماند پر کرده سپس آنرا با ماده ای مانند فوم پلاستیکی، ماسه، سیمان سفید یا خاک رس پر می کنند و پس از خشک شدن ماده افزودنی درب آنرا محکم بسته و در محل چاله دفن می کنند. این روش برای پسماندهای شیمیایی، دارویی، سایتوتوکسیک و تیز و برنده کاربرد دارد.

۸- مجازات ها

۸-۱- مجازات های مرتب بر تخلفات آزمایشگاه های معتمد مطابق کتابچه آیین نامه خوداظهاری در پایش آلودگی های محیط زیست و شیوه نامه های آزمایشگاه های معتمد اعمال خواهد گردید.

۸-۲- مجازات های مرتب بر واحد های مشمول این دستورالعمل بر اساس مواد قانونی مصوب در ماده ۱۶ قانون مدیریت پسماندها، ماده ۳۰ قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا، ماده ۳۶ آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها، ماده ۶۸۸ قانون مجازات اسلامی اعمال خواهد گردید.

۹- پیوست ها

۹-۱- جدول طبقه بندی پسماندهای پزشکی ویژه

۹-۲- جدول دستورالعمل تفکیک زباله های بیمارستانی

۹-۳- جدول استاندارد موقتی برای زباله سوزهای موجود و جدید

۹-۴- جدول نمونه ای از فرم آمار حجم و وزن زباله های بیمارستانی بصورت روزانه

۹-۵- علائم مشخصه پسماندها

۹-۶- فرآیند و مکانیزم نظارت و پایش به منظور صحت گذاری و تشخیص بی خطر سازی پسماندهای عفونی بیمارستانی

جدول شمار ۱-۹- طبقه بندی پسماندهای پزشکی ویژه

نام رده پسماند	شرح و مثال
پسماندهای عفونی	پسماندهای مظنون به داشتن عوامل زنده بیماری‌زا مانند محیط‌های کشت میکروبی آزمایشگاه، پسماندهای ناشی از جداسازی بیماران عفونی، بافتها، (سواب آلوده)، مواد یا تجهیزاتی که فرد مبتلا به بیماری عفونی تماس داشته‌اند و مواد دفع شده از این بیماران.
پسماندهای آسیب‌شناسی	مانند بافت‌ها و آبگونه‌های انسانی، تکه‌هایی از بدن انسان، خون و سایر آبگونه‌های بدن، جنین.
پسماندهای تیز و برنده	مانند سوزن تزریقی، دستگاه (set) آنفوزیون، تیغه چاقو، چاقو، تیغ، شیشه‌های شکسته.
پسماندهای دارویی خطرناک	مانند داروهای تاریخ گذشته یا غیرلازم (اقلامی که حاوی دارو یا اقلامی که به دارو آلوده شده‌اند مانند قوطی‌ها و شیشه‌های دارویی) که در صورت آزاد شدن در محیط برای محیط و انسان مضر باشد.
پسماندهای ژنوتوکسیک	مانند پسماندهای دارای موادی با خصوصیات سمی برای ژن‌ها، از جمله پسماندهای دارای دارای سایتوتوکسیک (که بیشتر در درمان سرطان به کار می‌روند)، و مواد شیمیایی سمی برای ژن‌ها.
پسماندهای شیمیایی خطرناک	که محتوی مواد شیمیایی مانند معرف‌های آزمایشگاهی، داروی ثابت و ظهور فیلم، مواد ضد عفونی‌کننده و گندزدای تاریخ گذشته یا غیر لازم و حلال‌ها می‌باشند که در صورت آزاد شدن در محیط برای محیط و انسان مضر باشد.
پسماندهای دارای فلزات سنگین	مانند باتری‌ها، ترمومترهای شکسته، وسایل دارای جیوه برای اندازه‌گیری فشار خون و ...
ظرفهای تحت فشار	مانند سیلندرهای گازها، کارت‌تریج گاز و قوطی افشان
پسماندهای پرتوساز	پسماندهای محتوی مواد رادیو اکتیو: شامل مقررات خاص خود می‌شود و از شمول این ضوابط خارج است.

جدول شماره ۲-۹- دستورالعمل تفکیک زباله های بیمارستانی

نوع پسماند	رنگ کیسه (در محل تولید)	رنگ سطل (در محل نگهداری جهت امحاء)	برچسب	شرح و مثال
عفونی	زرد	زرد	عفونی	پسماندهای مطلقاً به داشتن عوامل زنده بیماری زا مانند - محیط های کشت و نگهدارنده میکروبی آزمایشگاه - پسماندهای ناشی از جداسازی بیماران عفونی مانند بافتها و سواب آلوده - مواد و تجهیزاتی که با فرد مبتلا به بیماری عفونی تماس داشته اند - ترشحات، مواد دفع شده از این بیماران
تیز و برنده	Safety box زرد با درب قرمز	زرد	تیز و برنده - دارای خطر زیست محیطی	وسایل تیز و برنده مانند: - سوزن تزریق - ستهای انفوزیون - تیغه چاقو - چاقو - تیغ - شیشه های برنده
دارویی و شیمیایی	سفید یا قهوه ای	سفید یا قهوه ای	دارویی و شیمیایی	- داروهای تاریخ گذشته، مصرف نشده که برای انسان و محیط مضر می باشد - بطریها و قوطی های دارای باقی مانده داروهای خطرناک - معرفهای آزمایشگاهی - داروی ثبوت و ظهور فیلم - مواد ضد عفونی کننده و گندزدای تاریخ گذشته که در صورت آزاد شدن برای انسان و محیط مضر می باشد - حلال ها - پسماند های ژئو توکسیک شیمی درمانی - مواد شیمیایی با خصوصیات سمی برای زن ها
عادی	مشکی	مشکی یا آبی	عادی	پسماند با کارکرد خانگی، آشپزخانه و آبدار خانه، اداری، باغبانی، کاور و نایلون و جعبه های عادی

جدول شماره ۳-۹- استاندارد موقتی برای زباله سوزهای موجود و جدید

استاندارد های موقت خروجی		آلاینده های خطرناک هوا
منابع جدید	منابع موجود	
۰/۲ng TEQ/dscm/0	0.2ng TEQ/dscm یا 0.4ng TEQ/dscm در ورودی دستگاه کنترل ذرات معلق در دمای ≥ 400 درجه فارنهایت (۲۰۴ درجه سانتیگراد)	دی اکسین / فوران
۴۵μg/dscm	۱۳۰μg/dscm	جیوه
(۰/۰۱۵gr/dscf)۳۴mg/dscm	(۰/۰۱۵gr/dscf)۳۴mg/dscm	مواد معلق
۲۴۰μg/dscm	۲۴۰μg/dscm	فلزات نیمه فرار
۹۷μg/dscm	۹۷μg/dscm	فلزات با فراریت کم
۲۱Ppmv	۷۷Ppmv	اسید هیدروکلریک / گاز کلر
۱۰۰Ppmv یا ۱۰Ppmv منو کسید کربن	۱۰۰Ppmv یا ۱۰Ppmv منو کسید کربن	هیدرو کربنها
	برای منابع جدید و موجود، ۹۹/۹۹٪ برای هر کدام از اجزای آلی خطرناک طراحی شده است. برای منابعی که زائادات خطرناک را می سوزاند FO۲۷ یا FO۲۶، FO۲۰، FO۲۱، FO۲۲، FO۲۳، ۹۹/۹۹۹۹٪ اجزای آلی خطرناک طراحی می شود.	راندمان انهدام و حذف

علاوه بر سنجش پارامترهای فوق، اندازه گیری گازهای SO₂, H₂S, NO, NO₂, NO_x, CO, CO₂, TSP, O₂ نیز الزامی می باشد.

جدول شماره ۴-۹- نمونه ای از فرم آمار حجم و وزن زباله های بیمارستانی بصورت روزانه

تعداد دوره کاری تعداد دستگاه بی خطر ساز	شفت کاری	تعداد تخت		پسماند شیمیایی و دارویی		کیسه های بی خطر سازی شده خروجی		ظروف ایمن (Safety box)			کیسه های عفونی (زرد)		تاریخ	ایام هفته
		معموب	فعال	تعداد	وزن /kg	تعداد	وزن /kg	تعداد	حجم	وزن /kg	تعداد	وزن /kg		
														شنبه
														یکشنبه
														دوشنبه
														سه شنبه
														چهارشنبه
														پنجشنبه
														جمعه

پیوست شماره ۵-۹- علائم مشخصه پسماندها

پسماند رادیواکتیو

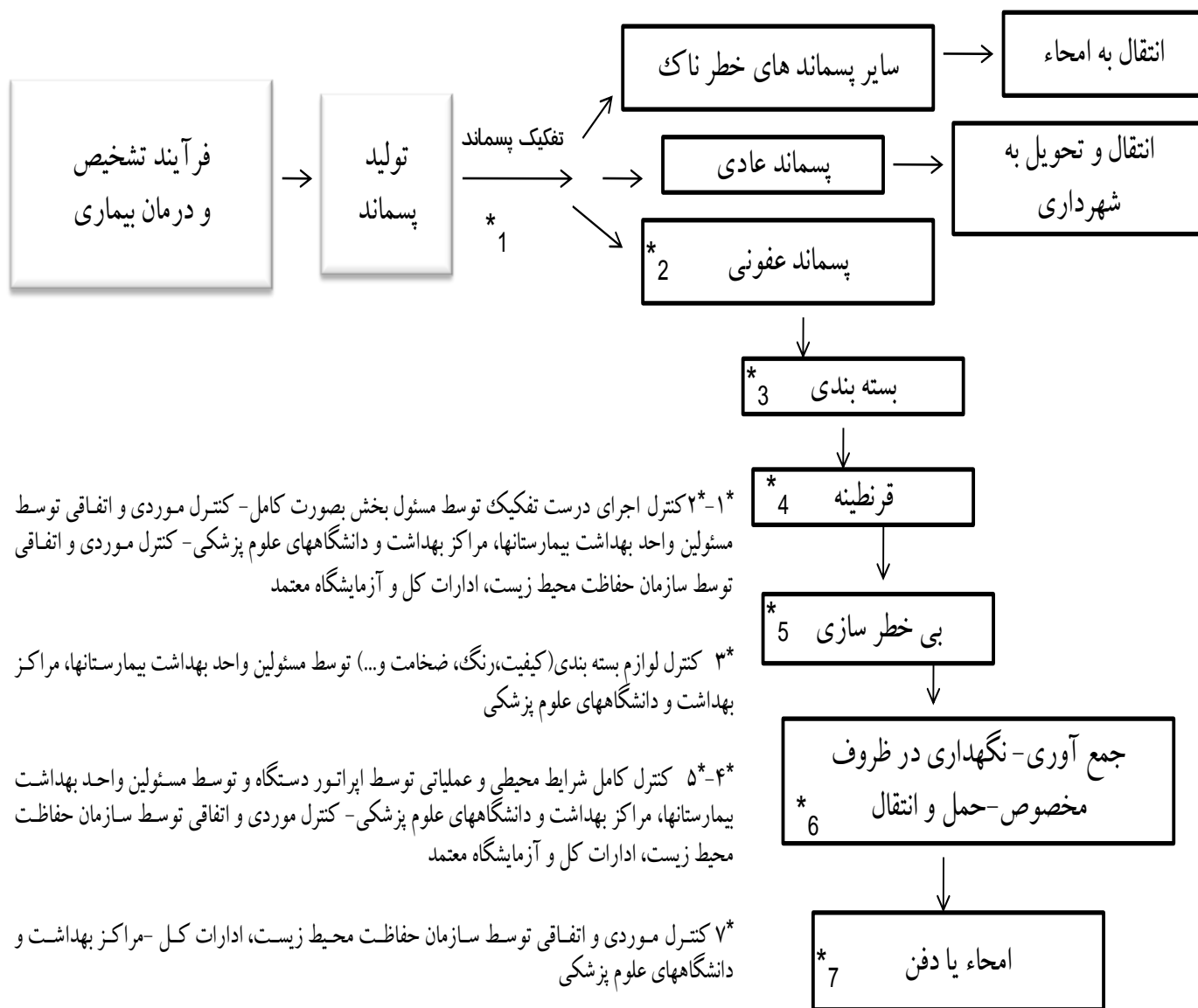

پسماند عفونی

پسماند سیستم های تیز

پیوست شماره ۶-۹- فرآیند و مکانیزم نظارت و پایش به منظور صحت‌گذاری و تشخیص بی‌خطر سازی پسماند های عفونی بیمارستانی

بخش چهارم :

فرم ها و نمودارها

فرم‌ها

توضیحات:

- **عناوین فرم‌ها به شرح زیر می باشد.**
  - ۱- فرم درخواست دریافت گواهینامه آزمایشگاه معتمد سازمان حفاظت محیط زیست (۱/۰۲-۴/ف)
  - ۲- فرم ارزیابی آزمایشگاه معتمد (۲/۰۲-۴/ف)
  - ۳- فرم مشخصات پرسنلی (۳/۰۲-۴/ف)
  - ۴- فرم‌های پارامترهای مورد درخواست در گروه‌های تخصصی (۴/۰۲-۴/ف)
  - ۵- فرم‌های اعلام نتایج آزمایشگاه معتمد (۵/۰۲-۴/ف)
  - ۶- فرم‌های عملکرد یکساله آزمایشگاه معتمد (۶/۰۲-۴/ف)
  - ۷- فرم تعیین پایه آزمایشگاه معتمد (۷/۰۲-۴/ف)
  - ۸- فرم نظارت بر عملکرد آزمایشگاه در محل اندازه‌گیری (۸/۰۲-۴/ف)
  - ۹- فرم بازدید از مکان آزمایشگاه معتمد جهت نظارت (۹/۰۲-۴/ف)
  - ۱۰- فرم صورتجلسه انجام پایش خوداظهاری (۱۰/۰۲-۴/ف)
  - ۱۱- فرم اطلاعات کالیبراسیون تجهیزات (۱۱/۰۲-۴/ف)
  - ۱۲- فرم نحوه گزارش دهی نتایج خوداظهاری توسط آزمایشگاه‌های معتمد (۱۲/۰۲-۴/ف)
  - ۱۳- فرم گزارش خوداظهاری و پایش بی‌خطر سازی پسماندهای پزشکی (۱۳/۰۲-۴/ف)
- **کلیه فرم‌های فوق‌الذکر می‌بایستی به امضاء مدیرعامل شرکت متقاضی و یا نماینده تام‌الاختیار وی و یا نماینده معرفی شده از سوی سازمان‌ها و نهادهای دولتی عمومی و ... رسیده و ممهور به مهر آن شرکت، سازمان، نهاد و... گردد.**
  - **در سربرگ آزمایشگاه معتمد درج مشخصات زیر الزامی است :**
    - ۱- نام آزمایشگاه
    - ۲- آدرس آزمایشگاه
    - ۳- تلفن و نمابر آزمایشگاه
    - ۴- پست الکترونیکی آزمایشگاه
    - ۵- آدرس اینترنتی آزمایشگاه
    - ۶- کد پستی آزمایشگاه
  - **نتایج در فرم سربرگ دار آزمایشگاه معتمد اعلام گردد.**

فرم درخواست دریافت گواهینامه آزمایشگاه معتمد سازمان حفاظت محیط زیست

نام آزمایشگاه:

دولتی خصوصی تعاونی سایر

وابسته به (وزارتخانه، سازمان، نهاد، شهرداری ها و.....) با ذکر نام نوشته شود. _____

سال تاسیس:

وضعیت تملک: استیجاری ملکی دولتی

مساحت آزمایشگاه (مترمربع):

سکوبندی (متر):

زمینه فعالیت مورد تقاضا:

الف: گروه فیزیکو شیمیایی: ب: گروه بیولوژی: ج: گروه هوا و صدا:

آدرس:

تلفن: _____   نمابر: _____   تلفن همراه مدیر عامل: _____

آدرس پست الکترونیک:

نام مدیر عامل شرکت:

مهر و امضاء

اینجانب متعهد می گردم که کلیه موارد مندرج در "آیین نامه خود اظهاری در پایش آلودگی محیط زیست و شیوه نامه های آزمایشگاه های معتمد" را مطالعه نموده و موظف به رعایت آنها می باشم و در صورت مشاهده هر گونه تخلف طبق قوانین و مقررات موجود در مجموعه با این آزمایشگاه برخورد خواهد گردید.

مشخصات پرسنلی

گروه تخصصی			سمت	سابقه کار	رشته تحصیلی	مقطع تحصیلی	اسامی پرسنل	ردیف
هوا و صدا	بیولوژی	فیزیکو شیمیایی						

مهر و امضاء :

فرم پارامترهای مورد درخواست در گروه های تخصصی
 ۱- گروه تخصصی فیزیکو شیمیایی

پارامترهای مورد درخواست	روش استاندارد آزمایشات	تجهیزات مورد استفاده	صدور	تمدید	ارتقاء
BOD ₅					
COD					
DO					
pH					
رنگ					
دما					
مواد مغذی (نیترات، نیتريت، آمونیاك، فسفات)					
TSS					
TDS					
سولفيد					
سولفيت					
سيانيد					
فل					
فلورايد					
كدورت					
Ca ⁺					
Mg ⁺					
سولفات					
كلرايد					
كلر آزاد					
چربي و روغن					
دترجنت ها					
درصد رطوبت خاك					
درصد اشباع خاك					
pH خاك					
EC خاك					
مواد آلي خاك					
افت حرارتي خاك					
TNV خاك					
چگالي ذرات خاك					
بافت خاك					
كلرايد در عصاره اشباع خاك					
سولفات در عصاره اشباع خاك					
بيكربنات در عصاره اشباع خاك					
كلسيم در عصاره اشباع خاك					

فرم پارامترهای مورد درخواست در گروه های تخصصی
 ۱- گروه تخصصی فیزیکو شیمیایی

ار تقاء	تمدید	صدور	تجهیزات مورد استفاده	روش استاندارد آزمایشات	پارامترهای مورد درخواست
					منیزیم در عصاره اشباع خاک
					سدیم در عصاره اشباع خاک
					پتاسیم در عصاره اشباع خاک
					Ag در نمونه های محلول و یا جامد
					Al در نمونه های محلول و یا جامد
					As در نمونه های محلول و یا جامد
					B در نمونه های محلول و یا جامد
					Ba در نمونه های محلول و یا جامد
					Be در نمونه های محلول و یا جامد
					Cd در نمونه های محلول و یا جامد
					Co در نمونه های محلول و یا جامد
					Mn در نمونه های محلول و یا جامد
					Cu در نمونه های محلول و یا جامد
					Fe در نمونه های محلول و یا جامد
					Hg در نمونه های محلول و یا جامد
					Li در نمونه های محلول و یا جامد
					Mo در نمونه های محلول و یا جامد
					Ni در نمونه های محلول و یا جامد
					Pb در نمونه های محلول و یا جامد
					Se در نمونه های محلول و یا جامد
					V در نمونه های محلول و یا جامد
					Zn در نمونه های محلول و یا جامد
					Cr در نمونه های محلول و یا جامد
					Sb در نمونه های محلول و یا جامد
					Sn در نمونه های محلول و یا جامد
					Tl در نمونه های محلول و یا جامد
					ترکیبات آروماتیک
					سموم کلره
					PCB
					سایر

فرم پارامترهای مورد درخواست در گروه های تخصصی
 ۲- گروه تخصصی بیولوژی

پارامترهای مورد درخواست	روش استاندارد آزمایشات	تجهیزات مورد استفاده	صدور	تمدید	ارتقاء
توتال کلیفرم					
فکال کلیفرم					
باسیلوس استتاروترموفیلوس					
باسیلوس سوبتیلیس					

فرم پارامترهای مورد درخواست در گروه های تخصصی

۳- گروه هوا و صدا

ارتقاء	تمدید	صدور	تجهیزات مورد استفاده	روش استاندارد آزمایشات	منابع مورد سنجش			پارامترهای مورد درخواست
					هوای محیط	اگزوز خودروها	خروجی صنایع	
								O ₂
								CO ₂
								CO
								NO
								NO ₂
								NO _x
								SO ₂
								H ₂ S
								H ₂ SO ₄
								NH ₃
								HCL
								دیوکسین و فوران
								CF ₂
								CS ₂
								F ₂
								HCN
								HF
								هیدروکربن ها
								فلزات سنگین
								ذرات معلق
								O ₃
								PM ₁₀
								PM _{2.5}
								BTEX
								λ
								HC
								بنزو آلفا پیرن
								Leq _{30min}
								امواج رادیویی
								سرب
								سایر

مهر امضاء :

فرم اعلام نتایج آزمایشگاه معتمد
بخش سنجش آلودگی هوا-منابع ثابت

۲/۰۲-۵-۴/ف

فاکتور های مورد سنجش و نتایج آزمایش																	نام دستگاه	محل نمونه برداری	تاریخ نمونه برداری	ردیف	
Fuel	Tg	Ta	Vg	Dk	Eff g	E-air	H ₂	NH ₃	HCl	SO ₂	H ₂ S	NO _x	NO	CO	CO ₂	O ₂					
-	°C	°C	m/s	Cm	%	%	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm	%	%				
																	غلظت تصحیح شده :				
ارتفاع محل نمونه برداری از محل ورود گازها :				ارتفاع دودکش از محل ورود گازها :				عرض جغرافیایی :				طول جغرافیایی :									
امضاء:				مدیر ارشد :				نام و نام خانوادگی مسئول فنی :				نام و نام خانوادگی کارشناسان :									
																	توضیحات:				
																	آدرس مشتری :				
																	آدرس :				
																	تلفن : ....., فاکس :				

تبصره: تکمیل کلیه اطلاعات جدول فوق و ارائه آنها در گزارش توسط آزمایشگاه معتمد الزامی می باشد

فرم اعلام نتایج آزمایشگاه معتمد
بخش سنجش آلودگی هوا - منابع ثابت

۰۲/۳-۵-۴/ف

فاکتور های مورد سنجش و نتایج آزمایش													نام دستگاه	دودکش نمونه برداری	تاریخ نمونه برداری	شماره					
Dust (Dry)	Dust (Wet)	P _{dyn}	P _{st}	P _{am}	Dust weight	Sampling time	Volume metered	Vg	Tg	relative humidity	Traverse points	Dk									
Mg/Nm ³	Mg/Nm ³	mbar	mbar	mbar	Mg	Min	m ³	m/s	°C	%		Cm									
ارتفاع محل نمونه برداری از محل ورود ذرات:				ارتفاع دودکش از محل ورود ذرات:				ارتفاع از سطح دریا:			عرض جغرافیایی:			طول جغرافیایی:							
امضاء:													مدیر ارشد:			نام و نام خانوادگی مسئول فنی:			نام و نام خانوادگی کارشناسان:		
توضیحات:																					
آدرس مشتری:																					
آدرس: ..... تلفن: ..... ، فاکس:																					

تبصره: تکمیل کلیه اطلاعات جدول فوق و ارائه آنها در گزارش توسط آزمایشگاه معتمد الزامی می باشد

فرم عملکرد یکساله آزمایشگاه معتمد - بخش هوا - منابع ثابت

توضیحات							
ذرات دود کس (mg / m3)							
دی اکسید و فوران (ppt)							
هیدرو کربن ها (ppm)							
فترات سنگین (ppm)							
HF (mg / m3)							
HCN (ppm)							
S2C (ppm)							
F2C (ppm)							
F2 (ppm)							
HCl (ppm)							
NH3 (ppm)							
H ₂ SO ₄							
H2S (ppm)							
SO2 (ppm)							
NOx (ppm)							
NO (ppm)							
CO (ppm)							
O2 (%)							
CO2 (%)							
رطوبت (%)							
هوای اضافی (%)							
سرعت گاز (m/s)							
قطر دود کس (cm)							
اختلاف وزن فلتر (mg/l)							
دما (درجه سانتی گراد)							
فشار (mbar)							
Time Average (minute)							
Fuel							
مشخصات واحد مورد پایش							
نوع منطقه نمونه برداری							
عرض جغرافیایی نقطه نمونه برداری N							
طول جغرافیایی نقطه نمونه برداری E							
محل نمونه برداری							
کد استقرار							
کد پستی واحد							
شهرستان واحد							
استان واحد							
نام واحد							
استان آزمایشگاه معتمد							
نام آزمایشگاه معتمد							
تاریخ نمونه برداری							
ردیف							

فرم عملکرد یکساله آزمایشگاه معتمد - بخش هوای محیط و صدا

توضیحات	امواج رادیویی (/)	بنزواآلکانترین (ppb)	BTEX (ppb)	سرب (میکروگرم بر متر مکعب)	میکروگرم بر متر مکعب PM10	میکروگرم بر متر مکعب PM2.5	NO ₂ (ppm)	O ₃ (ppm)	SO ₂ (ppm)	CO (ppm)	مدت زمان اندازه گیری (دقیقه)	Leq (30) (dB)	مشخصات واحد مورد پایش								
													نوع منطقه نمونه برداری	عرض جغرافیایی نقطه نمونه برداری N	طول جغرافیایی نقطه نمونه برداری E	محل نمونه برداری	کد استقرار	کد پستی واحد	شهرستان واحد	استان واحد	نام واحد

عملکرد یکساله آزمایشگاه معتمد-بخش سنجش آلودگی وسائط نقلیه موتوری

توضیحات	تیرگی	CO (%)	HC (ppm)	λ	O2 (%)	NOx (ppm)	CO2 (%)	مشخصات واحد مورد پایش								نام استان آزمایشگاه معتمد	نام آزمایشگاه معتمد	تاریخ نمونه برداری	ردیف
								سال ساخت خودرو	نوع خودرو	کاربر اتوری یا انژکتوری	بنزینی یا دیزلی	شماره پلاک خودرو	کد پستی	شهرستان	استان				

عملکرد یکساله آزمایشگاه معتمد - بخش شیمی

توضیحات													
CN (mg / lit)													
F (mg / lit)													
فرمالدئید (mg / lit)													
سولفیت (mg / lit)													
سولفید (mg / lit)													
دترجنت (mg / lit)													
Oil & Grease (mg / lit)													
Po ₄ ³⁻ (mg / lit)													
N - NH ₃ (mg / lit)													
N - NO ₂ ⁻ (mg / lit)													
N - NO ₃ ⁻ (mg / lit)													
SO ₄ ²⁻ (mg / lit)													
Cl ⁻ (mg / lit)													
K (mg / lit)													
Na (mg / lit)													
Mg ⁺⁺ (mg / lit)													
Ca ⁺⁺ (mg / lit)													
T - Alk (mg / lit)													
COD (mg / lit)													
BOD ₅ (mg / lit)													
دما (°C)													
رنگ													
DO (mg / lit)													
کدورت (NTU)													
TDS (mg / lit)													
TSS (mg / lit)													
EC (μs / cm)													
pH													
محل تخلیه پساب													
دبی پساب (lit/sec)													
عرض جغرافیایی نقطه نمونه برداری N													
طول جغرافیایی نقطه نمونه برداری E													
محل نمونه برداری													
کد استقرار													
کد پستی واحد													
شهرستان واحد													
استان واحد													
نام واحد													
استان آزمایشگاه معتمد													
نام آزمایشگاه معتمد													
تاریخ نمونه برداری													
ردیف													

عملکرد یکساله آزمایشگاه معتمد - بخش فلزات

توضیحات	مشخصات واحد مورد پایش												
	عرض جغرافیایی نقطه نمونه برداری N	طول جغرافیایی نقطه نمونه برداری E	محل نمونه برداری	کد استقرار	کد پستی واحد	شهرستان واحد	استان واحد	نام واحد	استان آزمایشگاه معتمد	نام آزمایشگاه معتمد	تاریخ نمونه برداری	ردیف	
TI (ppm)													
Sn (ppm)													
Sb (ppm)													
Zn (ppm)													
V (ppm)													
Se (ppm)													
Pb (ppm)													
Ni (ppm)													
Mo (ppm)													
Mn (ppm)													
Li (ppm)													
Hg (ppm)													
Fe (ppm)													
Cu (ppm)													
Cr (ppm)													
Co (ppm)													
Cd (ppm)													
Be (ppm)													
Ba (ppm)													
B (ppm)													
As (ppm)													
Al (ppm)													
Ag (ppm)													
محل تخلیه پساب													
دبی پساب (lit/sec)													

عملکرد یکساله آزمایشگاه معتمد - بخش هیدروکربنهای نفتی و سموم

توضیحات	مشخصات واحد مورد پایش											
	عرض جغرافیایی نقطه نمونه برداری N	طول جغرافیایی نقطه نمونه برداری E	محل نمونه برداری	کد استقرار	کد پستی واحد	شهرستان واحد	استان واحد	نام واحد	استان آزمایشگاه معتمد	نام آزمایشگاه معتمد	تاریخ نمونه برداری	ردیف
Endosulfan (ppb)												
HCB(ppb)												
Lindane(ppb)												
Aldrin (ppb)												
P,P'-DDT (ppb)												
Heptachlor (ppb)												
Dieldrin (ppb)												
Endrin (ppb)												
PCB180 (ppb)												
PCB138 (ppb)												
PCB153 (ppb)												
PCB118 (ppb)												
PCB101 (ppb)												
PCB44 (ppb)												
PCB52 (ppb)												
PCB28 (ppb)												
Naphthalene (ppb)												
Benzo(a)Pyrene (ppb)												
Benzo(b)Fluoranthene (ppb)												
Chrysene(ppb)												
Pyrene (ppb)												
Fluoranthene(ppb)												
Anthracene (ppb)												
Phenanthrene (ppb)												
Fluorene (ppb)												
Acenaphthene (ppb)												
Acenaphthylene (ppb)												

عملکرد یکساله آزمایشگاه معتمد – بخش بیولوژی

۱۰۲-۶-۷/۴-ف

توضیحات	مشخصات واحد مورد پایش							استان آزمایشگاه معتمد	نام آزمایشگاه معتمد	تاریخ نمونه برداری	ردیف			
	باکتری باسیلوس استاروتروفیلوس (بسماند بی خطر شده)	باکتری باسیلوس استاروتروفیلوس (ویال)	باکتری باسیلوس سوبتیلیس (بسماند بی خطر شده)	باکتری باسیلوس سوبتیلیس (ویال)	کلیرم کل در ۱۰۰ میلی لیتر	کلیرم گوارشی در ۱۰۰ میلی لیتر	عرض جغرافیایی نقطه نمونه برداری N					طول جغرافیایی نقطه نمونه برداری E	محل نمونه برداری	کد استقرار

عملکرد یکساله آزمایشگاه معتمد - بخش خاک

توضیحات	مشخصات واحد مورد پایش												
	HCO ₃ (mg / lit) در عصاره اشباع	SO ₄ (mg / lit) در عصاره اشباع	Cl (mg / lit) در عصاره اشباع	K (mg / lit) در عصاره اشباع	Na (mg / lit) در عصاره اشباع	Mg (mg / lit) در عصاره اشباع	Ca (mg / lit) در عصاره اشباع	ماسه (%)	سیلت (%)	رس (%)	کل مواد خشتی شونده	افت حرارتی (%)	مواد آلی (%)
چگالی ذرات (g/cm3)													
EC (μs / cm)													
pH													
درصد اشباع (%)													
درصد رطوبت (%)													
عرض جغرافیایی نقطه نمونه برداری N													
طول جغرافیایی نقطه نمونه برداری E													
محل نمونه برداری													
کد استقرار													
کد پستی واحد													
شهرستان واحد													
استان واحد													
نام واحد													
استان آزمایشگاه معتمد													
نام آزمایشگاه معتمد													
تاریخ نمونه برداری													
ردیف													

فرم تعیین پایه آزمایشگاه های معتمد سازمان حفاظت محیط زیست

تاریخ:

بررسی کننده:

نام استان:

نام معتمد:

عواملی که منجر به عدم دریافت پایه بالاتر شده است	پایه قابل احراز	حداقل شرایط اخذ پایه در هر یک از عوامل موثر در هر گروه تخصصی						پایه	گروه تخصصی
		محل آزمایشگاه (ماده ۸)	تعداد پارامتر (ماده ۷)	نیروهای متخصص (ماده ۶)			سابقه (سال) (ماده ۵)		
				سایر افراد	افراد فنی	مسئول فنی			
		☐ امتیاز ۳ ☐ تبصره ۲	☐ ۲ امتیاز از ۱۹ امتیاز	نیازی ندارد	☐ ۱ نفر ۱ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۲	☐ ۱ نفر ۲ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۱	☐ صفر	۳	فیزیکی شیمیایی
		☐ ۴/۵ امتیاز ☐ تبصره ۲	☐ ۷ امتیاز از ۱۹ امتیاز	☐ ۱ نفر ۱ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۳	☐ ۱ نفر ۲ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۲	☐ ۱ نفر ۳ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۱	☐ یک	۲	
		☐ ۷ امتیاز ☐ تبصره ۲	☐ ۱۲ امتیاز از ۱۹ امتیاز ☐ تبصره ۳	☐ ۲ نفر ۲ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۳	☐ ۲ نفر ۳ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۲	☐ ۱ نفر ۴ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۱	☐ سه	۱	
		☐ ۲ امتیاز ☐ تبصره ۲	☐ ۱ ردیف	نیازی ندارد	☐ ۱ نفر ۱ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۲	☐ ۱ نفر ۲ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۱	☐ صفر	۳	بیولوژی
		☐ ۳ امتیاز ☐ تبصره ۲	☐ ۲ ردیف	☐ ۱ نفر ۱ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۳	☐ ۱ نفر ۲ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۲	☐ ۱ نفر ۳ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۱	☐ یک	۲	
		☐ ۴ امتیاز ☐ تبصره ۲	۲ ردیف و ۲ پارامتر ☐ دو غیر اجباری	☐ ۲ نفر ۲ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۳	☐ ۲ نفر ۳ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۲	☐ ۱ نفر ۴ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۱	☐ سه	۱	
		☐ ۲ امتیاز	☐ ۷ امتیاز از ۵۲ امتیاز	نیازی ندارد	☐ ۱ نفر ۱ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۲	☐ ۱ نفر ۲ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۱	☐ صفر	۳	هوا و صدا
		☐ ۳ امتیاز	☐ ۲۰ امتیاز از ۵۲ امتیاز	☐ ۱ نفر ۱ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۳	☐ ۱ نفر ۲ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۲	☐ ۱ نفر ۳ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۱	☐ یک	۲	
		☐ ۴ امتیاز	☐ ۳۰ امتیاز از ۵۲ امتیاز	☐ ۲ نفر ۲ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۳	☐ ۲ نفر ۳ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۲	☐ ۱ نفر ۴ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۱	☐ سه	۱	

فرمت نظارت بر عملکرد آزمایشگاه معتمد در محل اندازه گیری

- ۱ - نام آزمایشگاه معتمد :
- ۲ - شماره و تاریخ نامه اعلام زمان نمونه برداری :
- ۳ - نام استان مورد پایش :
- ۴ - نام صنعت مورد نظر :
- ۵ - نام نماینده صنعت :
- ۶ - نام واحد (داخلی) مورد پایش :
- ۷ - نام خروجی (دودکش، محیط، تصفیه خانه) مورد پایش :
- ۸ - پارامترهای ذکر شده در نامه جهت اندازه گیری :
- ۹ - تاریخ نمونه برداری :
- ۱۰ - ساعت ورود کارشناسان دفتر پایش فراگیر / اداره کل :
- ۱۱ - اسامی کارشناسان ناظر دفتر پایش فراگیر / اداره کل :
- ۱۲ - ساعت ورود کارشناسان آزمایشگاه معتمد :
- ۱۳ - نحوه هماهنگی جهت ورود کارشناسان اعزامی آزمایشگاه معتمد به واحد مورد پایش :
- ۱۴ - اسامی کارشناسان اعزامی از آزمایشگاه معتمد و نحوه احراز هویت ایشان :
- ۱۵ - بررسی دستگاه های پرتابل آزمایشگاه معتمد :
  - مدل دستگاه آنالیز کننده :
  - شماره سریال دستگاه آنالیز کننده :
  - کنترل گواهی کالیبراسیون دستگاه آنالیز کننده :
  - بررسی سنسورها و تاریخ انقضای آنها :
- ۱۶ - بررسی وضعیت فرآیند صنعت :
- ۱۷ - زمان شروع نمونه برداری :
- ۱۸ - تعیین نوع نمونه :
- ۱۹ - ذکر محل نمونه برداری :
- ۲۰ - تعداد نقاط نمونه برداری :
- ۲۱ - نحوه فعالیت صنعت در زمان مراجعه :
- ۲۲ - نحوه مناسب ثبت داده های برداشت شده :
- ۲۳ - بررسی عملکرد کارشناس اعزامی از آزمایشگاه معتمد :
  - داشتن مهارت لازم جهت انجام کار با تجهیزات نمونه برداری :
  - انجام نمونه برداری از مکان مناسب :
  - برداشت نمونه واقعی از مکان نمونه برداری :
  - رعایت شرایط استاندارد انتقال نمونه :
- ۲۴ - پارامترهای پایش شده :
- ۲۵ - زمان پایان نمونه برداری :
- ۲۶ - دریافت اطلاعات و مستندات پایش انجام شده :
- ۲۷ - ساعت خروج کارشناسان آزمایشگاه معتمد :
- ۲۸ - ساعت خروج کارشناسان دفتر پایش فراگیر / اداره کل :

فرمت بازدید از مکان آزمایشگاه معتمد جهت نظارت

- ۱ - صحت آدرس آزمایشگاه معتمد : دارد ندارد
- ۲ - مطابقت پارامترهای مورد سنجش توسط آزمایشگاه معتمد با گواهینامه دارد ندارد
- ۳ - مطابقت پرسنل آزمایشگاه با اطلاعات ارائه شده در پرونده دارد ندارد
- ۴ - مطابقت مشخصات تجهیزات با موارد درج شده در پرونده دارد ندارد
- ۵ - گواهی کالیبراسیون دستگاه ها : دارد ندارد
- ۶ - مطابقت مساحت آزمایشگاه با اطلاعات درج شده در پرونده دارد ندارد
- ۷ - موارد درخواستی کارشناس پرونده :
- ۸ - بررسی روش ها، مواد، استانداردها و لوازم مورد استفاده جهت آنالیز و شرایط محیطی :
- ۹ - بررسی مستندات قراردادهای خوداظهاری و نتایج پایش های انجام گرفته از صنایع :
- ۱۰ - تعیین پارامتر جهت تست کنترلی :
- ۱۱ - ارسال نتایج مطابقتی از اداره کل به دفتر پایش فراگیر خیر خیر مطابقت ندارد
- نمونه مجهول تحویل گردیده است بلی
- تست عملی انجام شده است بلی
- مطابقت نتایج تست مقایسه ای مطابقت دارد

سازمان حفاظت محیط زیست

فرم صورتجلسه انجام پایش خوداظهاری

(در ۳ نسخه مشابه امضا شود)

۱۰/۰۲-۴/ف

تاریخ: .....

ساعت ورود: .....

ساعت خروج: .....

نام آزمایشگاه معتمد: ..... نام واحد مورد پایش: .....
(در صورت همکار بودن، نام آزمایشگاه اصلی: .....)

بدینوسیله اعلام می گردد عملیات پایش خوداظهاری در تاریخ و ساعت فوق الذکر، توسط آزمایشگاه معتمد فوق و در محل واحد یاد شده:
انجام گرفته است انجام نگرفته است

تعداد مکانهای پایش شده

تعداد پایش دودکش - گاز	
تعداد پایش دودکش - ذرات	
تعداد پایش پساب	
تعداد پایش صوت	
تعداد پایش هوای محیط	
سایر (.....)	

علت عدم انجام خوداظهاری:

.....
.....
.....
سایر توضیحات: .....
.....
.....

<p>نماینده واحد مورد پایش*:</p> <p>.....</p> <p>سمت نماینده واحد:</p> <p>.....</p> <p>شماره تماس (ترجیحاً همراه) نماینده واحد:</p> <p>.....</p> <p>امضاء</p>	<p>نماینده(های) آزمایشگاه معتمد:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>شماره تماس (ترجیحاً همراه) مسئول تیم آزمایشگاه:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>امضاء</p>
<p>نماینده اداره کل (در صورت حضور): ..... امضاء:</p>	

تذکرات:

- در درج تاریخ و ساعت کمال دقت را داشته باشید.

* در صورت عدم حضور مسئولین واحد مورد پایش، احدی از پرسنل واحد (کارشناس، نگهبان، ...) نسبت به تکمیل برگه اقدام فرمایند.

فرم کالیبراسیون تجهیزات

فرم کالیبراسیون تجهیزات بخش هوا - منابع سیار

ردیف	نام دستگاه	مدت زمان مورد نیاز جهت کالیبره دستگاه
۱	سنجش گازهای محیطی	یکساله
۲	کالیبراتور دستگاه سنجش صدای محیطی	یکساله
۳	سنجش گازهای خروجی از آگزوز خودرو	یکساله
۴	سنجش تیرگی خودروهای دیزلی	یکساله
۵	کالیبراتور پاکت پمپ	یکساله

فرم اطلاعات دوره کالیبراسیون تجهیزات بخش هوا - منابع ثابت

ردیف	نام دستگاه	مدت زمان مورد نیاز جهت کالیبره دستگاه
۱	سنجش ذرات خروجی دودکش Sick 502	یکساله
۲	سنجش گازهای خروجی از دودکش TESTO 350x1	یکساله
۳	سنجش گازهای خروجی از دودکش KIGAZ 300	یکساله
۴	رطوبت سنج TESTO	یکساله

فرم اطلاعات دوره کالیبراسیون تجهیزات بخش شیمی

ردیف	نام دستگاه	مدت زمان مورد نیاز جهت کالیبره دستگاه
۱	ترازو	یکساله
۲	کوره	یکساله
۳	آون	یکساله
۴	اسپکتروفتومتر	یکساله
۵	انکوباتور	یکساله
۶	یخچال	یکساله

فرم اطلاعات دوره کالیبراسیون تجهیزات بخش بیولوژی

ردیف	نام دستگاه	مدت زمان مورد نیاز جهت کالیبره دستگاه
۱	انکوباتور	یکساله
۲	بن ماری	یکساله
۳	اتو کلاو	یکساله
۴	ترازو	یکساله
۵	آون	یکساله

فرم اطلاعات دوره کالیبراسیون تجهیزات بخش آماده سازی نمونه

ردیف	نام دستگاه	مدت زمان مورد نیاز جهت کالیبره دستگاه
۱	دستگاه فریز درایر	سالیانه
۲	ترازو	سالیانه
۳	آب مقطرگیری دیونیزه	سالیانه
۴	آون	سالیانه
۵	یخچال	سالیانه
۶	فریزر	سالیانه

فرم اطلاعات دوره کالیبراسیون تجهیزات بخش خاک

ردیف	نام دستگاه	مدت زمان مورد نیاز جهت کالیبره دستگاه
۱	ترازو دو صفر	سالیانه
۲	ترازو سه صفر	سالیانه
۳	آون	سالیانه
۴	کوره	سالیانه
۵	pH متر	سالیانه
۶	EC متر	سالیانه

فرم اطلاعات دوره کالیبراسیون تجهیزات بخش فلزات سنگین

ردیف	نام دستگاه	مدت زمان مورد نیاز جهت کالیبره دستگاه
۱	دستگاه جذب اتمی و کلیه دستگاههای آنالیز دستگاهی مرتبط	بر حسب نظر کاربر دستگاه توسط شرکت فروشنده چک شوند
۲	دستگاه مایکروویو	بر حسب نظر کاربر دستگاه توسط شرکت فروشنده چک شوند
۳	pH متر	سالانه
۴	ترازو	سالانه
۵	آون	سالانه
۶	یخچال	سالانه
۷	حمام شنی	سالانه
۸	هیتر	سالانه
۹	آب خالص ساز	سالانه
۱۰	حمام اولتراسونیک	سالانه

فرم اطلاعات دوره کالیبراسیون تجهیزات بخش ترکیبات نفتی و سموم

ردیف	نام دستگاه	مدت زمان مورد نیاز جهت کالیبره دستگاه
۱	ترازو	یک ساله
۲	روتاری	یک ساله
۳	آون	یک ساله
۴	کوره	یک ساله
۵	حمام اولتراسونیک	یک ساله
۶	GC(MS-FID-ECD)	یک ساله

فرم نحوه گزارش دهی نتایج خوداظهاری توسط آزمایشگاه های معتمد

به منظور یکسان سازی گزارش پایش های صورت گرفته در قالب طرح خوداظهاری توسط آزمایشگاه های معتمد ، کلیه آزمایشگاه های معتمد موظفند گزارشات پایش را به ترتیب ذیل تنظیم و به منظور رعایت ماده ۱۹۰ قانون برنامه پنجم توسعه در قالب لوح فشرده به ادارات کل ارائه نمایند.

۱- عنوان گزارش، نام صنعت، نام معتمد، آدرس و شماره تماس طرفین ، شماره و تاریخ قرارداد ، تاریخ گزارش، نوبت گزارش

۲- نامه درخواست خوداظهاری صنعت از آزمایشگاه معتمد

۳- تصویر گواهینامه آزمایشگاه معتمد، تصویر تفاهم نامه فیما بین و تصویر گواهینامه آزمایشگاه همکار (در صورت وجود همکار)

۴- تصویر گواهی کالیبراسیون تجهیزات مورد استفاده

۵- معرفی عمومی واحد و فرایندهای اصلی، و نکات برجسته و مسائل خاص یا تصاویر

۶- تصویر یا کروکی موقعیت صنعت و نمایش محل نمونه برداری ها بر روی آن

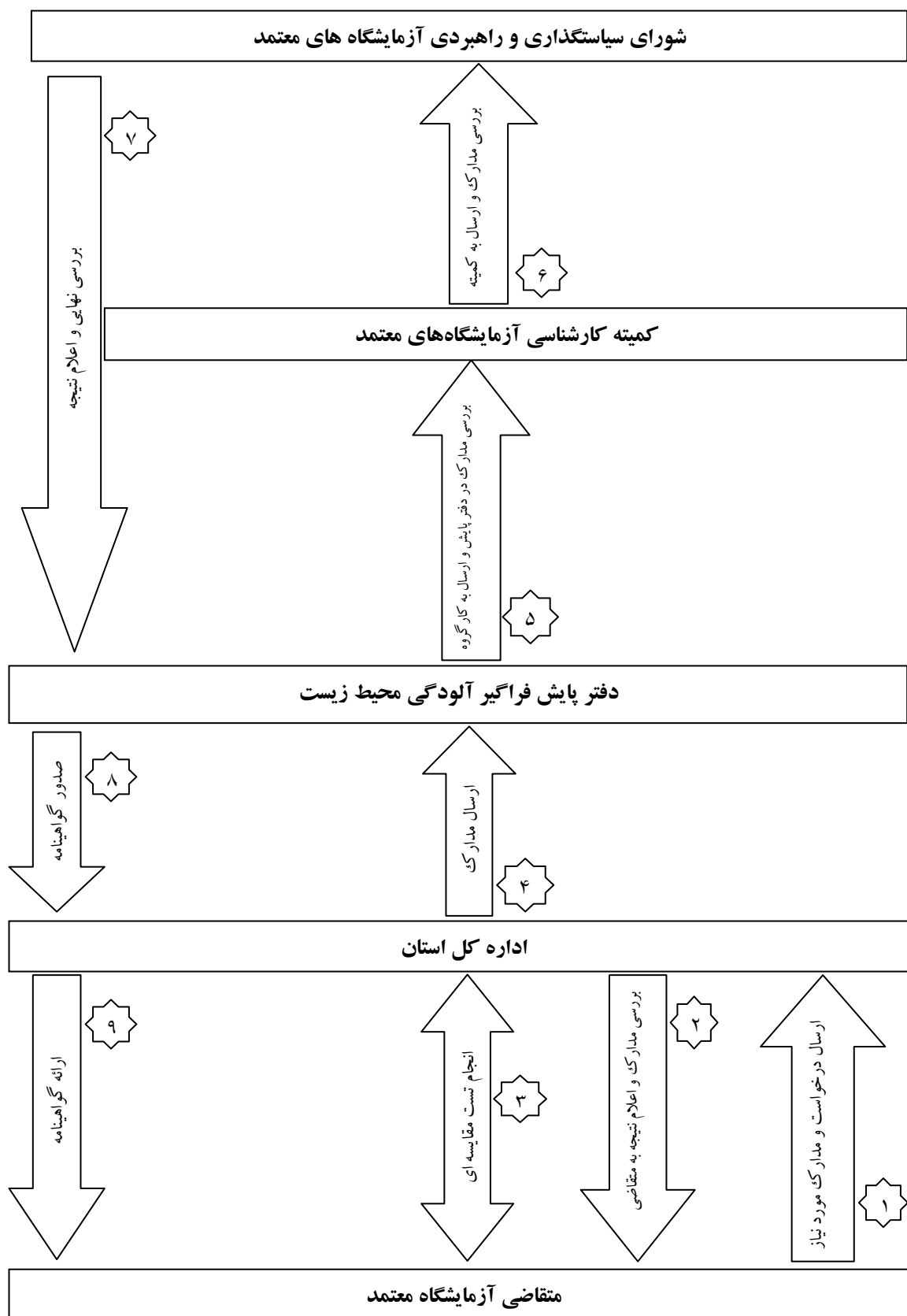
۷- نتایج تست در قالب فرمتهای مورد تایید سازمان (فرمهای ۱ تا ۳)

۸- صورتجلسه حضور در محل پایش با تایید نماینده صنعت و نماینده سازمان (در صورت حضور)

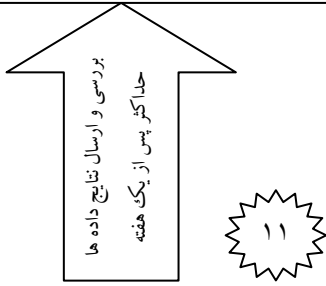
فرم گزارش خود اظهاری و پایش بی خطر سازی پسماندهای پزشکی

- ۱ - مشخصات عمومی مراکز درمانی پزشکی
  - نام مرکز:
  - آدرس/تلفن:
  - نوع مالکیت: خصوصی دولتی خیریه نظامی سایر
  - نام دانشگاه وابسته یا تحت پوشش
  - نام مدیر مرکز:
- ۲ - تاریخ پایش: ۳- آزمایشگاه پایش کننده (سازمان / معتمد):
- ۴ - وضعیت بیمارستان در خصوص نصب دستگاه بی خطر ساز:
  - موجود و فعال می باشد موجود و غیر فعال می باشد موجود نمی باشد در دست اقدام
- ۵ - مشخصات دستگاه بی خطر ساز:
  - نوع/مدل
  - مشخصات شرکت تولید کننده/وارد کننده
  - تاریخ تحویل / نصب و راه اندازی
  - وضعیت خرید کن
  - دامنه عوامل موثر در فرایند بی خطر سازی (دما، فشار، طوع موج و سایر)
  - حجم دستگاه
- ۶ - وضعیت تفکیک پسماندهای پزشکی در مرحله تولید مطابق با دستورالعمل
  - می باشد نمی باشد
- ۷ - وضعیت پسماندهای پزشکی در محل نگهداری مطابق با دستورالعمل
  - می باشد نمی باشد
- ۸ - روش بی خطر سازی پسماندهای عفونی مراکز پزشکی
  - روش بخار شیمیایی گرمای خشک سایر (ذکر نوع روش)
- ۹ - در صورت استفاده از روش شیمیایی ذکر نام و مقدار ماده شیمیایی مصرفی در هر سیکل
- ۱۰ - مقدار حجم دستگاه بی خطر ساز با میزان پسماندهای تولیدی بیمارستان
  - متناسب می باشد متناسب نمی باشد
- ۱۱ - نوع اندیکاتورهای بیولوژیک مورد استفاده
  - باسیلوس استئارو ترموفیلوس باسیلوس سوبتیلیس سایر
- ۱۲ - بررسی مستندات مربوط به فرآیند بی خطر سازی
  - مستندات ثبت (فشار، دما و...) در حافظه یا پرینت مربوط به فرایند بی خطر سازی
  - مستندات استفاده از شاخص های شیمیایی برای هر سیکل کاری
  - مستندات انجام کالیبراسیون دستگاه حداقل سالی یکبار (تاریخ انجام کالیبراسیون)
  - مستندات ثبت توزین پسماند
- ۱۳ - میزان خرابی دستگاه در سال و میزان غیرفعال شدن آن در هر بار خرابی (دفعات سرویس و نگهداری)
- ۱۴ - روش دفن پسماندهای پزشکی
  - دفن بهداشتی: زباله سوزها: روش محفظه سازی: سایر

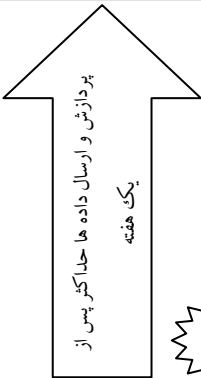

* این نمودار با فرض تائید مراحل مختلف ترسیم گردیده است

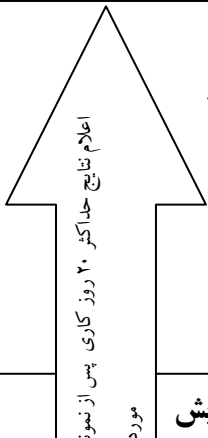
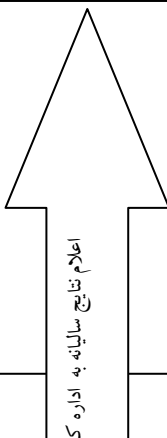
معاونت محیط زیست انسانی

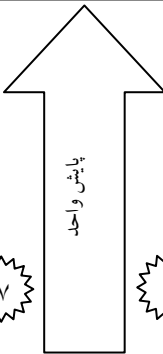
دفتر پایش فراگیر آلودگی محیط زیست

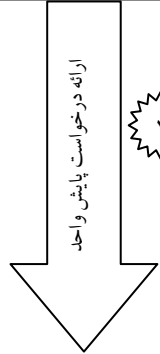
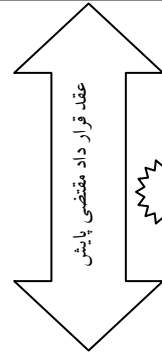
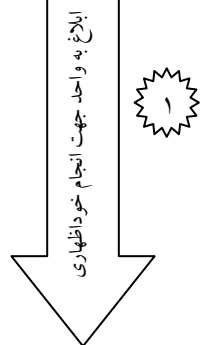
اداره کل حفاظت محیط زیست استان

واحد مورد پایش

اعلام برنامه ۱۰ روزه پایش به اداره کل و دفتر پایش

آزمایشگاه معتمد

فرم‌ها

توضیحات:

- **عناوین فرم‌ها به شرح زیر می باشد.**
  - ۱- فرم درخواست دریافت گواهینامه آزمایشگاه معتمد سازمان حفاظت محیط زیست (۱/۰۲-۴/ف)
  - ۲- فرم ارزیابی آزمایشگاه معتمد (۲/۰۲-۴/ف)
  - ۳- فرم مشخصات پرسنلی (۳/۰۲-۴/ف)
  - ۴- فرم‌های پارامترهای مورد درخواست در گروه‌های تخصصی (۴/۰۲-۴/ف)
  - ۵- فرم‌های اعلام نتایج آزمایشگاه معتمد (۵/۰۲-۴/ف)
  - ۶- فرم‌های عملکرد یکساله آزمایشگاه معتمد (۶/۰۲-۴/ف)
  - ۷- فرم تعیین پایه آزمایشگاه معتمد (۷/۰۲-۴/ف)
  - ۸- فرم نظارت بر عملکرد آزمایشگاه در محل اندازه‌گیری (۸/۰۲-۴/ف)
  - ۹- فرم بازدید از مکان آزمایشگاه معتمد جهت نظارت (۹/۰۲-۴/ف)
  - ۱۰- فرم صورتجلسه انجام پایش خوداظهاری (۱۰/۰۲-۴/ف)
  - ۱۱- فرم اطلاعات کالیبراسیون تجهیزات (۱۱/۰۲-۴/ف)
  - ۱۲- فرم نحوه گزارش دهی نتایج خوداظهاری توسط آزمایشگاه‌های معتمد (۱۲/۰۲-۴/ف)
  - ۱۳- فرم گزارش خوداظهاری و پایش بی‌خطر سازی پسماندهای پزشکی (۱۳/۰۲-۴/ف)
- **کلیه فرم‌های فوق‌الذکر می‌بایستی به امضاء مدیرعامل شرکت متقاضی و یا نماینده تام‌الاختیار وی و یا نماینده معرفی شده از سوی سازمان‌ها و نهادهای دولتی عمومی و ... رسیده و ممهور به مهر آن شرکت، سازمان، نهاد و... گردد.**
  - **در سربرگ آزمایشگاه معتمد درج مشخصات زیر الزامی است :**
    - ۱- نام آزمایشگاه
    - ۲- آدرس آزمایشگاه
    - ۳- تلفن و نمابر آزمایشگاه
    - ۴- پست الکترونیکی آزمایشگاه
    - ۵- آدرس اینترنتی آزمایشگاه
    - ۶- کد پستی آزمایشگاه
  - **نتایج در فرم سربرگ دار آزمایشگاه معتمد اعلام گردد.**

فرم درخواست دریافت گواهینامه آزمایشگاه معتمد سازمان حفاظت محیط زیست

نام آزمایشگاه:

دولتی خصوصی تعاونی سایر

وابسته به (وزارتخانه، سازمان، نهاد، شهرداری ها و.....) با ذکر نام نوشته شود. _____

سال تاسیس:

وضعیت تملک: استیجاری ملکی دولتی

مساحت آزمایشگاه (مترمربع):

سکوبندی (متر):

زمینه فعالیت مورد تقاضا:

الف: گروه فیزیکو شیمیایی: ب: گروه بیولوژی: ج: گروه هوا و صدا:

آدرس:

تلفن: _____   نمایر: _____   تلفن همراه مدیر عامل: _____

آدرس پست الکترونیک:

نام مدیر عامل شرکت:

مهر و امضاء

اینجانب متعهد می گردم که کلیه موارد مندرج در "آیین نامه خود اظهاری در پایش آلودگی محیط زیست و شیوه نامه های آزمایشگاه های معتمد" را مطالعه نموده و موظف به رعایت آنها می باشم و در صورت مشاهده هر گونه تخلف طبق قوانین و مقررات موجود در مجموعه با این آزمایشگاه برخورد خواهد گردید.

فرم ارزیابی آزمایشگاه های معتمد

نام شرکت:

ردیف	موارد در خواستی	کامل ناقص	نظریه کارشناس استان (بررسی شده)	نظریه کارشناس آزمایشگاه مرجع
۱	سوابق علمی و تجربی مرکز متقاضی به لحاظ فعالیتهای انجام شده			
۲	کاتالوگ یا بروشور دستگاه های مورد استفاده			
۳	اساسنامه و روزنامه رسمی که نام شرکت در آن قید شده باشد و در موضوع فعالیت شرکت اندازه گیری آلاینده های زیست محیطی نیز عنوان شده باشد (در مورد شرکت های خصوصی)			
۴	دستورالعمل انجام کار با دستگاههای مورد استفاده			
۵	روش کار انجام آزمایشات و استاندارد مورد استفاده			
۶	ارائه مجوز یا گواهی نامه های دریافتی از سازمانهای معتبر دیگر (در صورت دریافت)			
۷	لیست تجهیزات آزمایشگاهی با ذکر مدل و شماره سریال آنها			
۸	اصل فاکتور خرید دستگاهها (برای مراکز خصوصی)			
۹	ارایه تصویر مدارک تحصیلی پرسنل و سوابق علمی و تجربی آنها			
۱۰	ارائه گواهی لازم مبنی بر اعتبار دستگاههای مورد استفاده			

بر اساس بررسی های انجام شده وفق شیوه نامه آزمایشگاه معتمد و دستور العمل های مربوطه پس از بررسی مدارک در تاریخ _____ از آن شرکت / موسسه _____ واقع در _____ که متقاضی تاسیس آزمایشگاه معتمد سازمان در زمینه آب / هوا/ صدا می باشد بازدید بعمل آمد و به لحاظ شکلی (ظاهری) مثبت/منفی ارزیابی می گردد لذا می توان مرحله تست (سنجش) را انجام داد/نداد.

مدیر کل استان

کارشناس محیط زیست استان

مشخصات پرسنلی

گروه تخصصی			سمت	سابقه کار	رشته تحصیلی	مقطع تحصیلی	اسامی پرسنل	ردیف
هوا و صدا	بیولوژی	فیزیکو شیمیایی						

مهر و امضاء :

فرم پارامترهای مورد درخواست در گروه های تخصصی
 ۱- گروه تخصصی فیزیکو شیمیایی

ار تقاء	تمدید	صدور	تجهيزات مورد استفاده	روش استاندارد آزمایشات	پارامترهای مورد درخواست
					BOD ₅
					COD
					DO
					pH
					رنگ
					دما
					مواد مغذی (نترات، نیتريت، آمونیاك، فسفات)
					TSS
					TDS
					سولفيد
					سولفيت
					سيانيد
					فل
					فلورايد
					كدورت
					Ca ⁺
					Mg ⁺
					سولفات
					كلرايد
					كلر آزاد
					چربي و روغن
					دترجنتها
					درصد رطوبت خاك
					درصد اشباع خاك
					pH خاك
					EC خاك
					مواد آلي خاك
					افت حرارتي خاك
					TNV خاك
					چگالي ذرات خاك
					بافت خاك
					كلرايد در عصاره اشباع خاك
					سولفات در عصاره اشباع خاك
					بيكربنات در عصاره اشباع خاك
					كلسيم در عصاره اشباع خاك

فرم پارامترهای مورد درخواست در گروه های تخصصی
 ۱- گروه تخصصی فیزیکو شیمیایی

ار تقاء	تمدید	صدور	تجهیزات مورد استفاده	روش استاندارد آزمایشات	پارامترهای مورد درخواست
					منیزیم در عصاره اشباع خاک
					سدیم در عصاره اشباع خاک
					پتاسیم در عصاره اشباع خاک
					Ag در نمونه های محلول و یا جامد
					Al در نمونه های محلول و یا جامد
					As در نمونه های محلول و یا جامد
					B در نمونه های محلول و یا جامد
					Ba در نمونه های محلول و یا جامد
					Be در نمونه های محلول و یا جامد
					Cd در نمونه های محلول و یا جامد
					Co در نمونه های محلول و یا جامد
					Mn در نمونه های محلول و یا جامد
					Cu در نمونه های محلول و یا جامد
					Fe در نمونه های محلول و یا جامد
					Hg در نمونه های محلول و یا جامد
					Li در نمونه های محلول و یا جامد
					Mo در نمونه های محلول و یا جامد
					Ni در نمونه های محلول و یا جامد
					Pb در نمونه های محلول و یا جامد
					Se در نمونه های محلول و یا جامد
					V در نمونه های محلول و یا جامد
					Zn در نمونه های محلول و یا جامد
					Cr در نمونه های محلول و یا جامد
					Sb در نمونه های محلول و یا جامد
					Sn در نمونه های محلول و یا جامد
					Tl در نمونه های محلول و یا جامد
					ترکیبات آروماتیک
					سموم کلره
					PCB
					سایر

فرم پارامترهای مورد درخواست در گروه های تخصصی
 ۲- گروه تخصصی بیولوژی

پارامترهای مورد درخواست	روش استاندارد آزمایشات	تجهیزات مورد استفاده	صدور	تمدید	ارتقاء
توتال کلیفرم					
فکال کلیفرم					
باسیلوس استتاروترموفیلوس					
باسیلوس سوبتیلیس					

فرم پارامترهای مورد درخواست در گروه های تخصصی

۳- گروه هوا و صدا

ارتقاء	تمدید	صدور	تجهیزات مورد استفاده	روش استاندارد آزمایشات	منابع مورد سنجش			پارامترهای مورد درخواست
					هوای محیط	اگزوز خودروها	خروجی صنایع	
								O ₂
								CO ₂
								CO
								NO
								NO ₂
								NO _x
								SO ₂
								H ₂ S
								H ₂ SO ₄
								NH ₃
								HCL
								دیوکسین و فوران
								CF ₂
								CS ₂
								F ₂
								HCN
								HF
								هیدروکربن ها
								فلزات سنگین
								ذرات معلق
								O ₃
								PM ₁₀
								PM _{2.5}
								BTEX
								λ
								HC
								بنزو آلفا پیرن
								Leq _{30min}
								امواج رادیویی
								سرب
								سایر

مهر امضاء :

فرم اعلام نتایج آزمایشگاه معتمد

نام آزمایشگاه :

نام واحد مورد پایش:	مکان نمونه برداری :	استان:	شهرستان:
آدرس واحد مورد پایش :	تلفن:	کد پستی:	
محل نمونه برداری (نقطه / ایستگاه):	طول جغرافیایی:	عرض جغرافیایی:	
محل تخلیه پساب (نوع منبع پذیرنده):			
نوع نمونه (*): ☐ پساب و فاضلاب ☐ منابع آب ☐ هوای محیط ☐ صدا ☐ خاک ☐ پسماند (عفونی) ☐ سایر ☐			

ردیف	تاریخ نمونه برداری	تاریخ دریافت نمونه	تاریخ آزمایش	فاکتور	واحد	مقدار	روش انجام آزمون

کارشناس نمونه بردار: آزمایش کننده: تایید کننده: تصویب کننده:

آدرس و کد پستی آزمایشگاه معتمد:

تلفن و نمابر:

* جهت اعلام نتایج آزمایشگاه معتمد در بخش آلودگی هوا - منابع ثابت از فرم های شماره ف/۴-۵-۲/۰۲ و ف/۴-۵-۳/۰۲ استفاده گردد.

فرم اعلام نتایج آزمایشگاه معتمد
بخش سنجش آلودگی هوا-منابع ثابت

۲/۰۲-۵-۴/ف

فاکتور های مورد سنجش و نتایج آزمایش																	نام دستگاه	محل نمونه برداری	تاریخ نمونه برداری	ردیف	
Fuel	Tg	Ta	Vg	Dk	Eff g	E-air	H ₂	NH ₃	HCl	SO ₂	H ₂ S	NOx	NO	CO	CO ₂	O ₂					
-	°C	°C	m/s	Cm	%	%	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm	%	%				
																	غلظت تصحیح شده :				
ارتفاع محل نمونه برداری از محل ورود گازها :				ارتفاع دودکش از محل ورود گازها :				عرض جغرافیایی :				طول جغرافیایی :									
امضاء:				مدیر ارشد :				نام و نام خانوادگی مسئول فنی :				نام و نام خانوادگی کارشناسان :									
توضیحات:																					
آدرس مشتری :																					
تلفن :										آدرس :											

تبصره: تکمیل کلیه اطلاعات جدول فوق و ارائه آنها در گزارش توسط آزمایشگاه معتمد الزامی می باشد

فرم اعلام نتایج آزمایشگاه معتمد
بخش سنجش آلودگی هوا - منابع ثابت

۰۲/۳-۵-۴/ف

فاکتور های مورد سنجش و نتایج آزمایش													نام دستگاه	دودکش نمونه برداری	تاریخ نمونه برداری	شماره					
Dust (Dry)	Dust (Wet)	P _{dyn}	P _{st}	P _{am}	Dust weight	Sampling time	Volume metered	Vg	Tg	relative humidity	Traverse points	Dk									
Mg/Nm ³	Mg/Nm ³	mbar	mbar	mbar	Mg	Min	m ³	m/s	°C	%		Cm									
ارتفاع محل نمونه برداری از محل ورود ذرات:				ارتفاع دودکش از محل ورود ذرات:				ارتفاع از سطح دریا:			عرض جغرافیایی:			طول جغرافیایی:							
نام و نام خانوادگی کارشناسان :													نام و نام خانوادگی مسئول فنی :			مدیر ارشد :			امضاء:		
توضیحات:																					
آدرس مشتری :																					
آدرس : ..... تلفن : ..... ، فاکس :																					

تبصره: تکمیل کلیه اطلاعات جدول فوق و ارائه آنها در گزارش توسط آزمایشگاه معتمد الزامی می باشد

فرم عملکرد یکساله آزمایشگاه معتمد - بخش هوا - منابع ثابت

توضیحات																										
ذرات دودکش (mg / m3)																										
دی اکسین و فوران (ppt)																										
هیدرو کربن ها (ppm)																										
فزرات سنگین (ppm)																										
HF(mg / m3)																										
HCN (ppm)																										
S2C (ppm)																										
F2C (ppm)																										
F2 (ppm)																										
HCl (ppm)																										
NH3 (ppm)																										
H ₂ SO ₄																										
H ₂ S (ppm)																										
SO ₂ (ppm)																										
NOx (ppm)																										
NO (ppm)																										
CO (ppm)																										
O ₂ (%)																										
CO ₂ (%)																										
رطوبت (%)																										
هوای اضافی (%)																										
سرعت گاز (m/s)																										
قطر دودکش (cm)																										
اختلاف وزن تبلیر (mg/l)																										
دما(درجه سانتی گراد)																										
فشار (mbar)																										
Time Average (minute)																										
Fuel																										
مشخصات واحد مورد پایش																										
نوع منطقه نمونه برداری																										
عرض جغرافیایی نقطه نمونه برداری N																										
طول جغرافیایی نقطه نمونه برداری E																										
محل نمونه برداری																										
کد استقرار																										
کد پستی واحد																										
شهرستان واحد																										
استان واحد																										
نام واحد																										
استان آزمایشگاه معتمد																										
نام آزمایشگاه معتمد																										
تاریخ نمونه برداری																										
ردیف																										

فرم عملکرد یکساله آزمایشگاه معتمد - بخش هوای محیط و صدا

توضیحات	امواج رادیویی ( )	بنز و آلتیرین (ppb)	(ppb) BTEX	سرب (میکرو گرم بر متر مکعب)	میکرو گرم بر متر مکعب PM10	میکرو گرم بر متر مکعب (PM2.5)	NO ₂ (ppm)	O ₃ (ppm)	SO ₂ (ppm)	CO (ppm)	مدت زمان اندازه گیری (دقیقه)	Leq (30) (dB)	مشخصات واحد مورد پایش								
													نوع منطقه نمونه برداری	عرض جغرافیایی نقطه نمونه برداری N	طول جغرافیایی نقطه نمونه برداری E	محل نمونه برداری	کد استقرار	کد پستی واحد	شهرستان واحد	استان واحد	نام واحد

عملکرد یکساله آزمایشگاه معتمد-بخش سنجش آلودگی وسائط نقلیه موتوری

توضیحات	تیرگی	CO (%)	HC (ppm)	λ	O2 (%)	NOx (ppm)	CO2 (%)	مشخصات واحد مورد پایش								نام استان آزمایشگاه معتمد	نام آزمایشگاه معتمد	تاریخ نمونه برداری	ردیف
								سال ساخت خودرو	نوع خودرو	کاربر اتوری یا انژکتوری	بنزینی یا دیزلی	شماره پلاک خودرو	کد پستی	شهرستان	استان				

عملکرد یکساله آزمایشگاه معتمد - بخش شیمی

توضیحات													
CN (mg / lit)													
F (mg / lit)													
فرمالدئید (mg / lit)													
سولفیت (mg / lit)													
سولفید (mg / lit)													
دترجنت (mg / lit)													
Oil & Grease (mg / lit)													
Po ₄ ³⁻ (mg / lit)													
N - NH ₃ (mg / lit)													
N - NO ₂ ⁻ (mg / lit)													
N - NO ₃ ⁻ (mg / lit)													
SO ₄ ²⁻ (mg / lit)													
Cl ⁻ (mg / lit)													
K (mg / lit)													
Na (mg / lit)													
Mg ⁺⁺ (mg / lit)													
Ca ⁺⁺ (mg / lit)													
T - Alk (mg / lit)													
COD (mg / lit)													
BOD ₅ (mg / lit)													
دما (°C)													
رنگ													
DO (mg / lit)													
کدورت (NTU)													
TDS (mg / lit)													
TSS (mg / lit)													
EC (μs / cm)													
pH													
محل تخلیه پساب													
دبی پساب (lit/sec)													
عرض جغرافیایی نقطه نمونه برداری N													
طول جغرافیایی نقطه نمونه برداری E													
محل نمونه برداری													
کد استقرار													
کد پستی واحد													
شهرستان واحد													
استان واحد													
نام واحد													
استان آزمایشگاه معتمد													
نام آزمایشگاه معتمد													
تاریخ نمونه برداری													
ردیف													

عملکرد یکساله آزمایشگاه معتمد - بخش فلزات

توضیحات	مشخصات واحد مورد پایش												
	عرض جغرافیایی نقطه نمونه برداری N	طول جغرافیایی نقطه نمونه برداری E	محل نمونه برداری	کد استقرار	کد پستی واحد	شهرستان واحد	استان واحد	نام واحد	استان آزمایشگاه معتمد	نام آزمایشگاه معتمد	تاریخ نمونه برداری	ردیف	
TI (ppm)													
Sn (ppm)													
Sb (ppm)													
Zn (ppm)													
V (ppm)													
Se (ppm)													
Pb (ppm)													
Ni (ppm)													
Mo (ppm)													
Mn (ppm)													
Li (ppm)													
Hg (ppm)													
Fe (ppm)													
Cu (ppm)													
Cr (ppm)													
Co (ppm)													
Cd (ppm)													
Be (ppm)													
Ba (ppm)													
B (ppm)													
As (ppm)													
Al (ppm)													
Ag (ppm)													
محل تخلیه پساب													
دبی پساب (lit/sec)													

عملکرد یکساله آزمایشگاه معتمد - بخش هیدروکربنهای نفتی و سموم

توضیحات	مشخصات واحد مورد پایش											
	عرض جغرافیایی نقطه نمونه برداری N	طول جغرافیایی نقطه نمونه برداری E	محل نمونه برداری	کد استقرار	کد پستی واحد	شهرستان واحد	استان واحد	نام واحد	استان آزمایشگاه معتمد	نام آزمایشگاه معتمد	تاریخ نمونه برداری	ردیف
Endosulfan (ppb)												
HCB(ppb)												
Lindane(ppb)												
Aldrin (ppb)												
P,P'-DDT (ppb)												
Heptachlor (ppb)												
Dieldrin (ppb)												
Endrin (ppb)												
PCB180 (ppb)												
PCB138 (ppb)												
PCB153 (ppb)												
PCB118 (ppb)												
PCB101 (ppb)												
PCB44 (ppb)												
PCB52 (ppb)												
PCB28 (ppb)												
Naphthalene (ppb)												
Benzo(a)Pyrene (ppb)												
Benzo(b)Fluoranthene (ppb)												
Chrysene(ppb)												
Pyrene (ppb)												
Fluoranthene(ppb)												
Anthracene (ppb)												
Phenanthrene (ppb)												
Fluorene (ppb)												
Acenaphthene (ppb)												
Acenaphthylene (ppb)												

عملکرد یکساله آزمایشگاه معتمد - بخش خاک

توضیحات	مشخصات واحد مورد پایش												
	حجم	تاریخ	محل	نوع	روش	دوره	مکان	استان	شهرستان	کد پستی	کد استقرار	نام واحد	استان آزمایشگاه معتمد
HCO ₃ (mg / lit) در عصاره اشباع													
SO ₄ (mg / lit) در عصاره اشباع													
Cl (mg / lit) در عصاره اشباع													
K (mg / lit) در عصاره اشباع													
Na (mg / lit) در عصاره اشباع													
Mg (mg / lit) در عصاره اشباع													
Ca (mg / lit) در عصاره اشباع													
ماسه (%)													
سیلیت (%)													
دس (%)													
کل مواد خشتی شونده													
افت حرارتی (%)													
مواد آلی (%)													
چگالی ذرات (g/cm ³)													
EC (μs / cm)													
pH													
درصد اشباع (%)													
درصد رطوبت (%)													
عرض جغرافیایی نقطه نمونه برداری N													
طول جغرافیایی نقطه نمونه برداری E													
محل نمونه برداری													
کد استقرار													
کد پستی واحد													
شهرستان واحد													
استان واحد													
نام واحد													
استان آزمایشگاه معتمد													
نام آزمایشگاه معتمد													
تاریخ نمونه برداری													
ردیف													

فرم تعیین پایه آزمایشگاه های معتمد سازمان حفاظت محیط زیست

تاریخ:

بررسی کننده:

نام استان:

نام معتمد:

عواملی که منجر به عدم دریافت پایه بالاتر شده است	پایه قابل احراز	حداقل شرایط اخذ پایه در هر یک از عوامل موثر در هر گروه تخصصی						پایه	گروه تخصصی
		محل آزمایشگاه (ماده ۸)	تعداد پارامتر (ماده ۷)	نیروهای متخصص (ماده ۶)			سابقه (سال) (ماده ۵)		
				سایر افراد	افراد فنی	مسئول فنی			
		☐ امتیاز ۳ ☐ تبصره ۲	☐ ۲ امتیاز از ۱۹ امتیاز	نیازی ندارد	☐ ۱ نفر ۱ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۲	☐ ۱ نفر ۲ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۱	☐ صفر	۳	فیزیکی شیمیایی
		☐ ۴/۵ امتیاز ☐ تبصره ۲	☐ ۷ امتیاز از ۱۹ امتیاز	☐ ۱ نفر ۱ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۳	☐ ۱ نفر ۲ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۲	☐ ۱ نفر ۳ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۱	☐ یک	۲	
		☐ ۷ امتیاز ☐ تبصره ۲	☐ ۱۲ امتیاز از ۱۹ امتیاز ☐ تبصره ۳	☐ ۲ نفر ۲ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۳	☐ ۲ نفر ۳ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۲	☐ ۱ نفر ۴ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۱	☐ سه	۱	
		☐ امتیاز ۲ ☐ تبصره ۲	☐ ۱ ردیف	نیازی ندارد	☐ ۱ نفر ۱ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۲	☐ ۱ نفر ۲ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۱	☐ صفر	۳	بیولوژی
		☐ ۳ امتیاز ☐ تبصره ۲	☐ ۲ ردیف	☐ ۱ نفر ۱ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۳	☐ ۱ نفر ۲ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۲	☐ ۱ نفر ۳ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۱	☐ یک	۲	
		☐ ۴ امتیاز ☐ تبصره ۲	۲ ردیف و ۲ پارامتر ☐ دو غیر اجباری	☐ ۲ نفر ۲ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۳	☐ ۲ نفر ۳ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۲	☐ ۱ نفر ۴ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۱	☐ سه	۱	
		☐ ۲ امتیاز	☐ ۷ امتیاز از ۵۲ امتیاز	نیازی ندارد	☐ ۱ نفر ۱ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۲	☐ ۱ نفر ۲ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۱	☐ صفر	۳	هوا و صدا
		☐ ۳ امتیاز	☐ ۲۰ امتیاز از ۵۲ امتیاز	☐ ۱ نفر ۱ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۳	☐ ۱ نفر ۲ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۲	☐ ۱ نفر ۳ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۱	☐ یک	۲	
		☐ ۴ امتیاز	☐ ۳۰ امتیاز از ۵۲ امتیاز	☐ ۲ نفر ۲ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۳	☐ ۲ نفر ۳ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۲	☐ ۱ نفر ۴ سال سابقه ☐ ضریب اولویت ۱	☐ سه	۱	

فرمت نظارت بر عملکرد آزمایشگاه معتمد در محل اندازه گیری

- ۱ - نام آزمایشگاه معتمد :
- ۲ - شماره و تاریخ نامه اعلام زمان نمونه برداری :
- ۳ - نام استان مورد پایش :
- ۴ - نام صنعت مورد نظر :
- ۵ - نام نماینده صنعت :
- ۶ - نام واحد (داخلی) مورد پایش :
- ۷ - نام خروجی (دودکش، محیط، تصفیه خانه) مورد پایش :
- ۸ - پارامترهای ذکر شده در نامه جهت اندازه گیری :
- ۹ - تاریخ نمونه برداری :
- ۱۰ - ساعت ورود کارشناسان دفتر پایش فراگیر / اداره کل :
- ۱۱ - اسامی کارشناسان ناظر دفتر پایش فراگیر / اداره کل :
- ۱۲ - ساعت ورود کارشناسان آزمایشگاه معتمد :
- ۱۳ - نحوه هماهنگی جهت ورود کارشناسان اعزامی آزمایشگاه معتمد به واحد مورد پایش :
- ۱۴ - اسامی کارشناسان اعزامی از آزمایشگاه معتمد و نحوه احراز هویت ایشان :
- ۱۵ - بررسی دستگاه های پرتابل آزمایشگاه معتمد :
  - مدل دستگاه آنالیز کننده :
  - شماره سریال دستگاه آنالیز کننده :
  - کنترل گواهی کالیبراسیون دستگاه آنالیز کننده :
  - بررسی سنسورها و تاریخ انقضای آنها :
- ۱۶ - بررسی وضعیت فرآیند صنعت :
- ۱۷ - زمان شروع نمونه برداری :
- ۱۸ - تعیین نوع نمونه :
- ۱۹ - ذکر محل نمونه برداری :
- ۲۰ - تعداد نقاط نمونه برداری :
- ۲۱ - نحوه فعالیت صنعت در زمان مراجعه :
- ۲۲ - نحوه مناسب ثبت داده های برداشت شده :
- ۲۳ - بررسی عملکرد کارشناس اعزامی از آزمایشگاه معتمد :
  - داشتن مهارت لازم جهت انجام کار با تجهیزات نمونه برداری :
  - انجام نمونه برداری از مکان مناسب :
  - برداشت نمونه واقعی از مکان نمونه برداری :
  - رعایت شرایط استاندارد انتقال نمونه :
- ۲۴ - پارامترهای پایش شده :
- ۲۵ - زمان پایان نمونه برداری :
- ۲۶ - دریافت اطلاعات و مستندات پایش انجام شده :
- ۲۷ - ساعت خروج کارشناسان آزمایشگاه معتمد :
- ۲۸ - ساعت خروج کارشناسان دفتر پایش فراگیر / اداره کل :

فرمت بازدید از مکان آزمایشگاه معتمد جهت نظارت

- ۱ - صحت آدرس آزمایشگاه معتمد : دارد ندارد
- ۲ - مطابقت پارامترهای مورد سنجش توسط آزمایشگاه معتمد با گواهینامه دارد ندارد
- ۳ - مطابقت پرسنل آزمایشگاه با اطلاعات ارائه شده در پرونده دارد ندارد
- ۴ - مطابقت مشخصات تجهیزات با موارد درج شده در پرونده دارد ندارد
- شماره سریال تجهیزات دارد ندارد
- نام و مدل تجهیزات دارد ندارد
- ۵ - گواهی کالیبراسیون دستگاه ها : دارد ندارد
- ۶ - مطابقت مساحت آزمایشگاه با اطلاعات درج شده در پرونده دارد ندارد
- ۷ - موارد درخواستی کارشناس پرونده :
- ۸ - بررسی روش ها، مواد، استانداردها و لوازم مورد استفاده جهت آنالیز و شرایط محیطی :
- ۹ - بررسی مستندات قراردادهای خوداظهاری و نتایج پایش های انجام گرفته از صنایع :
- ۱۰ - تعیین پارامتر جهت تست کنترلی :
- ۱۱ - ارسال نتایج مطابقتی از اداره کل به دفتر پایش فراگیر خیر خیر مطابقت ندارد
- نمونه مجهول تحویل گردیده است بلی بلی
- تست عملی انجام شده است بلی بلی
- مطابقت نتایج تست مقایسه ای مطابقت دارد مطابقت ندارد

سازمان حفاظت محیط زیست

فرم صورتجلسه انجام پایش خوداظهاری

(در ۳ نسخه مشابه امضا شود)

۱۰/۰۲-۴/ف

تاریخ: .....

ساعت ورود: .....

ساعت خروج: .....

نام آزمایشگاه معتمد: ..... نام واحد مورد پایش: .....
(در صورت همکار بودن، نام آزمایشگاه اصلی: .....)

بدینوسیله اعلام می گردد عملیات پایش خوداظهاری در تاریخ و ساعت فوق الذکر، توسط آزمایشگاه معتمد فوق و در محل واحد یاد شده:
انجام گرفته است انجام نگرفته است

تعداد مکانهای پایش شده

تعداد پایش دودکش - گاز	
تعداد پایش دودکش - ذرات	
تعداد پایش پساب	
تعداد پایش صوت	
تعداد پایش هوای محیط	
سایر (.....)	

علت عدم انجام خوداظهاری:

.....
.....
.....
سایر توضیحات: .....
.....
.....

<p>نماینده واحد مورد پایش*:</p> <p>.....</p> <p>سمت نماینده واحد:</p> <p>.....</p> <p>شماره تماس (ترجیحاً همراه) نماینده واحد:</p> <p>.....</p> <p>امضاء</p>	<p>نماینده(های) آزمایشگاه معتمد:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>شماره تماس (ترجیحاً همراه) مسئول تیم آزمایشگاه:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>امضاء</p>
<p>نماینده اداره کل (در صورت حضور): ..... امضاء:</p>	

تذکرات:

- در درج تاریخ و ساعت کمال دقت را داشته باشید.

* در صورت عدم حضور مسئولین واحد مورد پایش، احدی از پرسنل واحد (کارشناس، نگهبان، ...) نسبت به تکمیل برگه اقدام فرمایند.

فرم کالیبراسیون تجهیزات

فرم کالیبراسیون تجهیزات بخش هوا - منابع سیار

ردیف	نام دستگاه	مدت زمان مورد نیاز جهت کالیبره دستگاه
۱	سنجش گازهای محیطی	یکساله
۲	کالیبراتور دستگاه سنجش صدای محیطی	یکساله
۳	سنجش گازهای خروجی از آگزوز خودرو	یکساله
۴	سنجش تیرگی خودروهای دیزلی	یکساله
۵	کالیبراتور پاکت پمپ	یکساله

فرم اطلاعات دوره کالیبراسیون تجهیزات بخش هوا - منابع ثابت

ردیف	نام دستگاه	مدت زمان مورد نیاز جهت کالیبره دستگاه
۱	سنجش ذرات خروجی دودکش Sick 502	یکساله
۲	سنجش گازهای خروجی از دودکش TESTO 350x1	یکساله
۳	سنجش گازهای خروجی از دودکش KIGAZ 300	یکساله
۴	رطوبت سنج TESTO	یکساله

فرم اطلاعات دوره کالیبراسیون تجهیزات بخش شیمی

ردیف	نام دستگاه	مدت زمان مورد نیاز جهت کالیبره دستگاه
۱	ترازو	یکساله
۲	کوره	یکساله
۳	آون	یکساله
۴	اسپکتروفتومتر	یکساله
۵	انکوباتور	یکساله
۶	یخچال	یکساله

فرم اطلاعات دوره کالیبراسیون تجهیزات بخش بیولوژی

ردیف	نام دستگاه	مدت زمان مورد نیاز جهت کالیبره دستگاه
۱	انکوباتور	یکساله
۲	بن ماری	یکساله
۳	اتو کلاو	یکساله
۴	ترازو	یکساله
۵	آون	یکساله

فرم اطلاعات دوره کالیبراسیون تجهیزات بخش آماده سازی نمونه

ردیف	نام دستگاه	مدت زمان مورد نیاز جهت کالیبره دستگاه
۱	دستگاه فریز درایر	سالیانه
۲	ترازو	سالیانه
۳	آب مقطرگیری دیونیزه	سالیانه
۴	آون	سالیانه
۵	یخچال	سالیانه
۶	فریزر	سالیانه

فرم اطلاعات دوره کالیبراسیون تجهیزات بخش خاک

ردیف	نام دستگاه	مدت زمان مورد نیاز جهت کالیبره دستگاه
۱	ترازو دو صفر	سالیانه
۲	ترازو سه صفر	سالیانه
۳	آون	سالیانه
۴	کوره	سالیانه
۵	pH متر	سالیانه
۶	EC متر	سالیانه

فرم اطلاعات دوره کالیبراسیون تجهیزات بخش فلزات سنگین

ردیف	نام دستگاه	مدت زمان مورد نیاز جهت کالیبره دستگاه
۱	دستگاه جذب اتمی و کلیه دستگاههای آنالیز دستگاهی مرتبط	بر حسب نظر کاربر دستگاه توسط شرکت فروشنده چک شوند
۲	دستگاه مایکروویو	بر حسب نظر کاربر دستگاه توسط شرکت فروشنده چک شوند
۳	pH متر	سالانه
۴	ترازو	سالانه
۵	آون	سالانه
۶	یخچال	سالانه
۷	حمام شنی	سالانه
۸	هیتر	سالانه
۹	آب خالص ساز	سالانه
۱۰	حمام اولتراسونیک	سالانه

فرم اطلاعات دوره کالیبراسیون تجهیزات بخش ترکیبات نفتی و سموم

ردیف	نام دستگاه	مدت زمان مورد نیاز جهت کالیبره دستگاه
۱	ترازو	یک ساله
۲	روتاری	یک ساله
۳	آون	یک ساله
۴	کوره	یک ساله
۵	حمام اولتراسونیک	یک ساله
۶	GC(MS-FID-ECD)	یک ساله

فرم نحوه گزارش دهی نتایج خوداظهاری توسط آزمایشگاه های معتمد

به منظور یکسان سازی گزارش پایش های صورت گرفته در قالب طرح خوداظهاری توسط آزمایشگاه های معتمد ، کلیه آزمایشگاه های معتمد موظفند گزارشات پایش را به ترتیب ذیل تنظیم و به منظور رعایت ماده ۱۹۰ قانون برنامه پنجم توسعه در قالب لوح فشرده به ادارات کل ارائه نمایند.

۱- عنوان گزارش، نام صنعت، نام معتمد، آدرس و شماره تماس طرفین ، شماره و تاریخ قرارداد ، تاریخ گزارش، نوبت گزارش

۲- نامه درخواست خوداظهاری صنعت از آزمایشگاه معتمد

۳- تصویر گواهینامه آزمایشگاه معتمد، تصویر تفاهم نامه فیما بین و تصویر گواهینامه آزمایشگاه همکار (در صورت وجود همکار)

۴- تصویر گواهی کالیبراسیون تجهیزات مورد استفاده

۵- معرفی عمومی واحد و فرایندهای اصلی، و نکات برجسته و مسائل خاص یا تصاویر

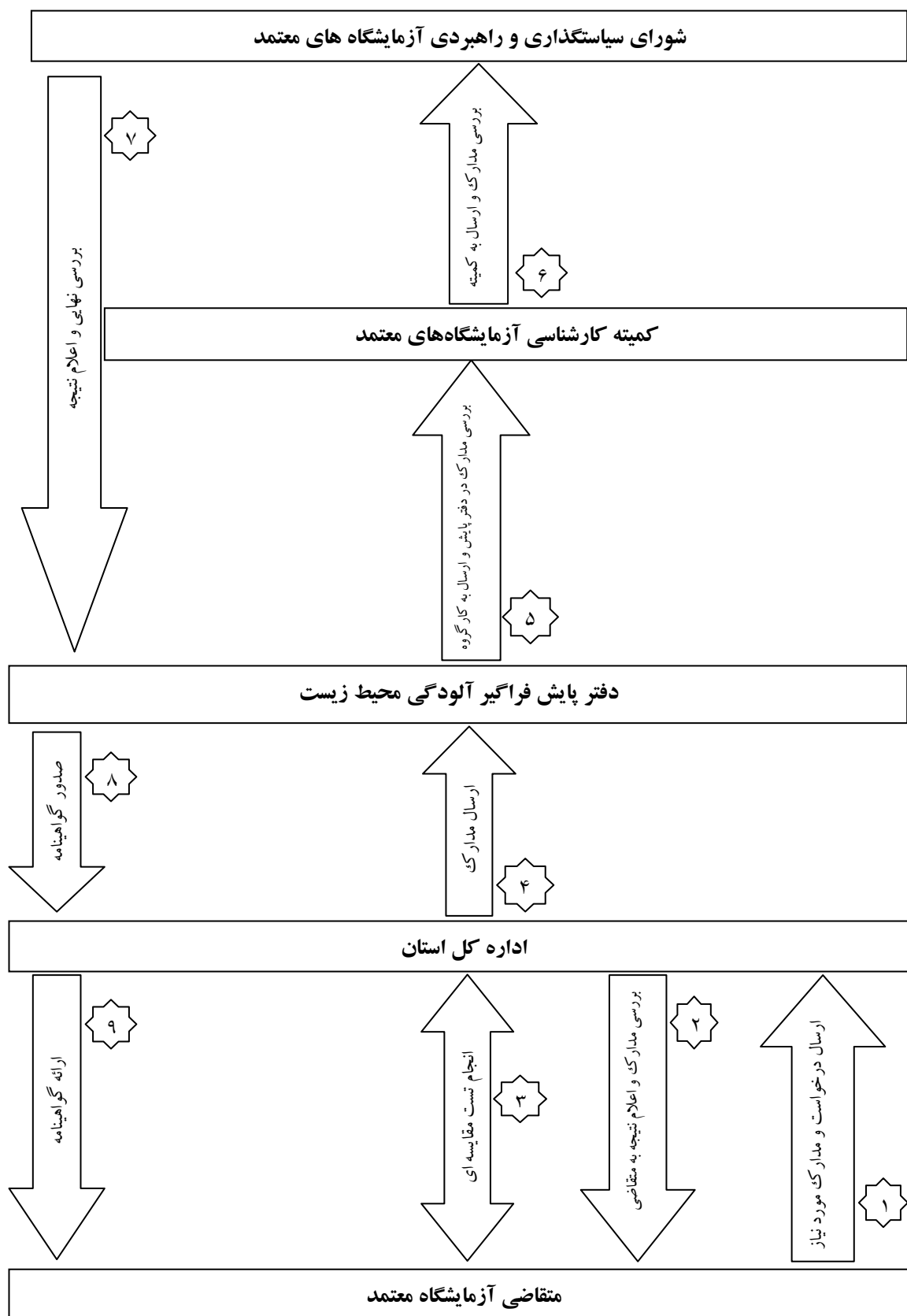
۶- تصویر یا کروکی موقعیت صنعت و نمایش محل نمونه برداری ها بر روی آن

۷- نتایج تست در قالب فرمتهای مورد تایید سازمان (فرمهای ۱ تا ۳)

۸- صورتجلسه حضور در محل پایش با تایید نماینده صنعت و نماینده سازمان (در صورت حضور)

فرم گزارش خود اظهاری و پایش بی خطر سازی پسماندهای پزشکی

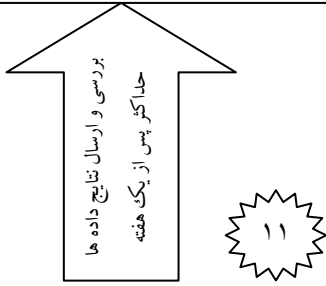
- ۱ - مشخصات عمومی مراکز درمانی پزشکی
  - نام مرکز:
  - آدرس/تلفن:
  - نوع مالکیت: خصوصی دولتی خیریه نظامی سایر
  - نام دانشگاه وابسته یا تحت پوشش
  - نام مدیر مرکز:
- ۲ - تاریخ پایش: ۳- آزمایشگاه پایش کننده (سازمان / معتمد):
- ۴ - وضعیت بیمارستان در خصوص نصب دستگاه بی خطر ساز:
  - موجود و فعال می باشد موجود و غیر فعال می باشد موجود نمی باشد در دست اقدام
- ۵ - مشخصات دستگاه بی خطر ساز:
  - نوع/مدل
  - مشخصات شرکت تولید کننده/وارد کننده
  - تاریخ تحویل/نصب و راه اندازی
  - وضعیت خریدکن
  - دامنه عوامل موثر در فرایند بی خطر سازی (دما، فشار، طوع موج و سایر)
  - حجم دستگاه
- ۶ - وضعیت تفکیک پسماندهای پزشکی در مرحله تولید مطابق با دستورالعمل
  - می باشد نمی باشد
- ۷ - وضعیت پسماندهای پزشکی در محل نگهداری مطابق با دستورالعمل
  - می باشد نمی باشد
- ۸ - روش بی خطر سازی پسماندهای عفونی مراکز پزشکی
  - روش بخار شیمیایی گرمای خشک سایر (ذکر نوع روش)
- ۹ - در صورت استفاده از روش شیمیایی ذکر نام و مقدار ماده شیمیایی مصرفی در هر سیکل
- ۱۰ - مقدار حجم دستگاه بی خطر ساز با میزان پسماندهای تولیدی بیمارستان
  - متناسب می باشد متناسب نمی باشد
- ۱۱ - نوع اندیکاتورهای بیولوژیک مورد استفاده
  - باسیلوس استئارو ترموفیلوس باسیلوس سوبتیلیس سایر
- ۱۲ - بررسی مستندات مربوط به فرآیند بی خطر سازی
  - مستندات ثبت (فشار، دما و...) در حافظه یا پرینت مربوط به فرایند بی خطر سازی
  - مستندات استفاده از شاخص های شیمیایی برای هر سیکل کاری
  - مستندات انجام کالیبراسیون دستگاه حداقل سالی یکبار (تاریخ انجام کالیبراسیون)
  - مستندات ثبت توزین پسماند
- ۱۳ - میزان خرابی دستگاه در سال و میزان غیرفعال شدن آن در هر بار خرابی (دفعات سرویس و نگهداری)
- ۱۴ - روش دفن پسماندهای پزشکی
  - دفن بهداشتی: زباله سوزها: روش محفظه سازی: سایر

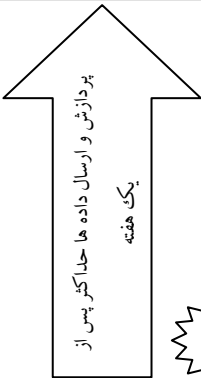
* این نمودار با فرض تائید مراحل مختلف ترسیم گردیده است

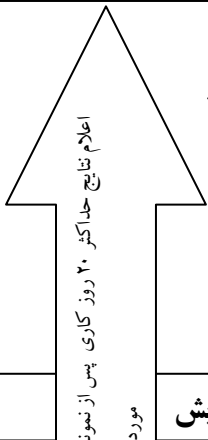
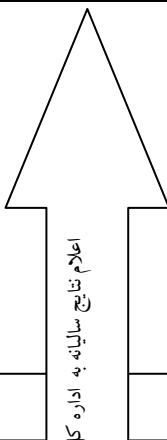
معاونت محیط زیست انسانی

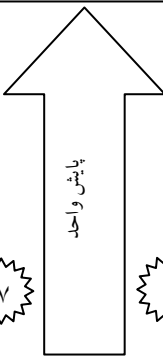
دفتر پایش فراگیر آلودگی محیط زیست

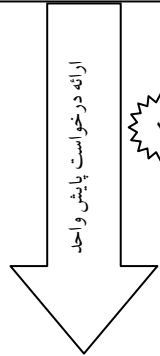
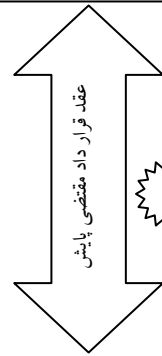
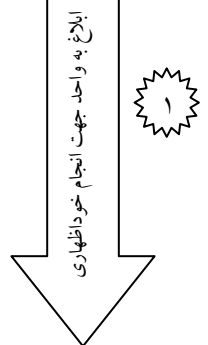
اداره کل حفاظت محیط زیست استان

واحد مورد پایش

اعلام برنامه ۱۰ روزه پایش به اداره کل و دفتر پایش

آزمایشگاه معتمد